

Talousarvio 2021

Taloussuunnitelma 2021 - 2023

1. TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN YLEISET PERUSTEET JA LÄHTÖKOHDAT.....	5
1.1. Taloussuunnittelun 2021 lähtökohdat	5
1.1.1. Talousarvion perusteet	5
1.1.2. Yleinen talouskehitys.....	7
1.1.3. Kuntatalouden tilanne	9
1.1.4. Taloudellinen tilanne Äänekoskella	15
1.1.5. Väestö	17
1.1.6. Työllisyys.....	18
1.1.7. Henkilöstömuutokset vuoden 2021 talousarviossa	19
1.2. Äänekosken kaupunkistrategia	20
1.3. Konsernitavoitteet	22
1.3.1. Yleistä	22
1.3.2. Kaupungin yleiset konsernitavoitteet	22
1.3.3. Yhtiökohtaiset tavoitteet	22
2. TULOSLASKELMA	24
2.1. Yleistä tuloslaskelmasta.....	24
2.2. Tuloslaskelma.....	24
2.2.1. Toimintatuotot	25
2.2.2. Toimintakulut	26
2.2.3. Toimintakate	26
2.2.4. Verotulot.....	27
2.2.5. Valtionosuudet	27
2.2.6. Rahoitustuotot- ja kulut	29
2.2.7. Vuosikate	29
2.2.8. Poistot.....	31
2.2.9. Tilikauden tulos.....	31
3. KÄYTTÖTALOUSOSA	32
3.1. Tuloskortit (kaupunkiorganisaation yhteiset)	33
3.1.1. Asiakas	33
3.1.2. Talous	36
3.1.3. Prosessit.....	37
3.1.4. Henkilöstö	38
3.2. Tarkastuslautakunta	38
3.3. Kaupunginhallitus	39
3.3.1. Toiminta-ajatus	39
3.3.2. Talousarvio 2021	39
3.3.3. Henkilöstö	40
3.3.4. Hallintopalvelut	40
3.3.5. Talous-, tietohallinto- ja liikennepalvelut	40

3.3.6.	Henkilöstöpalvelut.....	41
3.3.7.	Elinvoimayksikkö.....	41
3.3.8.	Maankäyttö	43
3.3.9.	Muu toiminta	44
3.4.	Perusturvalautakunta.....	44
3.4.1.	Toiminta-ajatus	44
3.4.2.	Talousarvio 2021	45
3.4.3.	Henkilöstö	45
3.4.4.	Hallinto.....	45
3.4.5.	Terveyspalvelut	45
3.4.6.	Sosiaalityö	51
3.4.7.	Arjen tuki	55
3.5.	Kasvun ja oppimisen lautakunta	63
3.5.1.	Toiminta-ajatus	63
3.5.2.	Talousarvio 2021	63
3.5.3.	Henkilöstö	63
3.5.4.	Lasten, perheiden ja nuorten palvelut	63
3.5.5.	Opetuspalvelut.....	68
3.6.	Tekninen lautakunta.....	72
3.6.1.	Toiminta-ajatus	72
3.6.2.	Talousarvio 2021	72
3.6.3.	Henkilöstö	73
3.6.4.	Kaupunkirakennepalvelut.....	73
3.6.5.	Ruokapalvelut	75
3.6.6.	Pelastustoimi	76
3.7.	Ympäristölautakunta	76
3.7.1.	Toiminta-ajatus	76
3.7.2.	Talousarvio 2021	76
3.7.3.	Henkilöstö	76
3.7.4.	Ympäristövalvonta.....	77
3.7.5.	Ympäristöterveydenhuolto	78
3.7.6.	Maaseutuasiat	79
3.8.	Vapaa-aikalautakunta	79
3.8.1.	Toiminta-ajatus	79
3.8.2.	Talousarvio 2021	79
3.8.3.	Henkilöstö	79
3.8.4.	Vapaa-aikapalvelut	80
4.	INVESTOINTISUUNNITELMA.....	84
4.1.	Investointisuunnitelma (Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, irtain omaisuus, sijoitukset ja hankkeet)	85
4.2.	Investointisuunnitelma (Talonrakennus).....	85

4.3.	Investointisuunnitelma (Liikenneväylät, puistot, yleiset alueet, sillat, satamat ja laiturit sekä muut maanrakennushankkeet)	86
4.4.	Investointitulot ja investointimenot yhteensä	86
4.5.	Leasingrahoituksella toteutettavat investointikohteet	86
5.	RAHOITUSSUUNNITELMA	87
5.1.	Toiminnan ja investointien rahavirta	88
5.1.1.	Toiminnan rahavirta	88
5.1.2.	Investointien rahavirta	88
5.2.	Rahoituksen rahavirta	88
5.2.1.	Antolainauksen muutokset	88
5.2.2.	Lainakannan muutokset	88
5.2.3.	Oman pääoman muutokset	89
5.2.4.	Muut maksuvalmiuden muutokset	89
6.	TALOUSSUUNNITELMA 2021-2023	90
6.1.	Yleistä	90
6.2.	Taloussuunnitelman perusteet	90
7.	TALOUSARVIO 2021 TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET	92
7.1.	Talousarvion sitovuus	92
7.2.	Talousarviomuutokset	92
7.3.	Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	92
7.4.	Tuloslaskelma	92
7.5.	Rahoituslaskelma	93
7.6.	Käyttösuunnitelmat	93
7.7.	Erityiset rajoitukset	93
7.7.1.	Henkilöstö	93
7.7.2.	Yleishallinto/elinkeinoelämän kehittäminen	93
7.7.3.	Muut rahoitusmenot	93
7.7.4.	Investoinnit	93
7.7.5.	Investointien rahoitusosuudet	94
7.8.	Raportointi	94
8.	LIITTEET	95
8.1.	Tuloslaskelma 2021, ulkoinen/sisäinen	95
8.2.	Käyttötaloulosa lautakunnittain 2021, ulkoinen/sisäinen	96

1. TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN YLEISET PERUSTEET JA LÄHTÖKOHDAT

1.1. Taloussuunnittelun 2021 lähtökohdat

1.1.1. Talousarvion perusteet

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Äänekosken kaupungissa taloussuunnitelmakausi on kolme vuotta, josta ensimmäinen vuosi on sitova talousarviovuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, jotka ovat valtuuston nähdessä sitovia eriä. Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Alijäämän kattamista ei voida siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelmavuosien yli, vaan yksilöidyt tasapainottamistoimenpiteet hyväksytään taloussuunnitelmassa. Alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Kuntakonsernit ovat voineet vuodesta 2017 lukien päätyä erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevia kuntia koskevaan arviointimenettelyyn (ns. kriisikuntamenettely).

Kuntalain 118 §:n mukaan erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos

- kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa
- kunnan konsernitaseeseen on kertynyt alijäämä viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa asukasta kohden

TAI

- kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena peräkkäisenä vuotena täytäneet kaikki laissa säädetyt raja-arvot, jotka ovat:
 1. kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
 2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti;
 3. asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
 4. kuntakonsernin suhteellinen velkaantumisen on vähintään 50 prosenttia.

Vuoden 2019 tilinpäätöksessä Äänekosken kuntakonsernin vuosikate oli positiivinen ja kunnan konsernitaseessa on kertynyttä ylijäämää 1 105 euroa asukasta kohden, joten nämä eivät ylittäneet laissa sallittuja raja-arvoja. Neljästä arviointikri-

teeristön raja-arvosta täyttyi kaksi, eli kunnan tuloveroprosentin ero keskiarvoon oli 1,62 % (raja-arvo alle 1,00 %) ja kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli 108,5 % (raja-arvo alle 50 %).

Seuraavassa taulukossa on tarkasteltu arviointikriteeristön tunnuslukujen täyttyminen vuosina 2015-2019. Tunnuslukujen perusteella Äänekosken kaupungin osalta arviointimenettelyä ei tarvitse käynnistää.

KRIISIKUNTAKRITEERIT

Kriisikuntakriteerit	2015	2016	2017	2018	2019
Asukasluku 31.12.	19 646	19 374	19 144	18 851	18 765
Konsernilla negatiivinen vuosikate	● 16 113 440	● 21 649 081	● 27 453 119	● 14 665 316	● 11 903 700
Tuloveroprosentti 1,0 % suurempi kuin kuntien ka	● 1,68	● 1,65	● 1,60	● 1,66	● 1,62
Konsernin laina/asukas 50 % enemmän kuin kuntien ka	● 25,7 %	● 18,1 %	● 16,6 %	● 22,0 %	● 35,5 %
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus > 50 %	● 93,8 %	● 86,8 %	● 85,3 %	● 96,2 %	● 108,5 %
Konsernilla alijäämää edellisessä tilinpäätöksessä yli 500 e/asukas ja uusimmassa tp:ssä yli 1.000 e/asukas	● 52	● 477	● 1 131	● 1 155	● 1 105

Kuntalain 118 §:ää koskien erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksiä on tarkennettu ja laki on tullut voimaan 1.3.2019. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan, mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118 §:ssä säädetään.

Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa. (ei muutosta nykyiseen)
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa (ei muutosta nykyiseen)

TAI

- jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut

ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot:

1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikateen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia (nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate);
2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (nykyisin 1 prosenttiyksikkö);
3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla (nykyisin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä);
4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoidokate on alle 0,8 (nykyisin tunnuslukuna: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %).

Kuntayhtymässä arviointimenettely voidaan käynnistää vain, mikäli kuntayhtymä ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110.3 §:n mukaisessa määräajassa. Lakia ei muutettu tältä osin.

1.1.2. Yleinen talouskehitys

Covid-19-pandemia johti syvään maailmantalouden taantumaan, mutta monet indikaattorit viittaavat talouden elpymiseen vuoden 2020 kolmannesta neljänneksestä lähtien. Toisaalta pandemian toinen aalto nostaa päätään, mikä lisää epävarmuutta. Maailmantalous supistuu 6,1 % vuonna 2020 ja elpyy 5,5 % vuonna 2021.

Euroalueen talous supistui vuoden 2020 toisella neljänneksellä lähes 12 % suhteessa edelliseen neljännekseen. Etenkin palvelusektorit kärsivät hallitusten asettamista rajoittavista toimista. Ennakoivat indikaattorit viittaavat kuitenkin näkyvien kohenemiseen kolmannesta neljänneksestä lähtien. EU-maiden sopima 750 mrd. euron talouden elvytysohjelma tukee elpymistä. Vuositasolla euroalueen talous supistuu 9,6 % vuonna 2020, ja kasvaa 5 % vuonna 2021.

Sekä lyhyet markkinakorot että valtionlainojen korot ovat historiallisen alhaisella tasolla, ja niiden nousun näkyminen on lykkäantynyt pidemmälle tulevaisuuteen. Lyhyet korot ovat laskeneet keväällä 2020 väliaikaisen nousun jälkeen. Euroalueella eri valtiolainojen korkoero suhteessa Saksaan on pienentynyt. Korot nousevat maltillisesti lähivuosina.

Inflaatiokehitys on ollut vaatimatonta erityisesti kehittyneissä maissa pidempään. Hintojen noususta ei juuri ole merkkejä lähivuosinakaan, ja keskeisten keskuspankkien hintavakaustavoitteet ovat kaukana. Hidas inflaatio heijastaa yleistä alavireisyyttä taloudessa.

Raakaöljyn hintakehitys on viime aikoina ollut maltillista kevään 2020 turbulenssin jälkeen. OPEC-maiden ja Venäjän keväistä sopimusta tuotannon rajoittamisesta puretaan asteittain. Futuurit ennakoivat raakaöljyn hinnan lievää nousua lähivuosina. Teollisuuden raaka-aineiden hinnat ovat nousseet jonkin verran kesällä 2020 heijastaen tuotannon elpymistä.

Maailman tavarakauppa supistui vuoden 2020 huhtikuussa yli 10 % maaliskuusta. Keskeisistä talousalueista euroalueen tuonti supistui keväällä voimakkaimmin. Kesäkuussa kauppa kuitenkin kääntyi kasvuun. Tavarakauppa kasvaa lähivuosina aktiiviteetin ja kysynnän kasvun tuella. Vuositasolla maailmankauppa supistuu 10,3 % vuonna 2020, mutta kasvaa 6,5 % vuonna 2021.

Keskeinen alasuuntainen riski ennustekuvalla on covid-19 -pandemian toinen aalto. Brexit-neuvotteluiden kariutuminen lisäisi epävarmuutta Euroopassa. Yhdysvaltojen yhteiskunnallinen tilanne on epävakaa vaalivuonna, ja sen kärjistyminen syntentäisi talousnäkyviä maailmanlaajuisesti. Pandemian odotettua nopeampi laantumisen rokotteen löytymisen ansiosta on keskeinen myönteinen riski.

SUOMEN TALOUS

Suomen bruttokansantuote supistui vuoden 2020 toisella neljänneksellä 4,5 % edellisestä neljänneksestä ja 6,4 % vuodentakaisesta. Arvonlisäys eli tuotanto supistui kuitenkin vain 3,2 % edellisestä neljänneksestä ja 5,2 % vuodentakaisesta.

Vuoden 2020 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana teollisuuden aloista eniten ovat kärsineet metsäteollisuus ja kemianteollisuus. Metalliteollisuuden heikentyminen on vasta edessä. Palvelut ovat kehittyneet eritahtisesti, hotellit ja ravintolat ovat menettäneet asiakkaitaan eniten. Julkinen palvelutuotanto oli tilinpidon mukaan alkuvuonna viime vuotta matalammalla tasolla, vaikka elvytyksen takia menojen arvioidaan kasvavan tänä vuonna. Alkutuotanto supistui niin ikään, sen sijaan rakentaminen kasvoi koko alkuvuosipuoliskon ajan.

Kansainvälisesti tarkasteltuna Suomen talous on selvinnyt covid-19-epidemian alkuvaiheesta muita maita pienemmin kolhuin. Monissa muissa maissa BKT supistui alustavien tietojen mukaan noin 10 % ja muutamissa jopa lähes 20 % vuoden 2020 toisella neljänneksellä.

Vuonna 2021 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 2,6 % ja arvonlisäyksen 2,4 %, johtuen palvelualan teollisuustuotantoa nopeammasta toipumisesta. Vuonna 2021 maailma odottaa covid-19-rokotteen käyttöönottoa, mikä merkitsee positiivista riskiä nyt ennustettuun kasvukuvaan. On mahdollista, että tautiriskin poistuessa kulutuskiinnostus ja liikkumisen halu ylittävät odotukset. Talouskasvu on vuonna 2021 potentiaaliaan selvästi nopeampaa jo kansainvälisen kaupan ripeytymisen vuoksi. Muut päätoimialat kasvavat, mutta rakentaminen vähenee, kun korkealla tasolla olevat tuotantomäärät sopeutuvat vähitellen pidemmän aikavälin kysyntään.

Vuonna 2022 talouskasvu hidastuu ja on ennusteen mukaan 1,7 %, kun erityisesti palvelualojen kiinniotto päättyy ja kun myös yksityisen kulutuskysynnän kasvuvauhti hidastuu. Myös kansainvälisen kaupan vetoapu vähenee vuonna 2022.

Työllisyys heikentyi varsin selvästi vuoden 2020 ensimmäisellä puoliskolla. Työllisyysasteen trendi oli heinäkuussa 71,9 %, mikä on yli prosenttiyksikön pienempi kuin tammikuussa. Työllisten määrä oli tammi-heinäkuussa 35 000 vähäisempi kuin vuosi sitten ja kesäkuukausina 2020 laskuvauhti on syventynyt.

Työttömien määrä lisääntyy jatkossa alkuvuotta 2020 enemmän, kun työn kysyntä säilyy vähäisenä, irtisanomiset lisääntyvät taantumien seurauksena ja osa lomautetuista ei pääse palaamaan työelämään. Työllisyyden laskun seurauksena ja suuresta lomautettujen määrästä johtuen työttömien määrä kasvaa vuonna 2020 noin viidenneksen ja työttömyysaste kohoaa 8 prosenttiin. Vaikka covid-19-pandemiasta toipuminen ei keskeytyisi eikä talouden taantumasta seuraisi laajoja konkurssseja ja joukkoirtisanomisia, työttömyyden nousu jatkuu vielä osin vuonna 2021. Talouden vaatimattoman toipumisen seurauksena työttömyysaste nousee 8,2 prosenttiin vuonna 2021 ja kääntyy talouskasvun myötä laskuun vasta vuonna 2022.

Ansiot nousevat mutta palkkasumma laskee työttömyyden lisääntyessä. Nimellispalkkojen nousuvauhti hidastui 1,6 prosenttiin alkuvuonna 2020. Hidastuminen johtui pienemmistä sopimuskorotuksista, sillä palkkaliukumien määrä suureni. Julkisen sektorin ansioiden nousu oli hieman yksityistä sektoria nopeampaa, johon vaikutti lomarahaleikkausten loppuminen kesän 2019 jälkeen.

Palkkasumman kehitykseen vaikuttaa nimellisanzioiden lisäksi työllisyyden kehitys. Koska työllisyys supistuu vuonna 2020 runsaasti, myös palkkasumma kääntyy kahden prosentin laskuun. Ansioiden nousun ja työllisyyden kasvun myötä palkkasumman ennakoidaan kääntyvän vuosina 2021 ja 2022 runsaan 2,5 prosentin vuosittaiseen nousuun.

Kuluttajahintaindeksin vuosimuutos kääntyi positiiviseksi vuoden 2020 heinäkuussa kolmen kuukauden deflaation jälkeen. Elintarvikkeiden, varsinkin tuoreruuan, hinnat ovat nousseet nopeasti alkuvuonna ja nousu kiihtyy edelleen. Myös tavaroiden hintojen lasku pysähtyi, ainakin hetkelli-

sesti. Energian hinnan lasku näkyy kuluttajahintatoja selvästi alentavana, mutta sen vaikutus on jo pienentynyt huhtikuun nopeimmasta laskusta.

Vuonna 2020 kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitattuna inflaatioksi ennustetaan 0,4 %. Öljyn hinnan lasku alentaa energian hintaa huolimatta elokuun veronkorotuksista, mikä hidastaa hintojen laskua loppuvuodesta. Elintarvikkeiden hintojen nousu kiihdyttää eniten inflaatiota vuonna 2020.

Kysynnän supistuminen vuonna 2020 sekä epävarmuus tulevasta kehityksestä pitää inflaation maltillisena lähivuosina. Vuosina 2021 ja 2022 kansallisen kuluttajahintaindeksin odotetaan nousevan 1,2 % ja 1,4 %. Molempina vuosina kulutukseen kohdistuvat veronkorotukset kiihdyttävät inflaatiota, selvimmin vuonna 2021.

Covid-19-epidemiasta seurannut talouden taantuma ja epidemian haittojen vähentämiseksi tehdyt toimet kasvattavat julkisen talouden alijäämää vuonna 2020 huomattavan paljon. Alijäämän arvioidaan olevan noin 18 mrd. euroa.

Julkinen talous jää taantumien jälkeen heikompaan tilaan kuin ennen epidemian alkua. Lähivuosina näkyvissä oleva talouskasvu ei riitä vahvistamaan julkisen talouden rahoitusasemaa ennalleen, ja julkinen talous pysyy selvästi alijäämäisenä. Valtion ja paikallishallinnon mittavat alijäämät kasvattavat velkasuhdetta myös tulevina vuosina.

Julkisen talouden kestävyyttä heikentävät rakenteelliset tekijät eivät ole kadonneet vaan vaikuttavat jatkuvasti suhdanteista riippumatta. Väestön ikääntyminen on jo kasvattanut eläkemenoja sekä hoito- ja hoivamenoja, ja samankaltainen kehitys jatkuu kuluvalle vuosikymmenellä ja sen jälkeen. Julkisessa taloudessa on kestävyysvaje, jota ei ole vielä ratkaistu.

Paikallishallinnon tilanne pysyy vaikeana. Paikallishallinnon rahoitusasemaa rasittaa väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden tarpeen ja menojen kasvu. Käsillä oleva taantuma supistaa verotuloja, mutta toisaalta valtio tukee kuntataloutta epidemian vuoksi voimakkaasti.

Valtionhallinto kantaa suurimman osan virusepidemian vuoksi päätettyjen tukitoimien kustannuksista. Finanssipolitiikka on voimakkaasti elvyttä-

vää vuonna 2020. Vuodesta 2021 lähtien valtiontalouden alijäämä alkaa pienentyä, kun talous kasvaa ja suuri osa tukitoimenpiteistä päättyy.

(Lähde: VM, Taloudellinen katsaus, syksy 2020)

1.1.3. Kuntatalouden tilanne

Kuntatalouden tilanteen tarkastelu pohjautuu valtion syksyllä 2020 julkaisemaan kuntatalousohjelmaan.

Kuntien talous heikkeni vuonna 2019 selvästi edellisvuoteen verrattuna.

Kuntien toimintakate jatkoi heikkenemistään vuonna 2019. Toimintakate heikkeni 1,26 mrd. euroa eli 4,3 prosenttia suhteessa vuoteen 2018. Tätä selittävät myyntituottojen väheneminen noin 370 milj. eurolla ja palvelujen ostojen kasvu yli 970 milj. eurolla.

Kuntien vuosikate oli noin 1,75 mrd. euroa. Vuosikate ei riittänyt kattamaan poistoja ja nettoinvestoinnit ylittivät vuosikatteen yli 1,1 mrd. eurolla. Vuosikate heikkeni kaikissa kuntakokoryhmissä, yhteensä 300 milj. euroa vuodesta 2018. Yli 100 000 asukkaan ryhmän vuosikate oli edelleen selvästi korkein, 534 euroa per asukas. Tähän lukuun vaikuttaa kuitenkin merkittävästi Helsingin kaupungin vahva vuosikate (1 134 euroa/asukas). Muilla suurilla kaupungeilla asukasta kohden laskettu vuosikate oli huomattavasti matalampi. Asukaslukuun suhteutettuna vuosikate laski vähiten keskisuurissa, 10 000-20 000 asukkaan kunnissa.

Vuosikate toteutui kuitenkin hieman parempana kuin ennustettiin. Tämä johtui ennen kaikkea toimintakatteen arvioitua maltillisemmasta kehityksestä sekä verorahoituksen arvioitua suuremmasta kasvusta.

Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä nousi vuonna 2019 huomattavasti. Vuonna 2019 negatiivisen vuosikatteen kuntia oli 65, kun vuonna 2018 niitä oli 44 ja vuonna 2017 ainoastaan neljä. Negatiivisen vuosikatteen kunnista 34 oli alle 5 000 asukkaan kuntia. Vuosikate oli negatiivinen lähes puolella alle 2 000 asukkaan kunnista.

Yhteensä 231 kunnassa vuosikate ei riittänyt kattamaan poistoja, kun luku oli 202 kuntaa vuonna 2018 ja 53 kuntaa vuonna 2017. Samaan aikaan yhteenlasketun negatiivisen vuosikatteen määrä on kasvanut -92 milj. euroon vuonna 2019.

Kuntien verotulot olivat vuonna 2019 yhteensä 22,91 mrd. euroa ja ne nousivat 2,7 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Kasvua oli kaikkien verolajien kertymissä: tuloverokertymä kasvoi noin 2,6 prosenttia, yhteisöverokertymä noin 2,0 prosenttia ja kiinteistöveron kertymä kasvoi noin 4,2 prosenttia.

Kuntien käyttötalouden valtionosuudet olivat noin 8,6 mrd. euroa vuonna 2019 ja ne pysyivät edellisen tilikauden tasolla.

Kuntien investointimenot olivat 2,7 mrd. euroa vuonna 2019, kun edellisvuonna ne olivat 2,8 mrd. euroa.

Kuntien lainakanta on kasvanut tasaiseen tahtiin koko 2000-luvun ajan. Vuonna 2019 se kasvoi yhteensä noin 1,7 mrd. eurolla noin 18,42 mrd. euroon eli 3 352 euroon/asukas. Lainakantaansa vähensi viime vuonna 81 kuntaa.

Vuonna 2019 kuntakonsernien yhteenlaskettu vuosikate oli noin 4,48 mrd. euroa eli 815 euroa/asukas. Se heikkeni hieman vuoteen 2018 verrattuna, noin 260 milj. euroa. Vuosikate oli negatiivinen 21 konsernilla. Vuonna 2018 negatiivisen vuosikatteen kuntakonserneja oli 13 ja vuonna 2017 vuosikate oli positiivinen kaikilla kuntakonserneilla.

Negatiivisen vuosikatteen kuntakonsernit olivat lähes kaikki alle 6 000 asukkaan maaseutumaisia ja väestöään nopeasti menettäviä kuntia. Vuosikate laski kaikissa kuntakokoryhmissä. Korkein vuosikate oli yli 100 000 asukkaan kuntakokoryhmissä (1 265 euroa/asukas). On kuitenkin huomioitava, että kuten peruskuntien osalta Helsingin kaupungin vuosikate, tilikauden tulos ja taseen kertynyt ylijäämä vaikuttavat merkittävästi paitsi suurimpien kaupunkien, myös koko Manner-Suomen keskimääräisiin lukuihin. Heikoin vuosikate oli alle 2 000 asukkaan kuntakokoryhmissä (221 euroa/asukas).

Kuntakonsernien yhteenlaskettu tilikauden tulos heikkeni edelleen vuonna 2019 ja laski 0,45 mrd. eurosta 0,34 mrd. euroon.

Kuntakonsernien suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi vuonna 2019 yli 84 prosenttiin, ja omavaraisuusaste laski noin 42 prosenttiin. Kuntakonsernien nettoinvestoinnit kasvoivat noin 590 milj. eurolla yhteensä noin 6,8 mrd. euroon. On kuitenkin huomioitava, että kuntakonsernien velkaantuneisuutta selittävät osaltaan suurten kaupunkien merkittävä hankkeet, kuten Länsimetro- ja raitiotiehankkeet sekä sairaanhoitopiirien rakennushankkeet.

Kunnat ovat voineet vuodesta 2017 lukien päätyä kuntakonsernien taloudellisten tunnuslukujen perusteella arviointimenettelyyn (ns. kriisikuntamenettely). Vuosien 2018 ja 2019 käytössä olevien konsernitilinpäätöstietojen perusteella arviointimenettelyn tunnusluvut täyttyviä kuntia oli kuusi. Vuonna 2017 arviointimenettelyssä olleet Jämijärven kunta ja Teuvan kunta täyttivät edelleen kuntakonsernin taseen kertynyttä alijäämää koskevan kriteerin (alijäämää viimeisessä tilinpäätöksessä yli -1 000 euroa/asukas ja sitä edeltävässä tilinpäätöksessä yli 500 euroa/asukas). Myös vuonna 2019 arviointimenettelyssä mukana olleet Honkajoen kunta, Kyyjärven kunta ja Vehmaan kunta täyttivät alijäämäkriteerin. Uutena kuntana menettelyyn tulee Lapinjärven kunta alijäämäkriteerin perusteella.

Vuoden 2020 kuntatalouden yhteenlaskettu tilikauden tulos ja rahoitusasema ovat muodostumassa keväällä 2020 ennustettua vahvemmaksi. Vahvistumisen taustalla on merkittävimpana tekijänä hallituksen lisätalousarvioissa kuntatalouden kohdennetut tukitoimet peruspalvelujen järjestämisen turvaamiseksi ja kuntatalouden aktiiviteetin ylläpitämiseksi vuoden 2020 aikana. Merkit-

Valtionosuudet

Kuntien valtionavut ovat yhteensä 12,4 mrd. euroa vuonna 2021, mikä on noin 0,8 mrd. euroa enemmän kuin vuoden 2020 varsinaisessa talousarviossa (11,6 mrd. euroa).

Vuoden 2020 aikana on annettu kuitenkin useita lisätalousarvioita, joissa on tuettu kuntia ja sairaanhoitopiirejä koronaviruksen aiheuttamien taloudellisten haasteiden vuoksi. Vuoden 2020 lisätalousarvioissa kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin myönnettiin 828 milj. euron lisäys, josta 806 milj. euroa liittyi koronaviruksen hoitoon, ja muihin valtionapuihin myönnettiin reilun 660 milj.

tävien tukitoimien ansiosta kuntatalouden vuosikatteen arvioidaan kasvavan ennätyslukemiin ja tilikauden tulos noin 1,2 mrd. euroa positiiviseksi.

Hallitus on tukenut kotitalouksia, yrityksiä ja kuntia suoraan useilla toimenpiteillä vuoden 2020 lisätalousarvioissa. Tukitoimenpiteillä pyrittiin turvaamaan työllisyyden, taloudellisen toimeliaisuuden sekä peruspalvelujen järjestämisen edellytykset kaikissa kunnissa sekä huolehtimaan kunnille suunnatun tuen osalta siitä, että tuki kohdistuisi mahdollisimman hyvin juuri niihin kuntiin ja tehtäviin, joihin koronaviruksen vaikutti voimakkaimmin. Akuutissa kriisitilanteessa valtion tuki kunnille oli välttämätön peruspalvelujen turvaamiseksi. Kokonaisuutena voi todeta, että kunnat pystyivät hoitamaan tehtävänsä ja selvisivät koronapandemian ensimmäisestä aallosta hyvin.

Kuntatalouden menojen kasvun arvioidaan maltillistuvan vuonna 2021. Samalla kuntatalouden tulojen kasvu jää vaatimattomaksi valtionosuuksien laskiessa noin 0,7 mrd. eurolla, kun kuntatalouden tukitoimet pienentyvät. Väestön ikääntyminen lisää sosiaali- ja terveyspalvelujen kasvua ja heikentää verotulojen kehitystä lähivuosina. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee ennusteen mukaan noin 2 mrd. euroa negatiiviseksi vuonna 2021. Kuntatalouden lainakanta jatkaa ripeää kasvuaan ja uhkaa kasvaa 33 mrd. euroon vuonna 2024.

Koronakriisin jälkeen tarve kuntasektorin kestävyttä parantaviin rakenteellisiin uudistuksiin korostuu entisestään. Rakenteellisten uudistusten lisäksi kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää myös kuntien omia tuottavuus- ja sopeutus-toimia.

(Lähde: VM, Kuntatalousohjelma, syksy 2020)

euron lisäys. Lisäksi verotulomenetysten kompensointi kohdennettiin kuntiin 114 milj. euroa varsinaista talousarviota enemmän. Lisätalousarvot I-V huomioiden kuntien valtioapujen kokonaissumma vuonna 2020 on noin 13,2 mrd. euroa. Vuoden 2020 valtioapujen kokonaissummaan verrattuna valtionavut laskevat noin 0,8 mrd. euroa vuonna 2021. Lisäksi syksyn budjettiriihessä on esitetty VII lisätalousarviossa kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen yhteensä 750 miljoonan euron lisäystä koronaviruspandemiasta johtuvien kustannusten kattamiseksi.

Laskennalliset valtionosuudet ovat yhteensä 8,7 mrd. euroa eli noin 0,6 mrd. euroa enemmän kuin vuoden 2020 varsinaisessa talousarviossa (8,1 mrd. euroa). Vuoden 2020 lisätalousarvioiden mukaiseen tasoon verrattuna laskennalliset valtionosuudet ovat vuonna 2021 kuitenkin 250 milj. euroa pienemmät. Valtion korvaus kunnille veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen menetyksistä on 2,36 mrd. euroa vuonna 2021.

Valtiovarainministeriön hallinnonala

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on noin 7,7 mrd. euroa vuonna 2021. Lisäystä vuoden 2020 varsinaiseen talousarvioon on runsaat 600 milj. euroa. Vuonna 2020 lisätalousarvioissa peruspalvelujen valtionosuuteen osoitettiin 806 milj. euron kertaluontoinen lisäys koronakriisin takia ja lisäksi hallitus päätti budjettiriihessä, että syksyn lisätalousarviossa valtionosuuteen kohdistetaan 400 milj. euron kertalisäys.

Vuoden 2021 peruspalvelujen valtionosuuksien laskennalliset kustannukset ovat yhteensä 27,7 mrd. euroa. Tästä ikärakenteen osuus on 19,3 mrd. euroa ja sairastavuuden 6,6 mrd. euroa. Kuntien omarahoitusosuus on 20,6 mrd. euroa eli 3 746,81 euroa/asukas. Omarahoitusosuuden vähentämisen jälkeen kuntien valtionosuus on 7,1 mrd. euroa. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on 795 milj. euroa, josta tasauslisien osuus on 1 486 milj. euroa ja tasausvähennykset ovat -690 milj. euroa.

Peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotus on 2,4 prosenttia ja siitä aiheutuva valtionosuuden lisäys noin 174 milj. euroa vuonna 2021. Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus pienentää kuntien peruspalvelujen valtionosuutta 13,7 milj. eurolla. Valtionosuusprosentti nousee 25,49 prosentista 25,67 prosenttiin vuonna 2021.

Kunnille maksettiin vuosina 2010-2019 peruspalvelujen valtionosuusmomentin kautta veroperustemuutoksista aiheutuneita kompensatioita vuoden 2019 tasossa 1 967 milj. euroa. Vuodesta 2020 lähtien nämä kompensatiot on maksettu erilliseltä momentilta. Vuonna 2021 kompensatiot ovat yhteensä 2 360 milj. euroa. Tästä vuoden 2021 osuus on 179 milj. euroa.

Vuoden 2020 varsinaisessa talousarviossa kompensatioiden taso oli 2 269 milj. euroa. Kompensatioita lisättiin vuoden 2020 toisessa lisätalousarviossa 547 milj. eurolla. Lisäys johtui verotuksen

maksujärjestelyjen muutoksista vuonna 2020 kunnille väliaikaisesti aiheutuvista verotulojen menetyksistä.

Elokuussa 2020 saadun toteutumätiedon mukaan verotuksen maksujärjestelyn muutosten vaikutukset ovat osoittautumassa selvästi keväällä tehtyjä arvioita pienemmiksi. Uusimman arvion mukaan verotuksen maksujärjestelyjen muutokset vähentäisivät kuntien verotuloja vuonna 2020 yhteensä 114 milj. euroa, josta kunnallisveron osuudeksi arvioidaan 97 milj. euroa, yhteisöveron osuudeksi 7 milj. euroa ja kiinteistöveron osuudeksi 9 milj. euroa. Näin ollen vuoden 2020 viidennessä lisätalousarviossa veromenetysten korvauksia vähennetään 433 milj. euroa.

Vuoden 2020 kuntien arvioidut verotulojen menetykset, jotka liittyvät verotulojen viivästymisiin, korvataan kunnille siten, että kompensatio kohdentuu kunnille vuoden 2020 maksuunpanon mukaisten kunnallisveron jako-osuuksien, yhteisöveron jako-osuuksien ja arvioitujen kiinteistöverojen suhteessa. Vastaavat euromäärät vähennetään kuntien verotulomenetysten korvauksesta siten, että vuonna 2021 vähennys on 88 milj. euroa ja vuonna 2022 vähennys on 27 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Valtio korvaa kunnille ja kuntayhtymille koronaepidemiaan liittyvät välittömät kustannukset. Vuonna 2021 valtioneuvoston hyväksymän hybridistrategian edellyttämään testaukseen kohdennetaan 1,4 mrd. euroa, testausteknologiaan 30 milj. euroa ja rajanylityspaikkojen terveysturvallisuuden vahvistamisesta aiheutuviin lisäkustannuksiin 30 milj. euroa sosiaali- ja terveysministeriön pääluokkaan avattavalle uudelle momentille. Koronavirusepidemiasta aiheutuviin välittömiin muihin kustannuksiin osoitetaan 200 milj. euroa kunnille ja sairaanhoitopiireille.

Koronavirustilanne on aiheuttanut terveydenhuoltoon hoitovelkaa ja sosiaalihuoltoon palveluelkaa, joiden purkaminen edellyttää lisäresursseja ja uusia teknologisia ratkaisuja. Hallitus sitoutuu purkamaan hoito- ja palveluelkaa 450 miljoonan euron kokonaisuudella vuosina 2021-2023. Samalla toteutetaan ohjausmekanismi, joka varmistaa kokonaisuuteen kohdennettujen resurssien vähentävän aidosti hoito- ja palveluelkaa. Kokonaisuutta valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön yhteistyössä ja tar-

koituksena on sisällyttää valtuus vuoden 2021 täydentävään talousarvioesitykseen tai vuoden 2021 ensimmäiseen lisätalousarvioesitykseen. Rahoituksessa pyritään hyödyntämään soveltuvin osin EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen varoja.

Vanhuspalvelulain uudistamisen ensimmäisessä vaiheessa säädettiin ympärivuorokautisen hoidon henkilöstön vähimmäismitoituksesta. Mitoituksen tulisi tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen laitoshoidon yksiköissä olla vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti. Samalla selkeytettiin työnjakoa muun muassa tukipalvelujen osalta sekä säädettiin kansallisen toimintakyvyn arviointijärjestelmän käyttöönotosta. Laki tulee voimaan 1.10.2020. Silloin henkilöstömitoituksen tulee olla kaikissa edellä mainituissa yksiköissä vähintään 0,5. Vuoden 2021 alusta henkilöstömitoituksen tulee olla vähintään 0,55 ja vuoden 2022 alusta vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohden. Vähimmäismitoitusta 0,7 sovelletaan täysimääräisesti 1.4.2023 päättyvän siirtymäajan jälkeen. Uudistukseen kohdennetaan rahoitusta yhteensä 52,8 milj. euroa vuonna 2021.

Hallitusohjelman mukaan asiakasmaksulaki uudistetaan tavoitteena hoidon esteiden poistaminen ja terveyden tasa-arvon lisääminen muun muassa maksuttomuutta laajentamalla ja kohtuullistamalla maksuja. Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle syysistuntokaudella, ja asiakasmaksulain muutos tulisi voimaan 1.7.2021. Toimenpidettä varten vuonna 2021 kuntien valtionosuuksiin lisätään 17,9 milj. euroa, josta 0,9 milj. euroa on kertalisäystä ja 17 milj. euroa maksutulojen pienemisen kompensatiota.

Esityksen mukaan hoitajavastaanotot tulisivat maksuttomiksi perusterveydenhuollossa ja poliklinikan antamasta tutkimuksesta ja hoidosta ei enää perittäisi maksuja alaikäisiltä asiakkailta. Mielenterveyspalvelujen maksuttomuutta perusterveydenhuollossa selkiytettäisiin ja tartuntatauteihin liittyvän hoidon, tutkimuksen ja lääkkeiden maksuttomuutta laajennettaisiin tietyiltä osin.

Maksukattoa laajennettaisiin suun terveydenhuollosta, terapiasta, tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta sekä tietyistä etäpalveluista perittäviin asiakasmaksuihin. Lisäksi asiakasmaksut, joiden suorittamiseen on myönnetty toimeentulotukea, kerryttäisivät jatkossa maksukattoa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Esi- ja perusopetuksen erillisrahoitettavien osien, lukiokoulutuksen, vapaan sivistystyön, taiteen perusopetuksen sekä museoiden, teattereiden ja orkesterien valtionosuuden indeksikorotus on 2,4 prosenttia ja siitä aiheutuva valtionosuuden lisäys yhteensä noin 22,4 milj. euroa vuonna 2021. Tästä kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan 17,3 milj. euroa. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen indeksikorotus on 2,0 prosenttia, ja se lisää valtion määrärahoja 17,7 milj. euroa, mistä kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan 13,1 milj. euroa.

Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon sekä kustannustason tarkistus lisää valtionosuutta 7,6 milj. eurolla, mistä kuntien arvioitu osuus on 5,9 milj. euroa.

Hallitusohjelman mukaisesti oppivelvollisuusikä korotetaan 18 ikävuoteen. Tavoitteena on varmistaa, että jokainen peruskoulun päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen. Lisäksi toisen asteen valmistavia koulutuksia ja nivelvaiheen ohjausta kehitetään.

Kun oppivelvollisuus laajenee, laajenee myös oikeus saada maksutonta opetusta. Opiskelijalle maksuttomia olisivat opetus (nykytila), päivittäinen ruokailu (nykytila), opetuksessa tarvittavat oppikirjat, muut materiaalit, työvälineet, -asut ja -aineet, ylioppilastutkinnon suorittamiseksi edellytettävät 5 koetta, vähintään 5 km koulumatkat (koulumatkatukijärjestelmän puitteissa) sekä joissakin erityistapauksissa myös majoitus- ja matkakustannukset. Hankkeeseen kohdennetaan 22 milj. euroa vuodelle 2021, 65 milj. euroa vuodelle 2022, ja 107 milj. euroa vuodelle 2023 ja 129 milj. euroa vuodelle 2024. Oppivelvollisuuden laajentamiseen ja toisen asteen maksuttomuuteen liittyen koulutuksen järjestäjille maksettava koulumatkatuen määrä kasvaa arviolta 0,6 milj. euroa vuonna 2021.

Osana hallituksen työllisyystoimia varhaiskasvatuseräalennuksia alennetaan vuositasolla 70 milj. eurolla. Maksujen alentaminen lisää työnteon kannustimia parantamalla työstä saatavaa taloudellista hyötyä ja parantaa pieni- ja keskituloisten perheiden asemaa. Työllisyysvaikutuksen arvioidaan olevan 2 500-3 700 työpaikkaa. Muutoksen on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2021, ja vuonna 2021 vaikutus kuntien maksutuloihin arvioidaan 30 milj. euroksi.

Hallitusohjelman mukaisesti toteutetaan toimenpideohjelma varhaiskasvatuksen laadun ja tasa-arvon vahvistamiseksi sekä osallistumisasteen nostamiseksi vuosina 2020-2022. Varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmaan kohdennetaan 50 milj. euroa vuosille 2021 ja 2022 kullekin.

Hallitus toteuttaa perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelman oppimistulosten parantamiseksi ja eriarvoistumisen vähentämiseksi vuosina 2020-2022. Ohjelmaan kohdennetaan vuosien 2021-2022 aikana 60 milj. euroa vuosittain. Ohjelman tavoitteena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa, tukea opettajuutta sekä vahvistaa perusopetuksen laatua.

Harrastusmahdollisuuksien edistämiseen koulupäivän yhteydessä kohdennetaan 14,5 milj. euroa vuodelle 2021. Käynnistetään uusi järjestämismalli, jolla toteutetaan lasten ja nuorten toiveisiin vastaavaa harrastustoimintaa paikallis- tai aluetasolla.

Oppilas- ja opiskelijahuollon palveluja perusopetuksessa ja toisella asteella vahvistetaan. Toimenpiteeseen kohdennetaan 10 milj. euroa vuodelle 2021, 20 milj. euroa vuodelle 2022 ja 29 milj. euroa vuodelle 2023.

Lähihoitajien koulutukseen hoitajamitoituksen muutokseen varautumiseksi kohdistetaan määräaikainen lisäys 5 000 uuden lähihoitajan kouluttamiseksi. Lisästarve aiheutuu vanhustenhoitoon hoivahenkilöstön sitovan vähimmäismitoituksen säätämisestä 0,7:ksi ympärivuorokautisen hoivan yksiköissä. Vuoden 2021 lisämäärärahatarve on 27 milj. euroa, josta arviolta 20 milj. euroa kohdistuu kuntiin.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Hallitusohjelmakirjausten mukaisesti kuntien järjestämisvastuuta TE-palveluissa vahvistetaan. Ensimmäisenä toimenpiteenä käynnistetään työllisyyden kuntakokeilut, joissa jatketaan ja laajennetaan vuoden 2018 lopussa päättyneiden alueellisten työllisyyskokeilujen toimintamallia. Hallitus antoi esityksen laiksi työllisyyden edistämisen kuntakokeiluista eduskunnalle kesäkuussa 2020. Kokeilujen on tarkoitus käynnistyä 1.1.2021 ja ne

päättyvät 30.6.2023. Täydentävässä haussa valittavat kokeilut käynnistyvät 1.3.2021 ja päättyvät 30.6.2023.

Vuoden 2021 pakolaiskiintiö on 1 050 henkilöä. Laskennallisten korvausten piirissä olevien määrästä arvioidaan olevan 20 prosenttia alle 7-vuotiaita ja 7 vuotta täyttäneitä 80 prosenttia. Arviossa on käytetty valtioneuvoston asetuksessa (1393/2011) määritellyä korvaustasoa, joka on 0-6-vuotiaista 6 845 euroa/vuosi ja 7 vuotta täytäneistä 2 300 euroa/vuosi. Laskennallisten korvausten piirissä arvioidaan olevan vuonna 2021 noin 14 478 henkilöä.

Ympäristöministeriön hallinnonala

Hallitus edistää ohjelmansa mukaisesti kuntien ja alueiden omien hiilineutraaliussuunnitelmien valmistelua ja ilmastotoimien toimeenpanoa. Vuodelle 2021 määrärahaa kuntien ilmastotyöhön nostetaan 4 milj. eurolla. Vuosina 2021-2023 määrärahaa on käytettävissä yhteensä 5 milj. euroa. Kunnat vastaavat alueillaan mm. kaavoituksesta, maankäytöstä, liikennesuunnittelusta, energiayhtiöiden omistajaohjauksesta ja rakennusten lämmitysvalinnoista.

Omien ilmastotekojensa lisäksi kunnat voivat monin tavoin edistää asukkaiden, elinkeinoelämän, maatalousyrittäjien ja muiden sidosryhmien ilmastotyötä. Päästöjen vaatimaton väheneminen suhteessa hiilineutraaliustavoitteeseen osoittaa, että kuntien ilmastotyön vauhdittamiselle on selkeä tarve. Kunnat tarvitsevat työkaluja ja toimintamalleja mm. ilmastojohtamiseen, kuntalaisten ja yritysten ilmastotyön vauhdittamiseen sekä ilmastotoimien ympäristö- ja muiden vaikutusten arvioimiseen.

Tuulivoimarakentamisen kaavoituksen ja luvituksen nopeuttamiseen kohdistetaan avustuksia 2 milj. euroa kunnille ja maakuntien liitoille. Avustuksilla edistetään riittäviin selvityksiin ja vaikutusten arviointeihin perustuvaa ripeää kaavoitusta ja luvitusta. Teknologian kehitys ja voimaloiden korkeuden kasvu on vaikuttanut osaltaan siihen, että tuulivoimalle sopivia paikkoja on aikaisempaa enemmän. Tämän vuoksi sekä maakunta- että kuntatasolla on uusia kaavoitustarpeita.

(Lähde: VM, Kuntatalousohjelma, syksy 2020)

Verotulot

Kuntien verotulojen arvioidaan olevan VM:n ennusten mukaan vuonna 2021 yhteensä noin 24,6 mrd. euroa. Vuoteen 2020 verrattuna verotulot kasvaisivat noin 4 prosentilla.

Osittain kuntien verotulojen varsin hyvä kehitys johtuu siitä, että valtio on korottanut kuntien yhteisöveron jako-osuutta sekä vuonna 2020 että 2021. Kuitenkin myös kunnallisveron ennakoitaan kehittyvän noin kahden prosentin tuntumassa sekä kuluvana että ensi vuonna.

Kunnallisvero

Ansiotuloveroperusteisiin tehdään vuonna 2021 hallitusohjelman mukaisesti indeksitarkistus ansiotasoindeksin muutosta vastaavasti. Progressiivisen tuloveroasteikon euomääräisiä rajoja korotetaan ja sen arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 60 milj. eurolla vuonna 2021. Työtulovähennystä korotetaan ja sen arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 72 milj. eurolla vuonna 2021. Perusvähennyksen korotuksen arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 40 milj. eurolla vuonna 2021.

Asuntolainan korkovähennysoikeutta supistetaan hallitusohjelman mukaisesti. Vähennysoikeutta supistetaan vuosina 2021-2023 viisi prosenttiyksikköä vuodessa siten, että vuonna 2023 asuntolainan korkojen vähennyskelpoisuus poistuu kokonaan. Muutoksen arvioidaan lisäävän kunnallisveron tuottoa 5 milj. eurolla vuonna 2021.

Työsuhdematkalipun verovapaata osuutta korotetaan ja verotusta yksinkertaistetaan.

Täyssähköautojen vapaan autoedun ja käyttöedun verotusarvoa alennetaan määräaikaisesti vuosina 2021-2025. Sähköautojen latausetu vapautetaan verosta määräaikaisesti vuosina 2021-2025. Työsuhdepolkupyöräetu säädetään verovapaaksi. Joukkoliikenteen osuus työsuhde-etuna tarjottavasta liikkumispalvelupaketista rinnastetaan verovapaaseen työsuhdematkalippuun. Liikenteen työsuhde-etujen muutosten arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 7 milj. eurolla vuonna 2021.

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen listamattomien osakeyhtiöiden henkilöstöantien verotusta koskevaksi sääntelyksi. Huojennuksen arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 2 milj. eurolla vuonna 2021. Lisäksi vuosina 2020-2023

voimassa olevat irtaimen käyttömaisuuksien korotetut poistot vaikuttavat ajanjaksolla kunnallisverotuloja alentavasti. Muutoksen arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 3 milj. eurolla vuonna 2021.

Vuonna 2020 toteutetun verotuksen maksujärjestelyjen ehtojen huojennuksen seurauksena kunnallisverotulojen kertymää siirtyy vuodelta 2020 arviolta 98 milj. euroa vuosille 2021 ja 2022.

Yhteisövero

Osana koronaviruspandemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin 10 prosenttiyksiköllä verovuodelle 2020.

Yhteisöverokertymän jaksotuksesta johtuen muutoksen arvioidaan kasvattavan kuntien yhteisöveron tilityksiä vuonna 2021 edelleen noin 60 milj. eurolla. Kuntien yhteisöveron jako-osuuteen tehdään 10 prosenttiyksikön määräaikainen korotus edelleen vuodelle 2021. Tämän arvioidaan lisäävän kuntien yhteisöveron kertymää vuonna 2021 noin 510 milj. eurolla ja vuonna 2022 noin 40 milj. eurolla.

Osana hallituksen työllisyystoimia varhaiskasvatismaksuja alennetaan nettomääräisesti vuositasolla 70 milj. eurolla. Maksujen alennus tulee voimaan elokuussa 2021, joten ensi vuodelle arvioitu maksutulojen vähennys on noin 30 milj. euroa. Kunnille tämä kompensoidaan korottamalla yhteisöveron jako-osuutta pysyvästi 2 prosenttiyksiköllä. Tämän arvioidaan lisäävän kuntien yhteisöveron kertymää vuonna 2021 noin 102 milj. eurolla.

Koronaviruspandemian vuoksi taloudellisiin vaikeuksiin ajautuneiden yritysten tilanteen helpottamiseksi vuonna 2020 voimaan tulleen maksujärjestelyhuojennuksen päättymisen arvioidaan kasvattavan kuntien yhteisöverokertymää 4 milj. eurolla vuonna 2021.

Kiinteistövero

Hallitusohjelman mukaisesti käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan siten, että uudistus tulee pääosaltaan voimaan vuoden 2023 verotuksessa. Uudistus siirtyy aiemmin suunnitellusta vuodelta, koska linjauksia varten tarvitaan lisää tietopohjaa ja analyysiä vaikutuksista. Samalla taataan, että Verohallinnolla on riittävästi

aikaa toteuttaa uudistuksen vaatimat järjestelmämuutokset. Osittaisuudistuksella luonnonsuojelualueet vapautettaisiin kiinteistöverosta kuitenkin jo vuonna 2021, ja samalla alennettaisiin merituulivoimaloiden kiinteistöverotusta. Tämän verotuottovaikutus arvioidaan vähäiseksi. Vuonna 2020 toteutetun verotuksen maksujärjestelyjen

ehtojen huojennuksen seurauksena kiinteistöverotulojen kertymää siirtyy vuodelta 2020 arviolta 9 milj. euroa vuosille 2021 ja 2022.

Hallitusohjelman mukaisesti valtion päättämistä veroperustemuutoksista johtuvat kuntien verotulojen muutokset kompensoidaan kunnille nettomääräisesti.

KUNTIEN VEROTULOENNUSTE 2019-2023

Kuntien verotulot vuosina 2019–2023, miljardia euroa (* Kuntaliiton veroennuste)					
	2019	2020*	2021*	2022*	2023*
Kunnallisvero	19,2	19,8	20,1	20,7	21,3
Yhteisövero	1,9	1,9	2,3	2,0	2,0
Kiinteistövero	1,9	1,9	2,0	2,0	2,0
Verotulot yht.	23,0	23,6	24,4	24,7	25,3

1.1.4. Taloudellinen tilanne Äänekoskella

Kaupungin talouskehitys on ollut viimeisimpien vuosien osalta nousujohteinen teollisuuden investointien ja talouden positiivisen kehityksen seurauksena. Taseessa kertynyt ylijäämä oli vuoden 2019 tilinpäätöksessä 7,6 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 alkuperäinen talousarvio oli 0,04 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Keväällä 2020 Suomeen levinnyt koronaviruspandemia sekä siitä seuranneet taloudelliset vaikutukset ilman valtion lisätalousarvioita olisivat aiheuttaneet merkittävän alijäämän kaupungin tulokseen vuonna 2020. Valtion myöntämällä useilla lisätalousarviolla kaupungin talous on saatettu tasapainoon ja viimeisimmän ennusteen perusteella kaupungin tulos näyttää muodostuvan 1,5 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi.

Verotulot

Kaupungin vuoden 2020 talousarviossa verotulot arvioitiin Kuntaliiton lokakuun 2019 ennusteen perusteella 76,2 miljoonaan euroon. Viimeisimmän 6.10.2020 julkaistun ennusteen mukaan kaupungin verokertymä jää 73,8 miljoonaan euroon vuonna 2020, mikä on 2,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin talousarviossa. Verotulojen kertymää ja ennusteiden kehittymistä seurataan tarkasti ja talousarviomuutos käsitellään loppuvuoden 2020 aikana kun marraskuun verotilitys on selvillä.

Valtionosuudet

Valtionosuuksien määrä on vuoden 2020 talousarviossa 46,4 miljoonaa euroa ennen valtion lisätalousarvioita (I-VII). Kuntaliiton 5.11.2020 julkaiseman ennakkolaskelman mukaan kaupungin valtionosuuksien lopullinen määrä on 51,8 miljoonaa euroa vuonna 2020. Valtion VII lisätalousarvion mukaiset kaupunkia koskevat talousarviomuutokset käsitellään valtuustossa VM:n päätösten jälkeen.

Taloustilanteen kehityksen ennustamiseen lähivuosina liittyy monia haasteita. Miten soteuudistus etenee hallituksen toimesta ja millaisia taloudellisia vaikutuksia ja riskejä siitä aiheutuu kaupungille.

Vuosikate

Talousarviossa vuoden 2021 tavoitteeksi asetetaan 10,2 miljoonaan euron vuosikate, jolloin se kattaa poistoista noin 114 prosenttia. Vuosikatteen riittävyydellä suhteessa poistoihin mitaten kaupungin tulorahoitus on tasapainossa vuonna 2021.

Vuosina 2021 - 2022 vuosikate riittää kattamaan investoinnit, mutta vuonna 2023 vuosikate ei riitä investointeihin. Investointitason pitäisi olla vuosikatetta pienempi, jotta kaupungin velkamäärä ei kasvaisi. Vuodelle 2021 on suunniteltu noin 9,3 miljoonan nettoinvestoinnit. Suunnitelmavuonna 2022 nettoinvestoinnit ovat 8,1 miljoonaa euroa

ja 8,3 miljoonaa euroa vuonna 2023. Suunnitelman mukaisten poistojen ennustetaan olevan vuonna 2021 noin 8,6 miljoonaa euroa ja suunnitelmakauden lopulla 8,5 miljoonaa euroa. Lisäksi vuonna 2021 varaudutaan 0,4 miljoonan euron lisäpoistoihin.

Vuosien 2022 - 2023 taloussuunnitelmassa asetetut vuosikatetavoitteet on mahdollista saavuttaa sillä edellytyksellä, että toimialat sitoutuvat suunnitelmassa esitettyihin indeksikorotuksiin ja talouskuriin. Myös verotulo- ja valtionosuusennusteiden pitävyys on ratkaisevassa asemassa taloussuunnitelman onnistumisen kannalta.

Lainakanta

Kaupungin lainakanta oli vuoden 2019 tilinpäätöksessä 78,2 miljoonaa euroa (4 169 €/asukas).

Kaupungin lainakanta laskee vuonna 2021. Lainaa tulee olemaan vuoden 2021 lopussa noin 77,6 miljoonaa euroa, eli noin 4 196 euroa asukasta kohti.

Vuosi 2021 on talousarvion mukaan noin 1,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Taloussuunnitelman mukaan kaupungin vuosikate kattaa poistot vuosina 2021 - 2022, mutta vuonna 2023 vuosikate ei riitä kattamaan poistoja.

Talouden tunnuslukuja, 1 000 €	TP2017	TP2018	TP2019	TPE2020	TA2021
Tuloveroprosentti	21,5 %	21,5 %	21,5 %	21,5 %	21,5 %
Kiinteistöveroprosentti					
yleinen kiinteistövero	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
vakituinen asuinrakennus	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
muut asuinrakennukset	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
rakentamaton asuinpaikka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
voimalaitosrakennukset	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85
Verotulot					
Kunnan tulovero	62 984	61 072	60 452	60 214	60 990
Kiinteistövero	4 722	4 827	5 096	5 089	5 089
Yhteisövero	8 990	9 154	8 023	8 488	9 064
Verotulot yhteensä	76 696	75 054	73 572	73 791	75 143
Muutos %	3,0 %	-2,10 %	-2,0 %	0,3 %	1,8 %
Valtionosuudet	44 660	43 160	42 963	51 767	50 328
Muutos %	0,4 %	-3,3 %	-0,5 %	20,5 %	-2,8 %
Verotulot ja valtionosuudet yhteensä	121 356	118 213	116 534	125 558	125 471
Muutos %	2,0 %	-2,6 %	-1,4 %	7,7 %	-0,1 %
Toimintakate	-106 874	-110 502	-112 060	-117 281	-116 535
Muutos %	-1,6 %	3,4 %	1,4 %	4,7 %	-0,6 %
Vuosikate	16 160	9 530	6 212	9 816	10 216
Muutos %	26,6 %	-41,0 %	-34,8 %	58,0 %	4,1 %
€/asukas	844	506	331	525	552
Vuosikate/poistot %	188 %	108 %	86,85 %	118,27 %	113,51 %
Poistot	8 580	8 840	7 152	8 300	9 000
Tilikauden yli-/alijäämä	7 600	610	-920	1 517	1 216
Kertynyt yli-/alijäämä	7 860	8 470	7 550	9 067	10 282
Nettoinvestoinnit	4 815	10 754	14 716	10 533	9 250
Investointien tulorahoitus %	253,83 %	82,64 %	38,39 %	94,09 %	110,44 %
Lainakanta 31.12.	68,3	64,6	78,2	78,7	77,6
Muutos %	-5,2 %	-5,4 %	21,1 %	0,6 %	-1,4 %
€/asukas	3 567	3 425	4 169	4 210	4 196

1.1.5. Väestö

Väkiluvun kehitys

Suomen virallinen väkiluku 31.12.2019 oli 5 525 292. Väkiluku kasvoi vuoden 2019 aikana yhteensä noin seitsemällä tuhannella henkilöllä. Edellisten vuosien tapaan muuttovoitto ulkomailta oli luonnollista väestönkasvua voimakkaampaa. Suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvien määrä väheni 13 525 henkilöllä ja vieraskielisten määrä kasvoi 20 898 henkilöllä

Tilastokeskuksen väestöennusteiden mukaan koko maan väkiluvun kasvu jatkuu myös tulevaisuudessa, mutta kääntyy laskuun vuonna 2031. Vuonna 2050 väkiluku olisi noin 100 000 nykyistä pienempi. Valtakunnallisen väestökehityksen tyyppisimpiä piirteitä ovat väestön ikärakenteen vanheneminen.

ÄÄNEKOSKEN VÄKILUVUN KEHITYS 2010-2019

Äänekosken väkiluvun kehitys	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Asukasluku 31.12.	20 244	20 334	20 265	20 077	19 909	19 646	19 374	19 144	18 851	18 765
Muutos %	0,0 %	0,4 %	-0,3 %	-0,9 %	-0,8 %	-1,3 %	-1,4 %	-1,2 %	-1,5 %	-0,5 %
Muutos (asukasta)	1	90	-69	-188	-168	-263	-272	-230	-293	-86

Tilastokeskuksen väestöennusteet perustuvat havaintoihin syntyvyyden, kuolevuuden ja muutto liikkeen menneestä kehityksestä. Ennusteessa ei oteta huomioon taloudellisten, sosiaalisten eikä muiden yhteiskunta- tai aluepoliittisten päätösten mahdollista vaikutusta tulevaan väestökehitykseen.

Äänekosken väkiluku on laskenut 1 479 henkilöllä vuodesta 2010 vuoteen 2019. Kaupunki on käynnistänyt vuonna 2018 erillisen asukasluku nousuun -hankkeen, jonka tavoitteena on pysäyttää asukasluvun lasku ja kääntää se nousujohteiseksi.

Äänekosken osalta ikärakenteen vanheneminen on merkittävää. Yli 65 - vuotiaiden osuus vuonna

2019 oli 27 % ja vuonna 2040 se on jo 37 %. Samalla aikavälillä ennustetaan väestön vähenevän 24 %.

ÄÄNEKOSKEN VÄESTÖENNUSTE 2021-2040

Ikäryhmä	Väestö	Väestöennuste				
	31.12.2019	2021	2025	2030	2035	2040
-14	2 986	2 661	2 218	1 772	1 626	1 564
15-24	1 817	1 831	1 787	1 679	1 342	1 108
25-34	1 570	1 471	1 381	1 306	1 314	1 306
35-44	2 068	1 895	1 683	1 540	1 465	1 397
45-54	2 308	2 236	2 082	1 945	1 731	1 629
55-64	2 955	2 783	2 519	2 151	2 024	1 948
65-	5 061	5 188	5 436	5 622	5 551	5 329
Yhteensä	18 765	18 065	17 106	16 015	15 053	14 281

Väestöllinen huoltosuhde

Väestöllinen huoltosuhde kuvaa lasten (0-14 v.) ja vanhusten (yli 65 v.) yhteenlaskettua määrää suhteessa työikäisten (15-64 v.) määrään.

Suomessa oli vuoden 2019 lopussa alle 15-vuotiaita 871 036 ja 15-64-vuotiaita 3 422 982 henkilöä.

65 vuotta täyttäneitä oli vuoden 2019 lopussa 1 231 274. Väestöllinen huoltosuhde, eli alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrä 100 työikäistä kohden, oli 61,4. Viimeksi väestöllinen huoltosuhde on ollut tätä korkeampi vuonna 1922.

Maamme itsenäisyyden aikana väestöllinen huoltosuhde on ollut korkeimmillaan vuonna 1917 (67,6) ja matalimmillaan vuonna 1984 (46,7).

Tilastokeskuksen vuonna 2019 julkaistun ennusteen mukaan huoltosuhde nousee tulevina vuosikymmeninä. Syynä tähän on syntyvyyden lasku ja tämän seurauksena nuorten huollettavien määrän pieneneminen.

Huoltosuhde olisi 62,4 vuonna 2021, 64,5 vuonna 2030 ja 66,4 vuonna 2040. Pidemmällä aikavälillä väestöllinen huoltosuhde heikkenee aiempia ennusteita enemmän. Vuonna 2070 väestöllisen huoltosuhteen ennustetaan olevan 81.

Alueelliset erot ovat kuitenkin suuria. Pienimmät huoltosuhteen arvot ovat suurimmilla kaupunkiseuduilla ja suurimmat asukasluvultaan pienissä ja väestöltään vanhenevissa kunnissa. Keski-Suomen maakunnassa väestöllinen huoltosuhde oli 64,0 vuonna 2019.

Äänekoskella väestöllinen huoltosuhde ennusteen mukaan on 76,8 vuonna 2021 ja vuonna 2040 sen ennustetaan olevan jo 93,3 eli jokaista työikäistä kohden olisi 1 huollettava. Tämä kehitys on todella huolestuttavaa ja tulee rasittamaan kaupungin taloutta tulevaisuudessa merkittävästi.

VÄESTÖLLINEN HUOLTOSUHDE 2019-2040 (Tilastokeskuksen ennuste 2019)

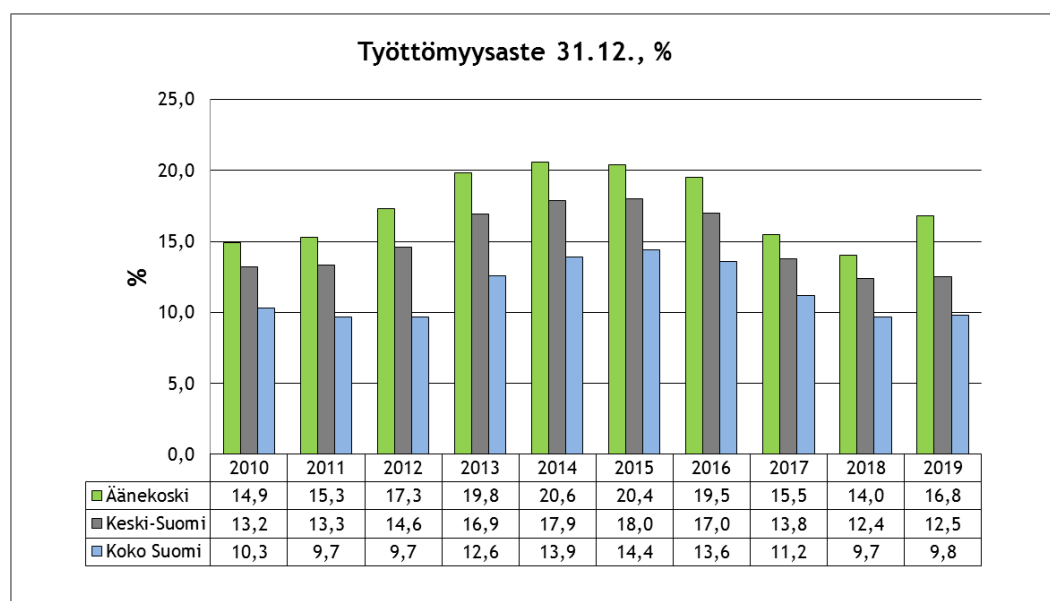
Väestöllinen huoltosuhde	2019	2021	2025	2030	2035	2040
Äänekoski	75,0	76,8	81,0	85,8	91,1	93,3
Koko maa	61,4	62,4	63,3	64,5	66,1	66,4

1.1.6. Työllisyys

Työttömyysaste on kääntynyt laskuun Äänekoskella vuodesta 2015 alkaen. 31.12.2019 tilanteen mukaan työttömyysaste Äänekoskella oli 16,8 %, kun koko maan työttömyysaste oli puolestaan 9,8 %. Koronaviruspandemian ensimmäinen aalto aiheutti merkittävän kasvun työttömien määrään ja siten työttömyysprosenttiin. Huhtikuussa 2020 työttömyysaste oli 19,7 %, mutta elokuusta alkaen

työllisyys on parantunut. Viimeisen ELY:n työllisyyskatsauksen (9/2020) mukaan työttömyysaste oli syyskuun lopussa 14,1 % ja työttömänä oli 1 133 henkilöä. Työttömistä lomautettujen osuus oli 97 henkilöä. Elokuun 2020 lopussa lomautettuja oli 195. Koronaviruspandemian kakkosaalto on voimistumassa ja sen vaikutusta työllisyysasteeseen on vaikea tässä vaiheessa arvioida.

TYÖTTÖMYYSASTEEN KEHITYS 2010-2019

1.1.7. Henkilöstömuutokset vuoden 2021 talousarviossa

Painopisteet ja keskeiset muutokset

Henkilöstön kehittämisen osalta keskeisiä painopisteitä ovat

- työkyvyn tukeminen ja sairauspoissaoloihin vaikuttaminen
- osaamisen kehittäminen
- johtamisen tukeminen

Vuonna 2021 jatkuu työhyvinvoinnin ja työkyvyn kehittämishanke, joka on käynnistynyt lokakuussa 2019. Ulkopuolisena asiantuntijana hankkeessa on Verve ja hankkeen ohjausryhmässä on mm. Kevan edustus.

Työterveyshuolto siirtyi vuoden 2020 alussa Mehiläiselle. Työterveyshuollon yhteistyökäytäntöjen kehittäminen uuden työterveyshuollon toimijan kanssa on keskeinen painopiste vuonna 2021.

Henkilöstöresurssit

Vuoden 2021 talousarvioon sisältyy kuuden (6) kokaikaisen vakanssin perustaminen. Henkilöstöresurssien kasvu johtuu pääosin arjen tuen henkilöstölisäyksistä sekä hanketyön resurssien lisääntymisestä erityisesti kasvun ja oppimisen toimialalla sekä työllisyyspalveluissa.

HENKILÖSTÖRESURSSIEN MUUTOS VUODESTA 2020 VUOTEEN 2021

HENKILÖSTÖRESURSSIT	TA2020	TA2021	Muutos	Hanketyön osuus resursseista	
Keskushallinto	65	71,5	+6,5 htv	9 htv	Elinvoimayksikkö + 8 htv (3 sosiaaliohjaajan siirto, hankkeet +5), Henkilöstöpalvelut -1,5 htv (Uuraisten palkanlaskenta päättyy)
Perusturva	481	489	+8 htv		Arjen tuki + 9 htv, Kanta-arkisto +1 määräaikainen, sosiaalityö -2 htv (+ 1 sosiaaliohjaaja, -3 henkilön siirto elinvoimayksikköön)
Kasvu ja oppiminen	435	442,5	+ 11,5 htv	25,5 htv	Hanketyö +9,5 htv (yht. hanketyössä 25,5 htv), +2 määräaikaista (aikuisten perusopetus, perusopetukseen valmistava opetus)
Vapaa-aika	50,5	51,5	+ 1 htv	1 htv	+1 liikuntavahtimestari
Tekninen ja ympäristö	80,5	81	+0,5 htv		0,5 ruokapalvelutyöntekijä Teken väistötiloihin
Yhteensä	1 108	1 135,5	+ 23,5 htv	35,5 htv	
Palkallisten vapaiden sijaiset	71 htv	71 htv			

Henkilöstökulut

Talousarvion kohdassa 2.2.2 on esitetty henkilöstökulut vuodelle 2021.

Uusien vakinaisten virkojen ja toimien perustaminen (6)

Talousarvioon sisältyy uusien vakinaisten virkojen ja toimien perustamista seuraavasti:

Perusturva (4)

- 3 hoitajan tointa kotihoitoon (kotiutus-tiimi)
- 1 sosiaaliohjaajan virka lastensuojeluun

Kasvun ja oppiminen (1)

- kasvun ja oppimisen palvelukoordinaattorin toimi (hoidettu määräaikaisten henkilöstöjärjestelyin)

Vapaa-aikatoimi (1)

- liikuntavahtimestarin toimi (hoidettu aiemmin osin ostopalveluna)

Henkilöstörakenteen muutokset (11)

Talousarvioon sisältyy seuraavat henkilöstörakenteen muutokset:

Perusturva (2)

- lakkautetaan sosiaalityöntekijän virka aikuis- ja perhesosiaalityössä ja perustetaan sosiaaliohjaajan virka
- lakkautetaan sairaanhoitajan toimi ja perustetaan palveluvastaavan virka asiakasohjaukseen vanhusasiakkaiden palvelukoordinaatioon

Kasvu ja oppiminen (4)

- lakkautetaan kolme perhepäivähoitajan tointa ja perustetaan kolme varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tointa (varahenkilöstö)
- lakkautetaan perhepäivähoitajan toimi ja perustetaan varhaiskasvatuksen opettajan toimi 1.8.2021 alkaen (Katvela-Kelloseppä)

Tekninen ja ympäristötoimi (1)

- lakkautetaan ruokapalvelutyöntekijän

toimi terveystieteiden tutkimuskeskuksessa ja perustetaan kahvilanhoitajan toimi

Keskushallinto (4)

- lakkautetaan kartoittajan toimi ja perustetaan kartoitusinsinöörin toimi
- lakkautetaan kartoittajan toimi ja perustetaan maankäyttösuunnittelijan toimi
- lakkautetaan tonttisihteerin toimi ja perustetaan taloussihteerin toimi (toimi siirretty aiemmin määräaikaisesti talouspalveluihin, tehtäviin sisältyy mm. tonttilaskutus)
- lakkautetaan laskentasihteerin toimi ja perustetaan taloussuunnittelijan toimi

Nimikemuutokset (7)

Nimikemuutosten perusteena on se, että uusi nimike kuvaa paremmin työn sisältöä. Talousarvioon sisältyy seuraavat nimikemuutokset:

- tonttipäällikön virka muutetaan maankäyttöpäällikön viraksi
- taloussuunnittelijan toimi muutetaan hankinta-asiantuntijan toimeksi
- toimistosihteerin toimi hallintopalveluissa muutetaan hallintosihteerin toimeksi (mm. kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokoushallintaan liittyvät tehtävät)
- toimistosihteerin toimi hallintopalveluissa muutetaan johdon sihteerin toimeksi

1.2. Äänekosken kaupunkistrategia

Kuntalaki 37 §

1.5.2015 voimaan tulleen kuntalain (410/2015) mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkä aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon: kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen

- palvelujen järjestäminen ja tuottaminen
- kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetty palveluvelvoitteet
- omistajapolitiikka
- henkilöstöpolitiikka
- kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

- rahoitussihteerin toimi muutetaan taloussihteerin toimeksi (mm. konsernitilinpäätös)
- laskentasihteerin toimi muutetaan taloussihteerin toimeksi (reskontratehtävät)
- toimistosihteerin toimi talouspalveluissa muutetaan taloussihteerin toimeksi (reskontratehtävät)

Yhteenveto

Kaupungin henkilöstön kokonaismäärä kasvaa ensi vuonna hieman johtuen pääosin arjen tuen henkilöstölisäyksistä sekä hanketyön resurssien lisääntymisestä.

Toimintojen ja palvelurakenteen muutokset aiheuttavat muutostarpeita henkilöstön määrään, henkilöstörakenteeseen ja henkilöstön osaamiseen. Henkilöstömäärän ohella henkilöstörakenteen muuttaminen tarkoituksenmukaiseksi on olennaista. Yhteistyössä toimialojen kanssa pyritään mahdollisimman hyvään ennakoivaan henkilöstösuunnitteluun taloudelliset realiteetit huomioiden.

Vakinaiset vakanssit täytetään täyttölupamenettelyn kautta. Vakanssien vapautuessa arvioidaan aina, voidaanko tehtävä järjestellä sisäisesti, onko tarpeen muuttaa henkilöstörakennetta ja/tai suunnata henkilöstöresursseja kasvaviin palvelutarpeisiin.

- elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös strategian toteutumisen arviointi ja seuranta.

Lisäksi kuntalain 110 §:ssä määritetään, että talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset

kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Äänekosken kaupunkistrategia

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 7.12.2015 kaupunkistrategian vuosille 2016 - 2021. Äänekosken kaupunkistrategia on kaupungin tärkein strategiatason asiakirja (päästrategia), jossa on koottuna yhteen kaupungin kehittämisen päälinjaukset ja painopisteet lähivuosiksi sekä pitkän aikavälin strateginen suunta.

Strategiaprosessissa on ollut olennaista saavuttaa yhteinen ymmärrys kaupungin strategisesta asemasta ja tahtotilasta: Mihin asioihin ja kehitystrendeihin Äänekoski pystyy omilla valinnoillaan reagoimaan ja vaikuttamaan, ja toisaalta, minkä tekijöiden suhteen kaupungin on oltava proaktiivinen.

Äänekosken kaupunginvaltuusto ohjaa kaupungin kehittämistä strategioilla. Strategiapäivityksen yhteydessä kaupungin strateginen toiminnanohjaus- ja johtamismalli laadittiin Balanced Scorecard -mallin mukaiseksi (BSC, tasapainotettu mittaristo/tuloskortti). Balanced Scorecardin mallissa mittareita tuotetaan neljästä näkökulmasta, joista muodostuu ns. mittaristotaulukko eli tuloskorttikokonaisuus.

Näkökulmat Äänekosken kaupungilla ovat: **asiakas, talous, prosessit sekä henkilöstö**. Asiakasnäkökulma ja taloudellinen näkökulma kuvaavat ulkoisia odotuksia, kun taas sisäisten prosessien ja henkilöstön näkökulmat kuvaavat sisäisiä valmiuksia. Tärkeää on, että näkökulmien taustalla vaikuttavat missio, visio ja arvot. Näkökulmille on määritelty strategiset päämäärät, kriittiset menestystekijät, mittarit, vastuutahot ja keskeisimmät toimenpiteet.

Äänekosken kaupungissa on asetettu koko kaupunkia ja koko strategiakautta koskevat strategiset päämäärät näkökulmittain ja kullekin päämäärälle omat kriittiset menestystekijät (=strategiatavoitteet, strategiset valinnat). Kullekin menestystekijälle on määritelty mittari, jolla menestystekijän toteutumista mitataan. Mittarille annetaan nykyarvo (edellisen vuoden tilinpäätösarvo) sekä tavoitearvo (strategiakauden viimeinen vuosi). Mittareita voi olla useampi menestystekijää kohden.

Talousarvioprosessissa on määritelty vuosikohtaiset tavoitteet. Vuositavoitteita on asetettu seuraavasti:

- koko kaupunkiorganisaatiolle yhteisiä tavoitteita 1-2 kpl/strateginen päämäärä
- kullekin lautakunnalle 1-2 kpl/strateginen päämäärä
- kullekin vastuualueelle 1-2 kpl/strateginen päämäärä

Lautakunnat ovat laatineet strategian kanssa yhteen sovitettua lautakuntaakohtaisia tavoitteita, toimenpiteitä ja mittarit koko strategiakaudelle sekä talousarvion yhteydessä talousarviovuotta koskevat sitovat tavoitteet.

Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätösten yhteydessä ja kaupunkistrategiaa uudistetaan/päivitetään valtuustokausittain.

Strategian toimeenpano-ohjelmat

Kaupunkistrategiaa täydentämään ja strategian toteuttamiseksi laaditaan erilliset kaupunkistrategian toimeenpano-ohjelmat, jotka yhdessä kaupunginstrategian kanssa muodostavat yhtenäisen strategia-asiakirjan.

Strategian toimeenpano-ohjelmia on laadittu mm. seuraavista asiakokonaisuuksista:

- elinkeino- ja kilpailukykyohjelma
- työllisyysohjelma
- kaupunkirakenneohjelma
- markkinointiohjelma
- lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma
- kiinteistöohjelma
- vapaa-aikaohjelma
- ikääntymispoliittinen ohjelma
- hankintaohjelma
- asunto-ohjelma
- palveluohjelma
- omistajapolitiikka
- kylien ja taajamien kehittämisohjelma
- matkailuohjelma

Talousarviovuoden aikana suunnitellaan laadittavaksi lisäksi seuraava toimeenpano-ohjelma:

- henkilöstöohjelma

Toimeenpano-ohjelmat on laadittu strategiakaudelle siten, että niissä huomioidaan kaupungin

keskustan, keskeisten taajamien ja kylien kehittäminen ja ylläpito. Lisäksi ohjelmien laadinnassa on huomioitu ohjelmien keskinäiset riippuvuussuhteet. Lautakuntaohjelmien tavoitteiden että

erillisten toimeenpano-ohjelmien on tuettava kaupunkistrategiassa asetettujen päämäärien toteuttamista.

1.3. Konsernitavoitteet

1.3.1. Yleistä

Kaupungin konserniyhteisöistä suurin vaikutus kaupungin omaan talouteen on Ääneseudun Energia Oy:llä. Yhtiön toiminta on vakaalla pohjalla ja taloussuunnitelman mukainen tuloutusarvio on

perusteltu. Konsernin muilla yhteisöjen toiminoilla ja niissä tapahtuvilla muutoksilla ei ole ennakoitavissa kaupungin talouteen merkittäviä talousvaikutuksia.

1.3.2. Kaupungin yleiset konsernitavoitteet

1. Konserniyhteisöjen toiminnan on tuettava kaupungin strategian toteutumista
2. Toimivan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toteuttaminen
3. Konsernin ja kaupunginhallituksen välisen omistajaohjauksen kehittäminen edelleen
4. Jokaisen yhtiön on selvitettävä vuoden 2021 loppuun mennessä päästönsä. Päästömäärät raportoidaan vuosittain konsernijohdolle.
5. Toteutettavissa hankinnoissa on huomioitava ympäristövaikutukset ja otettava ne mukaan päätösharkintaan.

1.3.3. Yhtiökohtaiset tavoitteet

Ääneseudun Asunnot Oy

1. Asuntojen käyttöastetavoite yli 90 %
2. Yhtiön taloustilanteen parantaminen
3. Ympäristöystävällisen energian käyttäminen
 - kaikki käytetty energia on ympäristöystävällisesti tuotettu
4. Vedenkulutuksen pienentäminen
 - vedenkulutus alle 150 l/vrk/hlö

1. Työntekijöiden sairaspöissaolujen vähentäminen
2. Ajoneuvojen CO₂-päästöjen alentaminen
3. Omassa käytössä olevien kiinteistöjen energiankulutuksen vähentäminen.
4. Kasvinsuojeluaineiden/myrkkyjen käytön vähentäminen.
5. Jätekierrätyksen parantaminen

Ääneseudun Kehitys Oy

1. Erikseen määrättyjen hankkeiden hallinta

Äänekosken Energia Oy

1. Liikevoitto 1 700 000 euroa
2. Äänekosken kaupungille tuloutetaan 1 650 000 euroa
 - Osinko 940 000 euroa vuoden 2021 tuloksesta
 - Vesilainan korko ja takauspalkkiot 666 000 euroa
3. Sähköstä vähintään 80 % on tuotettu päästöttömällä tuotannolla
4. Kaukolämmöstä yli 99,5 % on tuotettu uusiutuvalla tuotannolla

Proavera Oy

1. Omistajalle osinkona 50 000 euroa vuoden 2021 tuloksesta
2. Vuokrattavien tilojen käyttöaste 90 %
3. Epäkäyttännöllisten tilojen myynti
4. Vuokrausliiketoiminnan tulos positiivinen
5. Liiketoiminnan voitto 2-3 %
6. kiinteistöjen energiankulutuksen vähentäminen.
7. Uusiutuvan energian käytön lisääminen
8. Rakennuksissa tai rakentamisessa uusiutuvien energioiden hyödyntämisen lisääminen

Äänekosken Kiinteistöhoito Oy

Äänekosken Asumispalvelusäätiö

1. Positiivinen liiketoiminnan tulos
2. Tarjoaa äänekoskelaisille vanhuksille kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja
3. Vuokrattavien tilojen käyttöaste vähintään 95 %
4. Kattaa vuokratuloilla kiinteistöjen hoito- ja pääomakulut

Keitele-Museo Oy

1. Positiivinen liiketoiminnan tulos

Kiinteistösaakeyhtiö Konginkankaan Säästölipas

1. Hoito- ja pääomakulujen pysyminen kiinteistöyhtiössä kohtuullisena
2. Kaupungin hallinnassa olevien tilojen käyttöasteen nostaminen

Kiinteistösaakeyhtiö Suolahden Keskusraitti

1. Tilojen käyttöasteen pitäminen korkeana ja tyhjien tilojen aktiivinen vuokraaminen
2. Energiatalouden kehittäminen, säästökohteiden kartoitus ja käytön tehostaminen
3. Rakennusten kunnon ylläpito

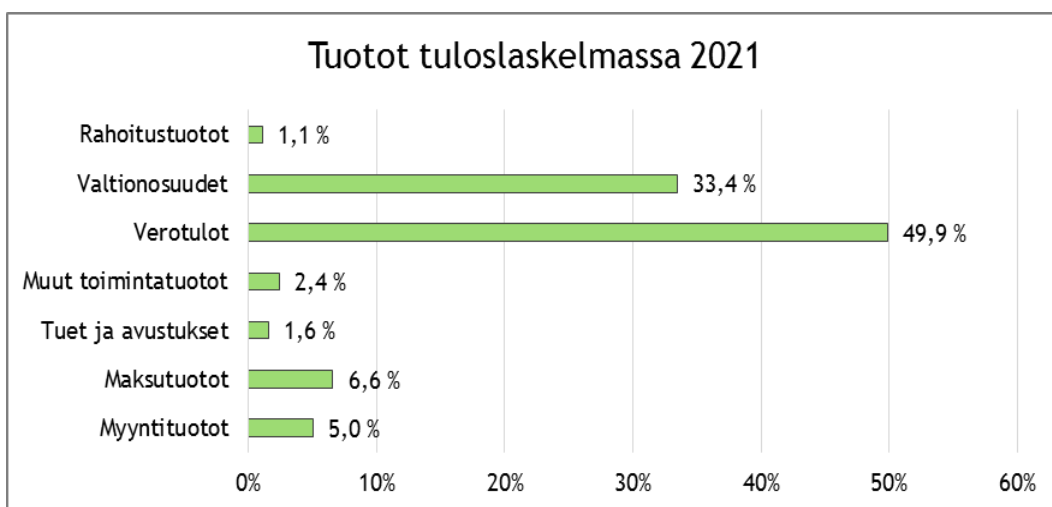
2. TULOSLASKELMA

2.1. Yleistä tuloslaskelmasta

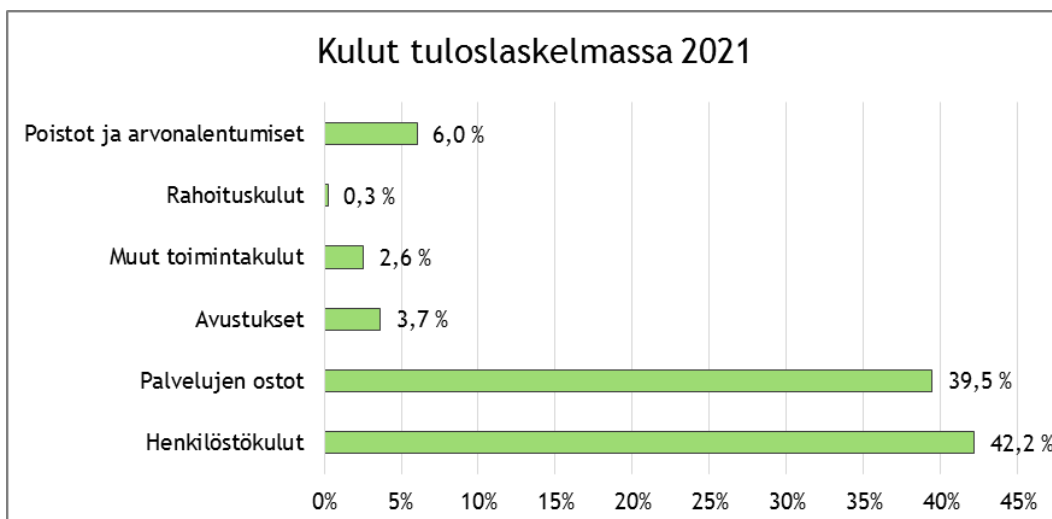
Tässä luvussa on esitetty Äänekosken kaupungin tuloslaskelma vuodelle 2021. Taloussuunnitelma vuosille 2022 - 2023 on esitetty luvussa 6.

2.2. Tuloslaskelma

TUOTOT TULOSLASKELMASSA

KULUT TULOSLASKELMASSA

TULOSLASKELMA 2021, 1 000 €

TULOSLASKELMA, 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos -% TA2021/TA2020	Muutos € TA2021/TA2020
Toimintatuotot					
Myyntituotot	8 823	7 246	7 561	4,3 %	314
Maksutuotot	9 579	10 305	9 914	-3,8 %	-391
Tuet ja avustukset	2 594	2 047	2 375	16,0 %	328
Muut toimintatuotot	4 258	4 099	3 577	-12,7 %	-522
Valmistus omaan käyttöön	41	0	0		0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-59 975	-61 876	-62 981	1,8 %	-1 105
Palvelujen ostot	-59 977	-58 773	-58 925	0,3 %	-153
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 543	-8 666	-8 718	0,6 %	-52
Avustukset	-5 618	-5 899	-5 503	-6,7 %	396
Muut toimintakulut	-3 243	-3 661	-3 835	4,8 %	-175
Toimintakate	-112 060	-115 176	-116 535	1,2 %	-1 359
Verotulot	73 572	76 151	75 143	-1,3 %	-1 008
Valtionsuudet	42 963	45 829	50 328	9,8 %	4 498
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	624	630	570	-9,5 %	-60
Muut rahoitustuotot	1 334	1 210	1 110	-8,3 %	-100
Korkokulut	-202	-300	-400	33,3 %	-100
Muut rahoituskulut	-18	0	0		0
Vuosikate	6 212	8 344	10 216	22,4 %	1 871
Poistot ja arvonalentumiset	-7 152	-8 300	-9 000	8,4 %	-700
Tilikauden tulos	-940	44	1 216	2650,6 %	1 171
Tilinpäätössiirrot	20	0	0		0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-920	44	1 216	2650,6 %	1 171
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
	TP 2019	TA 2020	TA 2021		
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	18,42	17,06	16,74		
Vuosikate / Poistot, %	86,86	100,53	113,51		
Vuosikate, euroa / asukas	331	446	552		
Asukasmäärä 31.12. (Ennuste)	18 765	18 700	18 500		

2.2.1. Toimintatuotot

Toimintatuotot sisältävät myynti-, maksu- ja muut toimintatuotot sekä saadut tuet ja avustukset. Toimintatuottojen arvioidaan vähenevän vuoden 2020 alkuperäisestä talousarviosta 0,3 miljoonalla eurolla (-1,1 %).

Myyntituotot

Myyntituottoihin kirjataan tulot tavaroiden ja palveluiden myynnistä, jotka on tarkoitettu myytä-

väksi pääsääntöisesti tuotantokustannukset kattavaan hintaan. Myyntituottojen arvioidaan kasvavan 0,3 miljoonaa euroa (4,3 %).

Maksutuotot

Maksutuottoihin kirjataan asiakasmaksuja ja muita maksuja tavaroista ja palveluista, joiden hinnoittelun tarkoituksena ei ole kattaa tuotantokustannuksia kokonaisuudessaan tai joiden hinnat

määritellään asiakkaan maksukyvyyn mukaan. Tällaisia ovat esim. terveydenhuollon asiakasmaksut, sosiaalitoimen erilaiset sosiaalipalvelumaksut, suunnittelu- ja mittaustoimen maksut, rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksut.

Maksutuottojen arvioidaan laskevan 0,4 miljoonalla eurolla (-3,8 %) vuoden 2020 tasosta.

Tuet ja avustukset

Tiliryhmään tuet ja avustukset kirjataan mm. saadut tuet ja avustukset valtiolta ja EU:lta. Tuot ja avustukset kasvavat 0,3 miljoonaa euroa (16,0 %) vuoden 2020 talousarvioon verrattuna.

Muut toimintatuotot

2.2.2. Toimintakulut

Henkilöstökulut

Henkilöstökuluihin kirjataan palkat ja palkkiot sekä henkilösivukulut (mm. eläkkeet sekä sairaus-, työttömyys- ja tapaturmavakuutusmaksut).

Henkilöstökulut kasvavat yhteensä noin 1,1 miljoonaa euroa (1,8 %). Palkat ja palkkiot kasvavat 0,9 miljoonaa euroa (1,9 %) ja työnantajan sivukulut kasvavat 0,2 miljoonaa euroa (1,5 %). Henkilöstökuluihin on budjetoitu 1,35 %:n palkankorotus vuodelle 2021.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostoihin kirjataan sekä ulkoiset että sisäiset palvelujen ostot.

Palvelujen ostojen arvioidaan kasvavan 0,2 miljoonaa euroa (0,3 %) vuoden 2020 tasosta. Kokonaisläykyseen vaikuttaa palvelusetelien kirjauskäytännön muutos (siirto avustuksista palvelujen ostoihin). Perusturvan toimialan palvelujen ostot kasvavat 0,2 miljoonaa euroa ja kasvun ja oppimisen toimialan palvelujen ostot kasvavat 0,3 miljoonaa euroa. Teknisellä ja ympäristö toimialalla palveluiden ostot vähenevät 0,6 miljoonaa euroa ja vapaa-aikatoimen palvelujen ostot ovat vuoden 2020 tasossa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

2.2.3. Toimintakate

Tiliryhmään muut toimintatuotot kirjataan toimintatuotot, jotka eivät kuulu yllä mainittuihin tiliryhmiin, tällaisia ovat mm. vuokratulot, pysyvien vastaavien myyntivoitot sekä kaavamuutosten luovutusvoitot.

Muihin toimintatuottoihin on budjetoitu 0,5 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2020 talousarviossa. Vuokratuotot vähenevät 0,3 miljoonaa euroa ja pysyvien vastaavien myyntivoittojen ennakoidaan vähenevän 0,2 miljoonaa euroa. Kaa-voitusvoittoja ei budjetoida lainkaan, joten vähennys on 0,05 miljoonaa euroa vuoden 2020 tasosta.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin kirjataan mm. toimistotarvikkeet, kirjallisuus, lääkkeet, hoitotarvikkeet, lämmitys, sähkö, vesi, pienkalusto ja rakennusmateriaalit.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin budjetoidaan 2021 vuodelle 8,7 miljoonaa euroa, mikä on 0,1 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2020 talousarviossa.

Avustukset

Avustuksiin kirjataan Äänekosken kaupungin vuosittain myöntämät avustukset kotitalouksille ja yhteisöille.

Vuodelle 2021 budjetoidaan kotitalouksille myönnettäviin avustuksiin 3,0 miljoonaa euroa ja yhteisöille myönnettäviin avustuksiin 2,5 miljoonaa euroa. Yhteensä avustuksiin budjetoidaan 5,5 miljoonaa euroa, mikä on 0,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2020. Vähennyksestä 0,3 miljoonaa euroa aiheutuu palvelusetelien kirjauskäytännön muutoksesta.

Muut toimintakulut

Muihin toimintakuluihin kirjataan mm. vuokrat, vahingonkorvaukset, edustuskulut ja jäsenmaksut.

Muihin toimintakuluihin budjetoidaan 3,8 miljoonaa euroa vuodelle 2021, mikä on 0,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2020 talousarviossa.

Toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuoden 2021 toimintakatteen arvioidaan olevan -116,6 miljoonaa euroa, mikä on 1,4 miljoonaa euroa (1,2 %) heikompi kuin vuoden 2020 talousarviossa.

2.2.4. Verotulot

Verotuloennusteet vuosille 2021 - 2023 perustuvat Kuntaliiton lokakuussa 2020 laatimaan veroennustekehikkoon sekä omaan arvioon verotulojen kehityksestä. Verotulojen ennustetaan laskevan 1,3

% vuoden 2020 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Kuntaliiton viimeisimmän veroennusteen mukaan vuoden 2020 verotulokertymä jää 73,8 miljoonaan euroon, joka on alkuperäistä talousarviota 2,4 miljoonaa euroa heikompi.

VEROTULOJEN KEHITYS 2017-2023

Verotulot (* ennuste), 1 000 €	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022*	2023*
Kunnallisvero	62 984	61 072	60 452	60 214	60 990	62 453	63 052
Yhteisövero	8 990	9 154	8 023	8 488	9 064	8 926	8 532
Kiinteistövero	4 722	4 827	5 096	5 089	5 089	5 089	5 089
Verotulot yhteensä:	76 696	75 054	73 572	73 791	75 143	76 468	76 673
Muutos edelliseen vuoteen (%)	3,0 %	-2,1 %	-2,0 %	0,3 %	1,8 %	1,8 %	0,3 %

Kunnallisvero

Äänekosken kaupungin veroprosentti vuodelle 2021 on 21,5 % eli sama kuin vuonna 2020. Vuoden 2021 kunnallisveron tuotoksi arvioidaan 61,0 miljoonaa euroa, mikä on 1,9 miljoonaa euroa (-3,0 %) vähemmän kuin vuoden 2020 alkuperäisessä talousarviossa on arvioitu.

Yhteisövero

Yhteisöveronsaajia ovat valtio ja kunnat. Kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuus vuodelle 2021 on 44,34 % (42,24 % vuonna 2020). Vuodelle 2020 ja 2021 yhteisöveron jako-osuutta on korotettu tilapäisesti 10 prosenttiyksikköä osana koronavirusepidemiaan liittyvää kuntien tukemista.

Lisäksi varhaiskasvatusmaksujen alentamisesta johtuen kuntien yhteisöveron jako-osuutta korotetaan pysyvästi 2 prosenttiyksikköä vuodesta 2021 alkaen.

Talousarviossa kaupungin vuoden 2021 yhteisöveron määräksi on arvioitu 9,1 miljoonaa euroa, joka on 0,9 miljoonaa euroa (10,4 %) enemmän, kuin vuoden 2020 alkuperäisessä talousarviossa.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2021 arvioidaan 5,1 miljoonaa euroa, mikä on yhtä paljon kuin vuoden 2020 alkuperäisessä talousarviossa.

2.2.5. Valtionosuudet

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta:

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaan peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys. Ikäryhmitys on seuraava:

- 0-5-vuotiaat
- 6-vuotiaat
- 7-12-vuotiaat
- 13-15-vuotiaat
- 16-18-vuotiaat
- 19-64-vuotiaat
- 65-74-vuotiaat

- 75-84-vuotiaat
- yli 84-vuotiaat.

Järjestelmään sovelletaan ikäryhmyksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri.

Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta lisäosien perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus.

Laskennallisten kustannusten ja lisäosien perusteena ovat vuosittain vahvistettavat perushinnat ikäryhmille, kriteereille ja lisäosille. Laskennalliset kustannukset muodostuvat ikäryhmittäin: asukasluku x perushinta ja kriteereittäin: asukasluku x perushinta x kriteerin kerroin.

Sairastavuuskerroin lasketaan terveydenhuollon, vanhustenhuollon ja sosiaalihuollon osatekijöiden perusteella käyttäen seuraavia painoarvoja terveydenhuolto 54,84, vanhustenhuolto 28,00 ja sosiaalihuolto 17,16. Kunkin osatekijän painokertoimet lasketaan sairastavuuskertoimen perusteella, jonka pohjana ovat yleisimmät kansansairaudet. Peruspalvelujen valtionosuuden osana otetaan huomioon myös verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus.

Kuntaliiton ennakkolaskelman mukaan kuntien valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset vähenevät 370 miljoonaa euroa (-3,6 %; -67 €/asukas) vuodesta 2020 vuoteen 2021.

Kunnille myönnetään valtionosuutta 7 570 miljoonaa euroa ja verotulomenetysten korvauksia 2 325 miljoonaa euroa vuonna 2021. Vuodesta 2020 alkaen kunnille maksettavat verotulomenetysten korvaukset on erotettu peruspalvelujen valtionosuudesta. Kirjanpidossa korvaukset kuitenkin kirjataan valtionosuuksiin ja eritellään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Täten kirjanpidon mukainen valtionosuus on yhteensä 9 895 milj. euroa vuonna 2021 (10 264 milj. € vuonna 2020).

Sekä vuoden 2020 että 2021 valtionosuusmaksutukseen vaikuttaa vuoden 2020 toisessa lisätalousarviossa (9.4.2020) päätetty ja 5. lisätalousarviossa (3.9.2020) tarkistettu koronavirusepidemiaan

liittyvä veronmaksulykkäysten aiheuttamien verotulomenetysten tilapäinen korvaus, joka lisää valtionosuutta 118 milj. € vuonna 2020 ja vähentää valtionosuutta 123 milj. € vuonna 2021.

Ilman verotulomenetysten korvausten huomioon ottamista Kuntaliiton ennakkolaskelman mukaan "oikeat" valtionosuudet vähenevät 306 miljoonaa euroa vuodesta 2020 vuoteen 2021.

Valtionosuuden muutokseen vuodesta 2020 vuoteen 2021 vaikuttavat mm.

- Kustannustason muutoksesta johtuva indeksikorotus. Vuoden 2021 kustannustason muutos (+2,3 %) lisää valtionosuutta 166 milj. euroa.
- Automaattinen määräytymistekijöiden muutos lisää valtionosuutta 29 milj. euroa.
- Lakiin perustuva valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus (perustuen vuoden 2018 toteutuneisiin kustannuksiin) vähentää valtionosuutta -13,7 milj. euroa vuonna 2021.
- Tehtävien ja veloitteiden muutokset lisäävät valtionosuutta 67 milj. euroa.

Ennakkolaskelman mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee 0,12 prosenttiyksikköä ja on 25,63 % vuonna 2021 (25,51 % vuonna 2020 elokuusta 2020 alkaen). Valtionosuusprosentin nousu johtuu kunnille lailla säädettyjen tehtävien ja veloitteiden lisääntymisestä vuonna 2021. Tehtävien lisäyksestä aiheutuva kustannusten kasvu rahoitetaan hallitusohjelman mukaisesti täysimääräisesti (100 % valtionosuus), mikä osittain toteutetaan valtionosuusprosenttia korottamalla.

Äänekosken kaupungin peruspalvelujen valtionosuus on vuodelle 2021 Kuntaliiton 5.11.2020 ennakkolaskelman mukaan 35 001 000 euroa. Lisäksi kaupunki saa veromenetysten kompensatiota 8 783 000 euroa. Yhteensä peruspalvelujen valtionosuus sekä verotulomenetysten kompensatio ovat 43 784 000 euroa (41 484 300) eli kasvua vuoden 2020 alkuperäisen talousarvion mukaisiin valtionosuuksiin on noin 2,3 miljoonaa euroa (5,6 %).

Verotulojen tasausjärjestelmä tasaa alle valtakunnan keskiarvon olevien kuntien verokertymää. Äänekosken kaupunki saa verotulojen tasausta noin 7,5 (5,3) miljoonaa euroa, eli verotulojen tasaus kasvaa 2,2 miljoonaa euroa.

Veronmaksulykkäysmenettelyn kompensatio puolestaan vähentää valtionosuuksia 0,4 miljoonaa euroa vuonna 2021.

Yhden putken valtionosuuden ulkopuolelle jäävät opetusministeriössä edelleen päätettävät valtionosuudet, joista euromääräisesti merkittävin osa koostuu koulutuksen ylläpitäjille myönnettävästä yksikköhintarahoituksesta lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen ja ammattikorkeakoulutukseen. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetuksen oppilaskohtaista lisärahoitusta ja rahoitusta muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan (mm. kansalaisopistot, musiikkioppi-

laitokset, teatterit, liikunta ja nuorisotyö). Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet Äänekoskella vuonna 2021 ovat -0,6 miljoonaa euroa.

Vuoden 2021 arvioidut valtionosuudet muutokset ja kompensatiot huomioiden ovat yhteensä 50,3 miljoonaa euroa, eli 4,0 miljoonaa euroa enemmän kuin valtiovarainministeriön 30.12.2019 päätöksen mukainen lopullinen määrä vuonna 2020. Tämän jälkeen valtion on myöntänyt useita lisätalousarvioita (I-VII), joiden jälkeen valtionosuuksien ennustettu lopullinen määrä on 51,8 miljoonaa euroa.

VALTIONOSUUDET 2017-2021

Valtionosuudet, 1 000 €	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2020 + muutos (ennuste)	TA 2021	Muutos (1 000 €)	Muutos-%
Peruspalv. valtionosuus (pl. verotulojen tasaus)	39 019	38 571	37 951	33 290	38 411	35 001	1 711	5,1 %
Verotulomenetyksen kompensatio				8 194	8 185	8 783	590	7,2 %
Veronmaksulykkäysmenettely					367	-396	-396	
Verotuloihin perustuva valtionosuusksien tasaus	7 212	6 029	5 189	5 338	5 381	7 517	2 179	40,8 %
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-1 571	-1 440	-1 285	-993	-578	-578	415	-41,8 %
Valtionosuudet yhteensä:	44 660	43 160	41 856	45 829	51 767	50 328	4 498	9,8 %

2.2.6. Rahoitustuotot- ja kulut

Korkotuotot

Korkotuottojen osuus vuoden 2021 talousarvioon suunnitellaan 0,6 miljoonaan euroon. Korkotuotot vähenevät 60 000 euroa vuoden 2020 talousarvion tasosta.

Muut rahoitustuotot

Muihin rahoitustuottoihin kirjataan mm. osinkotuotot, korvaukset jäännöspääomasta, verotilitysten korot ja viivästyskorkotulot.

Muihin rahoitustuottoihin budjetoidaan 1,1 miljoonaa euroa vuodelle 2021, mikä on 0,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2020 talousarviossa.

Korkokulut

Korkokuluiksi vuodelle 2021 budjetoidaan 0,4 miljoonaa euroa, mikä on 0,1 miljoonaa euroa enemmän verrattuna vuoden 2020 talousarvioon. Tällä hetkellä korot ovat hyvin alhaiset, mutta suunnittelukauden loppupuolella korot tulevat nousemaan ennusteiden mukaan maltillisesti.

Muut rahoituskulut

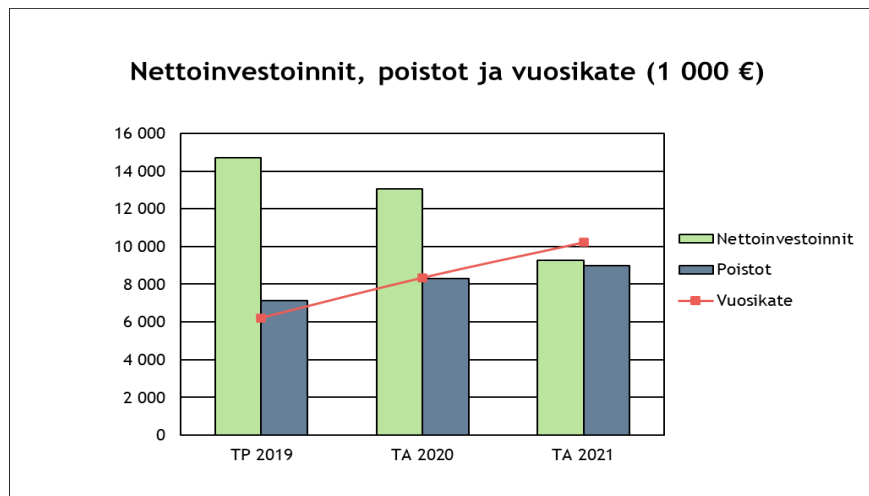
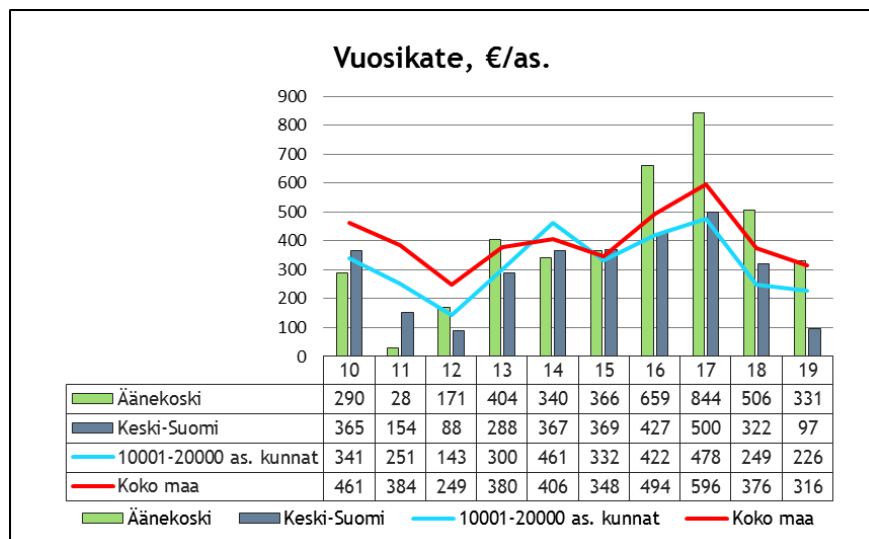
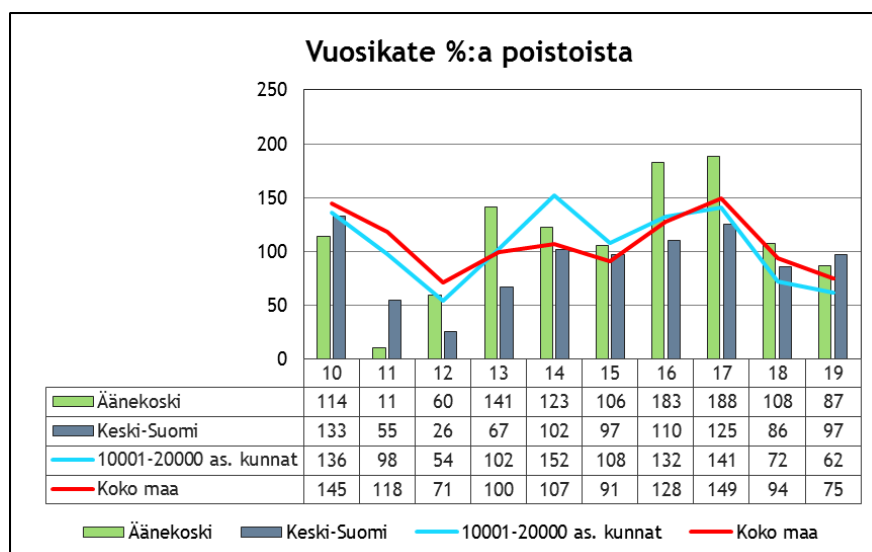
Muihin rahoituskuluihin kirjataan mm. maksetut viivästyskorot. Muihin rahoituskuluihin ei budjetoida määrärahaa vuodelle 2021.

2.2.7. Vuosikate

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen, että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannon tekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyys arvioidaan

ensisijaisesti investointien ja lainanlyhennysten suhteen.

Suunnitelman mukaan Äänekosken talous hieman vahvistuu vuonna 2021 ja vuosikate kattaa poistoista 113,51 %. Vuonna 2021 vuosikatteen ennustetaan olevan 10,2 miljoonaa euroa.

VUOSIKATTEEN KEHITYS VERRATTUNA NETTOINVESTOINTEIHIN JA POISTOIHIN

VUOSIKATTEEN KEHITYS €/AS, 2010 - 2019

VUOSIKATE %:A POISTOISTA KEHITYS 2010-2019

2.2.8. Poistot

Poisto tarkoittaa pitkävaikutteisen tuotannontekijän hankintamenon kirjaamista kuluiksi vaikutusaikanaan. Poistoaika ja poistoerät määritellään tuotannontekijän taloudellisen pitoajan mukaan. Poistoja tehdään tilikausittain ja poistot kirjataan kirjanpitoon.

Vuodelle 2021 suunnitelman mukaiset poistot ovat 8,6 miljoonaa euroa, eli 0,4 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2020 talousarviossa. Lisäksi vuonna 2021 varaudutaan 0,4 miljoonan euron lisäpoistoihin.

2.2.9. Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset. Vapaaehtoisten varausten ja rahastojen lisäyksiä voi pääsääntöisesti tehdä enintään tuloslaskelman erän Tilikauden tulos osoittaman ylijäämän verran. Talousarviossa tuloksen käsitteilyerät ovat ohjeellisia, lopullisesti niistä päätetään tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä.

Vuoden 2021 tilikauden tulokseksi ennakoidaan 1,2 miljoonaa euroa ylijäämää.

Kun huomioidaan vuoden 2019 tilinpäätöksessä kertynyt ylijäämä (7,6 miljoonaa euroa) ja vuoden 2020 ennustettu tulos (ylijäämää 1,5 miljoonaa euroa), on Äänekosken kaupungin kertynyt ylijäämä vuoden 2021 tilinpäätöksen jälkeen 10,3 miljoonaa euroa.

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

TULOSLASKELMA: LAUTAKUNTATASO

TULOSLASKELMA LAUTAKUNNITTAIN 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos TA2021/TA2020
Tarkastus				
Toimintatuotot	0	0	0	
Toimintakulut	-43	-50	-50	0,8 %
Toimintakate (netto)	-43	-50	-50	0,8 %
Keskushallinto				
Toimintatuotot	3 721	3 487	3 013	-13,6 %
Toimintakulut	-10 475	-12 643	-11 917	-5,7 %
Toimintakate (netto)	-6 753	-9 156	-8 904	-2,8 %
Perusturva				
Toimintatuotot	9 700	8 844	8 927	0,9 %
Toimintakulut	-70 765	-70 188	-71 156	1,4 %
Toimintakate (netto)	-61 065	-61 345	-62 229	1,4 %
Kasvu ja oppiminen				
Toimintatuotot	2 303	1 748	2 200	25,9 %
Toimintakulut	-29 405	-28 912	-30 050	3,9 %
Toimintakate (netto)	-27 102	-27 164	-27 850	2,5 %
Tekninen				
Toimintatuotot	8 467	8 627	8 386	-2,8 %
Toimintakulut	-21 592	-21 790	-21 485	-1,4 %
Toimintakate (netto)	-13 125	-13 163	-13 098	-0,5 %
Ympäristö				
Toimintatuotot	309	239	161	-32,4 %
Toimintakulut	-750	-913	-843	-7,7 %
Toimintakate (netto)	-440	-674	-681	1,1 %
Vapaa-aika				
Toimintatuotot	793	753	739	-2,0 %
Toimintakulut	-4 325	-4 377	-4 462	1,9 %
Toimintakate (netto)	-3 532	-3 624	-3 723	2,7 %
Lautakunnat yhteensä:				
Toimintatuotot	25 294	23 697	23 427	-1,1 %
Toimintakulut	-137 355	-138 873	-139 962	0,8 %
Toimintakate (netto)	-112 060	-115 176	-116 535	1,2 %
Toimintakate	-112 060	-115 176	-116 535	1,2 %
Verotulot	73 572	76 151	75 143	-1,3 %
Valtionosuudet	42 963	45 829	50 328	9,8 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	624	630	570	-9,5 %
Muut rahoitustuotot	1 334	1 210	1 110	-8,3 %
Korkokulut	-202	-300	-400	33,3 %
Muut rahoituskulut	-18	0	0	
Vuosikate	6 212	8 344	10 216	22,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-7 152	-8 300	-9 000	8,4 %
Tilikauden tulos	-940	44	1 216	2651,0 %
Tilinpäätössiirrot	20	0	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-920	44	1 216	2651,0 %
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	18,42	17,06	16,74	
Vuosikate / Poistot, %	86,86	100,53	113,51	
Vuosikate, euroa / asukas	331	446	552	
Asukasmäärä 31.12. (Ennuste)	18 765	18 700	18 500	

3.1. Tulokortit (kaupunkiorganisaation yhteiset)

3.1.1. Asiakas

TULOSKORTTI - ASIAKAS

Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Asiakastytyväisyyskysely (vuosittain) (1-5)				
	- palvelujen saatavuus	4,1 (Perusturva) 4,1 (Kasvu ja oppiminen)	4,0 4,3	4,0 4,3	4,0 4,4
	- tyytyväisyys palveluihin	4,2 (Perusturva) 4,1 (Kasvu ja oppiminen)	4,0 4,2	4,0 4,3	4,0 4,4
	Asukastytyväisyyskysely (joka toinen vuosi) (1-5)	3,0 (Perusturva) 3,6 (Kasvu ja oppiminen)	3,6 3,7	3,6 3,7	3,6 3,8
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Kaikki: Palveluiden oikea-aikainen ja tehokas kohdentaminen. • Painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin ja varhaisen tuen palveluihin. • Ennaltaehkäisevien ja kotiin vietävien palveluiden monipuolisuus, laatu, yksilöllisyys ja joustavuus. • Monialaisen työtavan vahvistaminen kaikilla vastuualueilla. • Peruspalvelujen järjestämistapojen monipuolistaminen • Teknologian entistä laajempi hyödyntäminen. • Lapsi- ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin edistäminen. • Selvitys terveyspalveluiden järjestämisestä Konginkankaalle ja Sumiaisiin hyödyntäen uutta teknologiaa • mahdolliset kustannukset lisätalousarviosta vuonna 2021 					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Monipuoliset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	Asukastytyväisyyskysely (joka toinen vuosi) (1-5)				
	- palvelutarjonnan kattavuus	3,55	4,0	4,0	4,0
	Vapaa-aikaohjelman toteutuminen				
	Suurten tapahtumien lukumäärä	4 tapahtumaa	4 - 6 tapahtumaa	4 - 6 tapahtumaa	4-6 tapahtumaa
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <p>Yhteistyö kulttuurialan ja liikunta-alan yhdistysten, sekä muiden yhteisöjen ja toimijoiden kanssa</p> <p>Vapaa-aikapalveluiden myöntämät perus- ja kohdeavustukset yhdistyksille ja yksityishenkilöille</p> <p>Kirjastojen tehokas markkinointi, tapahtumat, projektit lapsille ja senioreille, yhteisöpalvelupisteet ja itsepalveluaukiot</p> <p>Musiikkiopiston tarjonta pidetään monipuolisena ja helposti saavutettavana.</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelman ja kulttuuriyhvinointipalveluiden toteuttaminen</p> <p>Liikunnan ohjaustyö kehittämisen</p> <p>Uusien lähiliikuntapaikkojen rakentaminen sekä nykyisten liikuntapaikkojen kunnossapito ja kehittäminen</p>					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Viihtyisiä ja vetovoimainen asuin- ja elinympäristö	Asukasluku	18 765	18 500	18 550	18 600
	- luonnollinen väestönlisäys	-109	-100	-70	-70
	- kuntien välinen nettomuutto	-31	-140	70	90
	- netto maahanmuutto	48	40	50	30
	Valmistuneiden asuntojen lukumäärä				
	- omakotitalot	13	25	25	25
	- rivi- ja kerrostalot	77	30	30	30
	- loma-asunnot	5	6	6	6
	Asukastytyväisyyskysely/viihtyvyys (1-5)	3,3 (Ka laskettu seuraavien tekijöiden perusteella: viihtyisiä asuinpaikka, kaupungin asiakaspalvelu kokonaisuutena ja suosittehalukkuus)	4,0	4,0	4,0
	Imagotutkimus (valuustokausittain)				
	- tehty ja analysoitu	ei ole toteutettu	Tehdään	Tehdään	Tehdään
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Keskustan kehittämissuunnitelma • Onnistunut maankäyttö- ja kaavoituspolitiikka • Kaupunkiympäristön siisteyden ja yleisilmeen kohentaminen • Puistojen ja virkistysalueiden rakentaminen ja kunnossapito • Kesäasukasinfo • Hyvä arki asukkaalle kampanja 					

TULOSKORTTI - ASIAKAS

Strateginen päämäärä					
Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Tilaisuuksien määrä				
	- Asukas- ja asiakasraadit	2	6	6	6
	- Kyläillat	5	6	6	6
	- Kyläparlamentin kokoukset	4	4	4	4
	- Keskustelu- ja infotilaisuudet	4	5	5	5
nuorisovaltuusto					
	Asukastytyväisyyskysely/kuntalaisen vaikuttamismahdollisuudet	ei mitattu	3,2	3,6	3,6
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
<ul style="list-style-type: none"> • Asukastilaisuuksien järjestäminen • Tehokas viestintä • Palautejärjestelmä • Osallistuva budjetointi • Nuorisovaltuuston edustajat kaupungin toimielimissä 					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Kilpailukykyinen elinkeinoympäristö ja erinomaiset elinkeinopalvelut	Perustetut yritykset	82	75	80	85
	Nettolisäys	43	25	25	25
	Yritysneuvonta				
	- yrityskontaktien määrä	280	310	330	350
	Yritystytyväisyyskysely (oma, asteikko 4-10)	7	7,7	7,7	7,9
Työpaikkaomavaraisuusaste	104 %	104 %	104 %	104 %	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
<ul style="list-style-type: none"> • Vetovoimaisten yritysalueiden rakentaminen • Säännöllinen ja toimiva yhteistyö yrity • Markkinointiin ja tiedottamiseen panostaminen • Paikallisten yritysten ja kaupungin hankintayhteistyö • Matkailun hyödyntäminen ja huomioiminen yhdessä elinkeinoelämän kanssa • Uusien yritysalueiden kaavoittaminen • Saavutettavuuden parantaminen 					
Äänehub toiminnon vakiinnuttaminen					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Hyvien liikenneyhteyksien vahvistaminen	Asukastytyväisyyskysely (asteikko 1-5)				
	- Katujen kunnossapito	2,6	3,1	3,2	3,3
	- Joukkoliikennepalvelut	2,1	3	3,1	3,3
	Katujen korjausvelka (M€)	9,3	8,9	8,7	8,6
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
<ul style="list-style-type: none"> • Kaupungin katujen korjausvelka pyritään pienentämään • Kunnan sisäisen joukkoliikenteen palvelutason kehittäminen palvelutason linjausten mukaisesti • Ääneseudun liikennejärjestelmän kehittäminen siten, että se mahdollistaa yrityslogistiikan ja arkiliikunnan hyvinvoinnin ja kasvun 					

TULOSKORTTI - ASIAKAS

Strateginen päämäärä		Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023	
Työllisyyden edistäminen	Työttömyysprosentti (ka)	16,8 %	13,0 %	12,0 %	11,0 %	
	Työttömyysprosentin ero Keski-Suomen kuntien keskiarvoon	4,3 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	
	Koulutustaso - vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä	69,76 %	71,00 %	72,00 %	73,00 %	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Palkkatuella työllistäminen (työmarkkinatuen kuntaosuus) • Kuntouttavan työtoiminnan vaikuttavuuden lisääminen • Työllisyysohjelman päivitys • Kuntakokeilut • Työllistämishankkeet • Korkeakouluyhteistyön jatkaminen 						
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023	
Ympäristöystävällinen, energiatehokas ja uusiutuviin energialähteisiin tukeutuva kaupunki	Paikallisten energialähteiden käyttöaste (toteutus joka 3. vuosi)	83 %	90 %	90 %	91 %	
	Uusiutuvien energiamuotojen käyttöaste	90 %	90 %	90 %	91 %	
	Päästöjen vähennys	117,1 ktCO ₂ e (2018)	95,9 ktCO ₂ e	88,9 ktCO ₂ e	81,8 ktCO ₂ e	
	Uusinvestointien energiataloudellisuus	B	B	B	B	
	Kaupungin kiinteistöjen energiataloudellisuus					
	- Sähkön kulutus kWh / m ²	92	64	64	63	
	- Kaukolämmön kulutus (KWh / m ²)	173	156	155	154	
	- Öljyn kulutus (l / m ²)	21	0	0	0	
Energiatehokkuussopimuksen toteutuminen						
		energiansäästö 4 %	energiansäästö 5 %	energiansäästö 5 %	energiansäästö 5,5%	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Kaupungin omat rakennusinvestoinnit toteutetaan ekologisesti kestäväällä tavalla • PEFC-metsäsertifiointi ja Metso-ohjelma • Suositetaan ekologisia ratkaisuja hankinnoissa • Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumusten tekeminen • Energiatehokkuusohjelma • Katujen puhdistaminen keväällä hallitusti • Vaihdetaan öljylämmityskohteiden lämmitystapa 						

3.1.2. Talous

TULOSKORTTI - TALOUS

Strateginen päämäärä					
Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	• Kertynyt yli/-alijäämä (M€)	7,6	9,5	9,6	9,7
	• Muut kriisikuntakriteerit	2	2	2	1
	• Tuloveroprosentti (ero Keski-Suomen keskiarvoon)	0,95	0,88	0,80	0,78
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Talouskurin noudattaminen • Talouden vakauttamisen toimenpideohjelman noudattaminen • Investointien monimuotoisten rahoitusmuotojen käyttäminen (esim. kiinteistö-leasing) • Prosessien tehostaminen • Turhista kiinteistöistä luopuminen 					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Strategisten investointien hallinta	• Vuosikate prosenttia nettoinvestoinneista (5 vuoden ka)	125 %	• Yli 105 % (5 vuoden keskiarvo)	• Yli 105 % (5 vuoden keskiarvo)	• Yli 105% (5 vuoden keskiarvo)
	• Vuosikate prosenttia poistoista (5 vuoden ka)	135 %	• Yli 110 % (5 vuoden keskiarvo)	• Yli 110 % (5 vuoden keskiarvo)	• Yli 110 % (5 vuoden keskiarvo)
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Investointien suunnitteluprosessin kehittäminen tarkemmalle tasolle • Kiinteistöohjelman noudattaminen • Ennakoivien korjausten / huoltojen toteuttaminen 					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Toimiva kuntakonserni ja omistajapolitiikka	• Omistajapolitiittisten linjausten toteutuminen yhtiöittäin	Kyllä	Kyllä / Ei	Kyllä / Ei	Kyllä / Ei
	• Talousarviotavoitteiden toteutuminen yhtiöittäin	Kyllä (pääsääntöisesti)	Kyllä / Ei	Kyllä / Ei	Kyllä / Ei
	• Konsernin lainakanta / asukas (€)	9 595	7 900	7 850	7 800
	• Kuntakonsernin kertyneet yli/-alijäämät asukasta kohden (€)	1 105	1 100	1 200	1 300
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamien tytäryhteisötavoitteiden seuranta ja toteutus • Konserniohjeen ajantasaistaminen • Konsernijohdon ja -yhteisöjen tiivis vuorovaikutus • Omistajapolitiikan linjausten toteuttaminen • Yhtiöiden hallituksien asiantuntijuuden lisääminen 					

3.1.3. Prosessit

TULOSKORTTI - PROSESSIT

Strateginen päämäärä		Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023	
Prosessien tehostaminen	Henkilöstökysely: Prosessien toimivuus (1-5)	3,8	4,2	4,2	4,2	
	Määritellyt prosessit kuvattu IMS (%)	75 %	95 %	100 %	100 %	
	Toimintakäsikirja	65 %	100 %	100 %		
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: - toimintojen osittainen keskittäminen ja prosessien standardointi - parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto - vakioitu palvelutaso ja määritellyt palvelut						
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023	
Uuden teknologian hyödyntäminen	Henkilöstökysely: Tyytyväisyys (1-5)					
	- raportointijärjestelmät	3,8	4,1	4,1	4,2	
	- tietojärjestelmät ja ohjelmistot	3,7	4,0	4,0	4,1	
	Sähköisen asioinnin tehostaminen	6	3	3	4	
- suunnitelman laatiminen						
- toimeenpano						
Digitalisaation hyödyntäminen						
- käyttöönotot lkm	e	2	2	3		
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: - sähköisen asiointialustan rakentaminen - robotiikan ja automatisaation lisääminen - sähköisten palveluiden lisääminen - henkilöstön osaamisen laajentaminen ja syventäminen						
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023	
Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteistyön syventäminen	Itsearviointi					
	- Johtoryhmä	tehty	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain	
	- Kaupunginhallitus	ei ole tehty	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain	
Viranhaltija- ja poliittisen johdon säännölliset tapaamiset		kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: - Suunnitelma yhteistyön syventämiseksi - Kysely - Työryhmät						

3.1.4. Henkilöstö

TULOSKORTTI - HENKILÖSTÖ

Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitys- ja osaamiskeskustelujen toteutuminen	80 %	91 %	92 %	93 %
	Henkilöstökysely (asteikko 1 - 5):				
	* osaaminen ja työolot	3,8	3,9	4,0	4,0
	* työyhteisön toimivuus	4,0	4,1	4,1	4,1
	* omat voimavarat	4,0	4,1	4,1	4,1
	Sairauspoissaolot (pv/htv)	17,4	17,5	17,0	16,5
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Henkilöstöresurssien käytön optimointi (henkilöstösuunnittelu, henkilöstön kohdentaminen, tehtäväkuvausten ajantasaisuus, osaamisvaatimusten ajantasaisuus jne) Sähköisen perehdytysohjelman käyttöönoton laajentaminen (esimiesten perehdytys, toimialakohtainen perehdytys) Kehitys- ja osaamiskeskusteluprosessin uudistaminen Työyhteisötaitojen ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja osallistavien menetelmien käyttö (mm. työhyvinvoinnin ja työkyvyn kehittämishanke) Palkitsemisen kehittäminen ja uudistetun palkitsemismallin käyttöönotto Työterveyshuollon yhteistyökäytäntöjen vakiinnuttaminen yhteistyössä nykyisen työterveystoimijan kanssa					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Toimiva johto ja esimiestyö	Henkilöstökysely (1 - 5): Johtamisosio	3,7	3,8	3,9	4,0
	Johdon itsearviointi	Tehty	Tehty	Tehty	Tehty
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Valmentavan esimiestyön menetelmien systemaattinen käyttö (mm. työhyvinvoinnin ja työkyvyn kehittämishanke) Strategisen henkilöstötiedon tuottaminen johtamisen tueksi (mm. HR-mittariston käyttöönotto) Työyhteisökyselyn ja sen pohjalta tehtävien työyhteisökohtaisten kehittämissuunnitelmien uudistaminen					

3.2. Tarkastuslautakunta

Toiminta-ajatus

Kuntalain 121 § mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;

3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;

4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;

5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;

6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviin koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilin-

päätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheutta.

Tarkastusyhtiönä toimii BDO Auditor Oy ja vastuullisena tilintarkastajana HT, JHT Lilja Koskelo 25.9.2018 alkaen.

TALOUSARVIO 2021

Tarkastuslautakunta (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-43	-50	-50	0,8 %
Toimintakate (netto)	-43	-50	-50	0,8 %

3.3. Kaupunginhallitus

3.3.1. Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kunnan etua ja, jollei johtosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Kaupungin keskushallinnon (kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja sen alaisuudessa toimiva keskushallinto) perustehtävä on vastata siitä, että kaupunkiyhteisöllä on selkeä visio, toimintaa ohjaavat arvot ja niiden pohjalta laaditut strategian päälinjaukset.

3.3.2. Talousarvio 2021

Kaupunginhallitus (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	3 721	3 487	3 013	-13,6 %
Toimintakulut	-10 518	-12 693	-11 917	-6,1 %
Toimintakate (netto)	-6 796	-9 206	-8 904	-3,3 %

3.3.3. Henkilöstö

Kaupunginhallitus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Vakinaiset vakanssit					
Kokoaikaiset	112,6 / 115	54,6/ 56	57,6/ 59	57,6/59	57,6/59
Osa-aikaiset	5	0	0	0	0
Määräaikaiset vakanssit					
Kokoaikaiset	9	9	14	14	5
Osa-aikaiset	1	1	0	0	0
Yhteensä					
Kokoaikaiset	121,6 / 124	63,6/ 65	71,6/ 73	71,6/73	62,6/64
Osa-aikaiset	6	1	0	0	0

Henkilöstötaulukko sisältää ruokapalveluiden siirron tekniselle toimialalle vuoden 2020 alusta alkaen.

3.3.4. Hallintopalvelut

Toiminta-ajatus

Hallintopalvelut vastuualueena sisältää mm. kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, kanslia-toiminnan, kunnallisverotuksen, velkaneuvonnan,

historiikin, vuokra-asumispalveluiden, monistamon, vss -toiminnan ja vaalien kustannuspaikat.

TALOUSARVIO 2021

5000210 Hallintopalvelut (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	71	3	3	0,0 %
Toimintakulut	-1 987	-1 943	-2 009	3,4 %
Toimintakate (netto)	-1 916	-1 940	-2 006	3,4 %

3.3.5. Talous-, tietohallinto- ja liikennepalvelut

Toiminta-ajatus

Vastuualue sisältää talous- ja tietohallinnon sekä liikennepalveluiden kustannuspaikat.

Taloushallinnon kustannuspaikan toiminnan pääpaino on kaupungin taloushallintopalvelujen tuottamisessa. Keskeisimmät toiminta-alueet ovat yleisen talouskehityksen seuraaminen, kaupungin taloussuunnittelujärjestelmän kehittäminen, talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelupro-

sessi, kirjanpito, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen valmistelu, maksuliikenne, kaupungin rahoitus ja riskien hallinta sekä kaupunkikonsernin kokonaistalous ja talousohjaus.

Vastuualue vastaa liikennepalveluista. Tavoitteena on järjestää laadukkaat kuljetuspalvelut kaupungin eri toimialoille, palvelevat joukkoliikennepalvelut sekä kehittää Ääneseudun liikenneympäristöä liikennejärjestelmätyöllä.

TALOUSARVIO 2021

5000220 Talous-, tietohallinto ja liikennepalvelut (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	116	93	93	0,0 %
Toimintakulut	-1 248	-1 454	-1 469	1,0 %
Toimintakate (netto)	-1 132	-1 361	-1 376	1,1 %

3.3.6. Henkilöstöpalvelut

Toiminta-ajatus

Henkilöstöpalveluiden perustehtävä on henkilöstöressurssien suunnittelu, tarkoituksenmukainen kohdentaminen ja kehittäminen sekä henkilöstöstrategian mukaisten toimintakäytäntöjen edistäminen. Henkilöstöpalvelut vastuualueena sisältää

palkkahallinnon, työmarkkinatoiminnan, työterveydenhuollon, työsuojelun ja muut henkilöstöpalvelut kustannuspaikat.

TALOUSARVIO 2021

5000230 Henkilöstöpalvelut (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	348	334	262	-21,6 %
Toimintakulut	-1 409	-1 544	-1 697	9,9 %
Toimintakate (netto)	-1 061	-1 210	-1 435	18,6 %

3.3.7. Elinvoimayksikkö

Toiminta-ajatus

Elinvoimayksikön päätehtävä on kaupunkistrategian toimeenpanosta vastaaminen elinkeino- ja aluekehittämisen sekä työllisyyspolitiikan osalta.

Elinvoimayksikkö muodostuu kahdesta tulosalueesta, jotka ovat: elinkeino ja kilpailukyky sekä

työllisyys. Elinvoimayksikön runko muodostuu alue- ja kaupunkikehittämisestä, yrityspalveluista, sijoittumispalveluista, markkinoinnista, matkailusta, kansalaisaktivismista/osallistamisesta ja hankehallinnasta ja -neuvonnasta sekä työllisyyspalveluista.

TALOUSARVIO 2021

5000240 Elinvoimayksikkö (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	1 146	1 262	1 251	-0,9 %
Toimintakulut	-4 514	-4 843	-5 294	9,3 %
Toimintakate (netto)	-3 368	-3 581	-4 042	12,9 %

Elinkeino ja kilpailukyky

Elinkeinoelämän kehittämisen ytimessä on osaava ja aktiivinen yritysneuvontatyöskentely. Tällä resursseilla annetaan aloittavan yrittäjän neuvontaa,

opastetaan yrityksiä kasvamaan ja kehittymään, neuvotaan talouden suunnittelussa sekä rahoituksen saamisessa. Yritysneuvonta antaa lisäksi omistajanvaihdos- ja sukupolvenvaihdospalveluja.

Vuonna 2021 kehittämisen teemoja ovat yritysilmapiiriin parantaminen.

Alue- ja kaupunkikehittämisen päämääränä on yritysten toiminta- ja kasvuedellytysten tukeminen. Tätä kautta tavoitellaan työpaikkojen määrän kasvua. Kaupunkikehitysprojektien toteutusta koordinoidaan elinvoimayksikössä ja toteutetaan yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Vuoden 2021 painopistealueita ovat mm. keskustan kehittäminen, Kotakennäs I ja Suolahden Wanha Asema.

Elinvoimayksikkö toteuttaa kylien ja taajamien kehittämisohjelmaa erityisesti osallistamisen ja markkinoinnin keinoin. Osallistamalla aktiivisesti kyläparlamenttitoimintaan, kyläyhdistysten kokouksiin ja muuhun kehittämiseen lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden ja kaupungin välillä. Tavoitteena on parantaa kylien ja taajamien viihtyvyyttä sekä palveluja.

Kaupunkimarkkinoinnin tavoitteena on luoda positiivinen ja elinvoimainen kaupunkikuva Äänekoskelta asukkaille, houkutellessa kaupunkiin uusia asukkaita ja yrityksiä. Tavoitteena on luoda yhteisöllinen ja vuorovaikutteinen Äänekoski, jossa jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa koko kaupungin ja oman asuinalueensa yhteisten asioiden suunnitteluun, kehittämiseen ja päätöksentekoon. Kaupunkimarkkinoinnin toimenpiteitä vuonna 2021 ovat tapahtumien järjestäminen, strateginen sisältömarkkinointi, yleisesti kaupungin näkyvyyden lisääminen ja Äänekoski-applikaation jatkokehittäminen.

Matkailun kehittäminen tähtää ensisijaisesti majoitusvuorokausien kasvuun Äänekoskella. Kasvua tavoitellaan markkinoinnin, tuotteistamisen ja eri matkailukeskittymien kehittämällä. Markkinoinnin osalta tehdään yhteistyötä Visit Jyväskylän ja Lakelandin kanssa näkyvyyden ja myynnin lisäämiseksi. Matkailua kehitetään lisäksi yrityskohtaisin toimenpitein ja yritysverkostoja luomalla. Vuonna 2021 jatketaan matkailuhankkeen toimenpiteitä kuten keskusvaraamotoimintaa pilotomalla.

Vuonna 2021 jatketaan Vihreä Uusiutuva Äänekoski -hankkeen toteutusta ympäristöohjelmaa jalkauttamalla. Lisäksi haetaan tarvittaessa uusia hankeavustuksia, joilla pystytään kehittämään Äänekosken elinkeinoelämää ja edistämään kaupunkistrategian toteutusta.

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluissa jatketaan niiden toimenpiteiden kehittämistä, joiden avulla tuetaan työllistymistä yrityksiin/muihin organisaatioihin ja kunnan omiin yksiköihin sekä parannetaan osaavan työvoiman saatavuutta alueella. Tärkeää on myös työnhakija-asiakkaiden osaamisen kehittäminen työllistymisen parantamiseksi. Hanketoiminnan avulla kehitetään uusia toimintamalleja, lisätään henkilöstön osaamista ja muutoinkin työelämävalmennusyksikön kehittämistä jatketaan hankkeiden avulla tulevana vuonna.

Äänekosken kaupunki on hakenut yhdessä Jyväskylän, Laukaan ja Muuramen kanssa työllisyyden kuntakokeiluun, jonka on määrä käynnistyä 1.1.2021 ja kestää 30.6.2023 saakka. Laki työllisyyden kuntakokeilusta on eduskunnan käsittelyssä. TE-hallinnon resurssien ja toimivallan siirtäminen kuntien vastuulle tehostaa merkittävästi resurssien käyttöä, edistää osaavan työvoiman saatavuutta ja yksinkertaistaa järjestelmää. Kuntien ja valtionhallinnon työllisyyspalveluiden yhteensovittaminen parantaa asiakkaiden palvelua ja palvelujen vaikuttavuutta.

Työllisyyspalveluiden vastuualueena on vuonna 2021 osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseen tähtäävät toimet Äänekoskella. Vuoden 2021 jatketaan toimintamallien kehittämistä, kuinka paikallisille yrityksille, yhdistyksille ja muille organisaatioille turvataan riittävästi osaavaa työvoimaa paikallisista työnhakijoista. Tärkeässä asemassa ovat erilaiset seminaarit, hankkeet ja yhteydet, joissa käydään keskustelua osaamistarpeista sekä pohditaan keinoja osaamispääoman lisäämiseksi alueella. Työelämävalmennusyksikön tavoitteena on työnhakijoiden osaamispääoman kasvattaminen vastaamaan paremmin alueella toimivien yritysten tarpeita.

Työllisyyspalvelut tukevat ja auttavat sekä työnhakijoita, että työnantajia rekrytointiin liittyvissä asioissa. Työnantajalle on haettavissa kunta- ja oppisopimuslisää rekrytoinnin tukemiseksi sekä tarvittaessa neuvontaa työllistämiseen liittyviin asioihin. Työllisyyspalvelut vastaavat kaupungin palkkatukityösuhteisten ja oppisopimustyöntekijöiden rekrytointiprosessista, velvoitetöytäilyä ja työnantajayhteistyön rakentamisesta. Osana työllisyyspalveluiden toimintaa on Suolahden työpaja- ja uutena alkanut kuntouttava työtoiminnan järjestäminen sekä monialainen yhteispalvelu (TYP-toiminta) siirtyy vuoden 2021 alussa työllisyyspalveluihin.

Nuorten työllisyyspalvelut koostuvat starttipajasta, ohjaamosta, kesätyöllistämistä ja yksilövalmennuksesta. Palveluiden avulla tuetaan nuoria vastavalmistuneita saamaan töitä avoimilta työmarkkinoilta, ilman ammatillista koulutusta olevia nuoria tuetaan kouluttautumiseen ja osan nuoren kohdalla palveluun sisältyy elämänhallintaan liittyviä kokonaisuuksia. Vuosittain työllisyyspalvelut työllistävät kaikki halukkaat 9. luokan päättäneet ja jokunen vanhempia nuoria kaupungin eri yksiköihin. Lisäksi nuorten kesätyöllistymistä tuetaan kesätyösetelillä ja kesäryhtäjäysetelillä. Ohjaamotoiminta on tarkoitettu alle 29-vuotiaille nuorille. Ohjaamosta nuori saa monialaista tukea ilman ajanvarausta.

3.3.8. Maankäyttö

Toiminta-ajatus

Maankäyttöpalveluiden tehtävänä on huolehtia kaupungin maa- ja metsäomaisuudesta sekä riittävästä tonttitarjonnasta. Palvelu vastaa maanhankinnasta, maan vaihtamisesta, myymisestä ja vuokraamisesta, maaomaisuuden kehittämisestä ja maankäytön suunnittelusta alueellaan. Maaomaisuutta pyritään hankkimaan strategisesti tärkeiltä alueilta niin, että maankäytön suunnitellulla ja monipuolisella tonttitarjonnalla pystytään vastaamaan kaupungin kehittämistarpeisiin.

Yritystoiminnan kehittämistarpeisiin vastataan asemakaavoittamalla alueita yhteistyössä toimijoiden, maanomistajien sekä teknisen- ja ympäristötoimen kanssa. Muutoin asemakaavahankkeita käynnistetään alueilla, joilla kaupungin maaomaisuus on riittävä.

Maankäyttöpalveluiden tehtävänä on kaavoituksen lisäksi asemakaavojen ja tonttijakojen rekisteröinnit, kiinteistörekisterin ylläpito asemakaavoitetuilla keskusta-alueilla, tonttijakojen ja -

Työllisyyspalvelut hallinovat kolmea ESR-hanketta, joiden tavoitteena on palkkatukityöllistämisen vaikuttavuuden parantaminen, oppisopimuspankin rakentaminen ja osatyökykyisten työllistäminen avoimille työmarkkinoille. Lisäksi työllisyyspalvelut ovat hakeneet aluehallintoviranomaiselta rahoitusta nuorten työllisyyspalveluun.

Työllisyyspalveluiden myöntämiin työllistämisavustuksiin on lisätty 30 000 euroa kaupunginvaltuuston 7.12.2020 § 70 mukaisesti. Lisäyksen jälkeen työllistämisavustusten kokonaismääräraha on 70 000 euroa.

karttojen laatiminen, kiinteistötoimitukset, tonttien hinnoittelu ja myynti/vuokraus päätökset, kauppakirjojen ja vuokrasopimusten laatiminen, lainhuutojen hakeminen, lohkomis- ja rasitetoimitusten tekeminen ja niiden rekisteröiminen, kiinteistörekisterinpitäjän päätökset (tunnus- ja laadun muutokset, kiinteistöjen yhdistäminen) sekä muut kiinteistökauppoihin liittyvät toimenpiteet. Osoitejärjestelmän ylläpito koko kaupungin maa-alueella kuuluu maankäyttöpalveluiden tehtäviin. Toimintaan kuuluu lakisääteiset nähtävillä asettamiset niin kiinteistötoimessa kuin kaavoituksessa.

Maankäyttö huolehtii paikkatiedosta, eli karttaomaisuuden hankinnasta ja ylläpidosta, kaupungin selainpohjaisten karttapalveluiden ajantasaisuudesta, maastomittauksista ja karttojen hyväksymisestä. Paikkatiedon ohjelmistojen ja kaluston pitäminen ajan tasalla on keskeistä ja jatkuvaa toimintaa. Paikkatiedon ohjelmistot ovat keskeisiä viranomastoiminnan työvälineitä kaupungin eri toimialoilla ja etenkin teknisissä palveluissa.

TALOUSARVIO 2021

5000250 Maankäyttö (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	2 080	1 795	1 404	-21,8 %
Toimintakulut	-1 243	-960	-925	-3,7 %
Toimintakate (netto)	837	835	479	-42,6 %

Toimintavuonna maanhankintaa pyritään keskitämään strategisesti tärkeille alueille, erityisesti

Hirvaskankaalle. Suolahden, Sumiaisen ja Konginkankaan taajamien osalta tehdään täydentävää maanhankintaa tarpeen mukaan.

Vuoden 2021 aikana pyritään kartoittamaan niitä alueita, joille on mahdollista kaavoittaa asumisen rantatontteja. Laajempaa tarkastelua tehdään asemakaavoitetuilla alueilla, jotka eivät ole herättäneet kiinnostusta. Näillä alueilla tarkastellaan vapaiden tonttien yhdistämistä viereisiin tontteihin. Laajalahden alueen maankäytön järjestämistä tutkitaan yleiskaavaa tarkemmalla tasolla. Tavoitteena on täsmentää alueiden tarkoituksenmukainen maankäyttö asemakaavoituksella. Asemakaava muutoshankkeissa keskitytään Koulunmäen ympäristön asemakaavan ja Kannelson asemakaavojen laatimiseen. Pukkimäen pohjoisosan asemakaavan ja Paatelan yritysalueen kaavahanketta on tavoitteena viedä eteenpäin. Vanhojen asemakaavojen ajanmukaistaminen jatkuu mm. Suolahdessa. Pääosa vuoden 2021 asema-

kaavahankkeista toteutetaan omana työnä. Konsulttitoiminnan osalta asemakaavahankkeissa pääpaino on Hiskinmäen ja Henttalanmäen asemakaavojen laadinnassa ja yleiskaavoituksessa Liimattalan tuulivoimapuiston osayleiskaavan eteenpäin viemisessä.

Yritystonttien osalta jatketaan asemakaavoitusta Koukkuniemen yritystoimintojen alueella. Yritystonttien kaavoittamisesta on kyse myös Kotakenäs III - asemakaavassa. Hirvaskankaalla työnalla olevaa asemakaavahanketta viedään eteenpäin omana työnä.

Toimintavuonna suoritetaan asemakaava-alueiden kiinteistöolojen selkiennyttämistä kaavatonttien muodostamisella ja yleisten alueiden toimuksilla (puisto- ja katualueiden muodostaminen).

Maankäyttöpalveluissa tonttivuokrat ja puunmyyntitulot varmistavat tasaisen tulovirran. Uusien tonttien markkinoinnissa keskitytään Kotakenäs II alueen markkinointiin.

3.3.9. Muu toiminta

Toiminta-ajatus

Muu toiminta sisältää vesiosuuskuntien avustamisen, muun toiminnan sekä kehittämisen kustannuspaikat.

TALOUSARVIO 2021

5000260 Muu toiminta (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	-40	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-73	-1 900	-524	-72,4 %
Toimintakate (netto)	-113	-1 900	-524	-72,4 %

3.4. Perusturvalautakunta

3.4.1. Toiminta-ajatus

Perusturvalautakunnan toimialaan kuuluu terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden järjestäminen.

3.4.2. Talousarvio 2021

Perusturvalautakunta (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	9 700	8 844	8 927	0,9 %
Toimintakulut	-70 765	-70 188	-71 156	1,4 %
Toimintakate (netto)	-61 065	-61 345	-62 229	1,4 %

3.4.3. Henkilöstö

Perusturvalautakunta	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Vakinaiset vakanssit					
Kokoaikaiset	462/ 463	467,5/470	468,5/ 471	473,5/476	478,5/481
Osa-aikaiset	11/ 10	11/ 10	11/ 10	11/ 10	11/ 10
Määräaikaiset vakanssit					
Kokoaikaiset	10	12	12	7	1
Osa-aikaiset	2	2	1	1	1
Yhteensä					
Kokoaikaiset	472/ 473	479,5/482	480,5/483	480,5/483	479,5/482
Osa-aikaiset	13/ 12	13/ 12	12/ 11	12/ 11	12/ 11

3.4.4. Hallinto

Toiminta-ajatus

Hallinnon vastuualue tarjoaa hallinnon sekä atk -toimen palveluja koko perusturvan toimialalle.

TALOUSARVIO 2021

5000310 Hallinto (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	6	3	0	0,0 %
Toimintakulut	-693	-677	-863	27,4 %
Toimintakate (netto)	-687	-675	-863	28,0 %

3.4.5. Terveyspalvelut

Toiminta-ajatus

Terveyspalveluiden tehtävänä on kaupungin asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin kokonaisvaltai-

nen edistäminen, syrjäytymisen, sairauksien ja tapaturmien ehkäiseminen ja tarpeen mukainen sairaan- ja terveydenhoito.

TALOUSARVIO 2021

5000320 Terveyspalvelut (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	3 093	2 353	2 516	7,0 %
Toimintakulut	-38 644	-38 726	-39 171	1,1 %
Toimintakate (netto)	-35 551	-36 374	-36 655	0,8 %

Talousarvion perustelut

Terveyspalvelujen vastuualue koostuu viidestä tulosalueesta, joita ovat terveydenhuollon avohoitopalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut, terveyskeskussairaala ja suun terveydenhuolto sekä yhteiset palvelut. Vastuualueen budjetti sisältää myös kaikki erikoissairaanhoidon ostopalvelut, sairaanhoitopiiriltä ostettavat kuvantamisen, lääkehuollon, ensihoidon ja sairaankuljetuksen palvelut sekä Fimlab Laboratoriot Oy:ltä ostettavat kliinisen laboratorion palvelut. Henkilöstöä vastuualueella on yhteensä noin 155.

Vuonna 2020 alkanut COVID-19 epidemia tulee vaikuttamaan terveyspalvelujen käyttöön ja toimintaan. Varautumista uusiin infektioaaltoihin pidetään yllä nopeilla vastaanotoilla ja terveyskeskussairaalaossa. Vaikutukset näkyvät myös taloussuunnittelussa.

Vuonna 2021 varaudutaan pilotoimaan uutta maakunnallista asiakas- ja potilastietojärjestelmää, Asteria. Tavoitteena on kehittää integroitu ja sujuva tietojärjestelmä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon sekä sosiaalipalvelujen tarpeisiin. Uusi puheentunnistusjärjestelmä otetaan käyttöön tekstinkäsittelyn tueksi. Etävastaanottoja kehitetään osaksi vakiintuneita toimintamalleja eri yksiköissä.

Avohoitopalvelut jakautuvat listattujen potilaiden ja satunnaiskävijöiden prosesseihin. Listattuja potilaita on noin 5 000 ja heille tarjotaan omahoitajan ja omalääkärin vastaanottoja. Satunnaiskävijöille vastaanottoja tarjotaan ajanvarauksella sille lääkärille tai hoitajalle, jolle nopeimmin pääsee. Päiväpolitoiminta on ajanvarauksetonta, hoitajavetoista vastaanottoa puolikiireellisille potilaille lääkärinkonsultaatioiden tukemana. Kuntoutustoimintaa kehitetään edelleen älykuntosalin ja fysioterapeuttien suoravastaanoton osalta.

Ensiapu toimii keskitetysti Äänekosken terveysasemalla kiireellistä hoitoa tarvitseville potilaille joka päivä klo 8.00-18.00 ilman ajanvarausta. Klo

18-08 kiireellistä ensiapua tarjotaan keskussairaalan yhteispäivystyksessä.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa jatketaan hoitoprosessien kehittämistä akuuttien ja pitkäaikaisten potilaiden hoidoissa. Arkisin jatkuu avoin ajanvaraukseton vastaanotto klo 9 - 11, jossa tehdään hoidon tarpeen arviointia. Potilaiden hoito ja kuntoutus toteutetaan oikea-aikaisesti huomioiden potilaan tarpeet, hoidon porrastus ja hoitoajan pituus. Ryhmähoitomalleja kehitetään.

Terveyskeskussairaalan toiminnan tavoitteena on, että päivystyksistä, vastaanotoilta ja muista sairaaloista tuleville potilaille järjestetään jatko- ja viiveettä. Terveyskeskussairaalan profiili on terveyskeskustasoinen akuuttihoito ja kuntoutus. Vuodepaikkoja on 42. COVID-19 epidemian aikana osa vuodepaikoista varataan infektiopotilaille ja varaudutaan tarvittaessa suurempaan potilasmäärään. Terveyskeskussairaalan toimintaa kehitetään oman prosessin osalta ja yhteistyön rajapinnoilla arjen tuen ja erikoissairaanhoidon kanssa.

Suun terveydenhuolto järjestää kiireettömiä hammashoidon palveluja koko väestölle sekä virka-aikaista päivystyspalvelua akuuteille potilaille. Lakisääteinen hammashoito tarjotaan koko väestölle. Toimintamallia kehitetään edelleen työnjaon osalta. Erikoishammaslääkäripalveluja ostetaan tarpeen mukaan. Ilta- ja viikonloppupäivystys järjestetään maakunnallisena yhteistyönä, yöpäivystys on ERVA- alueen toimipisteessä. Tavoitteena on tarjota laadukasta hoitoa ja pysyä lakisääteisissä rajoissa hoidon saatavuuden suhteen.

Ensihoitopalvelut ostetaan entiseen tapaan Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä, joka laskuttaa kustannuksien maksusuudet kunnilta. Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa pääosin Keski-Suomen sairaanhoitopiiri, joka laskuttaa myös ns. kauttalaskutuksena suurimman osan muiden sairaaloiden tuottamista palveluista. Sairaanhoitopiiri on siirtynyt vakiokuukausilaskutukseen, joka

perustuu edellisten vuosien palvelujen käyttöön. Vuonna 2021 Keski-Suomen keskussairaalan uusi rakennus - NOVA otetaan käyttöön. Rakennuskustannukset aiheuttavat pääomakustannusten lisääntymistä tulevina vuosina. Menovaraukseen sisältyy lisäksi määräraha kaupungin suoraan ostamiin erikoissairaanhoidon palveluihin sekä lakautettujen kuntayhtymien eläkevastuut.

Avohoitopalvelut

Tulosalueeseen kuuluvat lääkäreiden- ja hoitajien vastaanoton sekä fysioterapian tulosyksiköt. Vastaanottopalvelut tarjotaan kuntalaisille keskitysti yhdeltä terveysasemalta. Vastaanottopalvelut jakautuvat lista- ja satunnaiskävijöiden vastaanottoihin.

Listavastaanottojen toimintamalli perustuu omalääkäri - omahoitaja työpari- työskentelyyn. Potilaiden listaaminen työpareille tehdään terveydenhuollon ammattihenkilön arvioinnin avulla potilastietojärjestelmää hyödyntäen. Listaamiskriteereinä käytetään pitkäaikaissairauksien diagnooseja sekä runsasta ja toistuvaa terveystalouden käyttöä. Kriteereiden mukaisesti noin 25 %:lle väestöstä tarjotaan omalääkäri - omahoitajan palvelua. Listavastaanotoilta tarjotaan myös diabetes- ja depressiohoitajan sekä reseptihoitajien ja fysioterapeuttien palveluja. Lääkäripalvelut neuvoloissa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa sekä arjen tuessa järjestetään listatiimin toimintana. Työterveyshuollon poistuttua kaupungin omasta toiminnasta, ovat pitkäaikaissairauksien kontrollit siirtyneet vastaanottojen hoitajien ja lääkäreiden vastuulle. Listavastaanotoilla otetaan käyttöön puheentunnistus-järjestelmä toimintavuoden alussa.

Satunnaiskävijöiden vastaanotot jakautuvat ensiapulinjaan, päiväpoli -toimintaan sekä ajanvarausvastaanottoihin. Potilaat ohjataan lääkärille, hoitajalle tai fysioterapeutille hoidon tarpeen arvioinnin perusteella. Covid-19 epidemian takia kiireellisessä vastaanottotoiminnassa joudutaan vaurutamaan suurempaan potilasmäärään.

Ensiapu toimii keskitetysti Äänekosken terveysasemalla kiireellistä hoitoa tarvitseville potilaille joka päivä klo 8.00-18.00 ilman ajanvarausta. Potilaat ohjataan ensiavun vastaanotoille hoidon tarpeen ja kiireellisyyden arvioinnin kautta.

Päiväpolilla tarjotaan ajanvarauksetonta hoitaja- ja fysioterapeuttivetoista vastaanottoa arkisin klo

8 - 15. Toiminnan tavoitteena on lääkärikonsultation avulla hoitaa potilaiden asiat yhdellä käynnillä mahdollisimman pitkälle.

Satunnaiskävijöiden ajanvarausvastaanotot suunnataan todistusasioihin, pientoimenpiteisiin, sekä kontrolleihin.

Vastaanottokäyntejä kertyy listattujen ja satunnaiskävijöiden prosesseissa lääkäreille noin 14 000, hoitajille noin 13 000 ja fysioterapeuteille noin 6 900. Lisäksi kuntosalikäyntejä toteutuu noin 14 000. Lääkärin päiväpolikäyntejä tulee noin 9 000 ja ensiapukäyntejä noin 10 000. Hoitaja- tai fysioterapeuttikäyntejä päiväpolilla tulee noin 11 000 ja ensiavussa noin 15 000.

Erityistutkimuksina tehdään tähystyksiä maha-suolikanavan alueelle sekä sydämen ultraääni- ja rasiitutkimuksia. Sydänkäyrän pitkäaikaisrekisteröinnit (Holter), unipolygrafiatutkimukset, magneettikuvaukset ja hermoratamittaukset hankitaan ostopalveluina. Ortopediälääkärin vastaanotot toteutetaan ostopalveluina sairaanhoitopiiriltä ja geriatripalvelu ostetaan yksityiseltä palveluntuottajalta.

Kuntoutusta ja apuvälinepalvelua tarjotaan fysioterapeuttien ja toimintaterapeuttien ajanvarausvastaanotoilla. Lisäksi päiväpoliklinikalla toimii ajanvaraukseton fysioterapeutin suoravastaanotto. Älykuntosali on käytössä joka päivä klo 07 -18 välisenä aikana, päiväaikaan ammattilaisten testauksiin sekä ohjaukseen ja muina aikoina vapaavuorolaisilla.

Eri ammattiryhmien toiminta perustuu tiimityöhön - ja prosessiajatteluun. Tiimien toiminnan yhteinen ja tärkein tehtävä on vastuu palveluiden oikeanlaisesta kohdentumisesta, potilaiden omahoitoon sitouttamisesta sekä hoitoprosessien jatkuvuudesta.

Henkilöstö on jaettu listavastaanottojen ja satunnaiskävijöiden hoidosta vastaaviin moniammatillisiin tiimeihin. Molemmissa tiimeissä on tiimivas- taavat. Tiimit ovat riippuvaisia toisistaan, osa hoitohenkilökunnasta ja lääkäreistä toimivat molemmissa tiimeissä sovitusti ja tarvittaessa.

Listatiimissä on 8,5 sairaanhoitajaa, 4 terveyskeskusavustajaa, 2 fysioterapeuttia, kuntohoitaja ja toimintaterapeutti. Tekstinkäsittelypalvelu ostetaan listatiimiin sairaanhoitopiiriltä. Satunnaistii- missä on 11,75 sairaanhoitajaa, fysioterapeutti,

terveyskeskusavustaja ja tekstinkäsittelijä. Molemmilla tiimeillä on yksi yhteinen sairaanhoitaja-varahenkilö. Tiimien ja fysioterapian toimintaa johtaa osastonhoitaja yhdessä apulaisosastonhoitajan kanssa. Fysioterapiahenkilöstön ammatillisena tukena toimii vastaava fysioterapeutti. Tiimeissä toimivia lääkäreitä on 9-10.

Potilas saa arkipäivisin virka-aikana yhteyden terveysaseman keskitettyyn ajanvaraukseen ja takaisinsoittopyyntöihin vastataan mahdollisimman pian saman päivän aikana.

Uuden maakunnallisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän kehittäjä jatketaan vuonna 2021. Tavoitteena on tietojärjestelmä, joka mahdollistaa sujuvan potilastiedon käytettävyyden perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon sekä sosiaaliryöön välillä. Nykyiseen potilastietojärjestelmään (Mediatri) hankitaan Kanta-arkistoon sopiva terveys- ja hoitosuunnitelma pohja, joka toimii myös pitkäaikaissairaiden omahoidon tukena. Vuoden 2021 aikana kehitetään ja pyritään vakiinnuttamaan etävastaanottoja osaksi toimintaa.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen tavoite on tuottaa avohoitopalveluja monipuolisesti, laadukkaasti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla. Palvelumme vastaa väestön keskeisiin mielenterveys- ja päihdehoidon avohoidon tarpeisiin. Tavoitteena on, että asiakas pystytään hoitamaan mahdollisimman kattavasti omissa lähi- ja peruspalveluissa.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut järjestää virkaajalla arkisin päivystystoimintaa sekä vastaa perusturvan toimintayksiköissä mielenterveys- ja päihdetyön konsultaatioista sekä suunnitelluista hoidollisista vastaanotoista. Asiakkaan hoito ja kuntoutus toteutetaan matalan kynnyksen periaatteella ottaen huomioon asiakkaan tarpeet, hoidon porrasteisuus sekä hoitoajan pituudet.

Moniammatillista työtöetta kehitetään edelleen tieteelliseen näyttöön perustuvissa ryhmähoidoissa ja kotiin suuntautuvassa palvelussa. Hoidon alussa tehtäviä hoidontarpeen arvioita tehostetaan. Painopiste työskentelyssä on arkisin tapahtuvassa tehokkaassa ja tuloksellisessa mielenterveys- ja päihdetyössä. Asiakkaiden verkostot ja eri hoitotahot huomioidaan. Tekemällä yhteistyötä perusturvan eri palveluiden kanssa mahdollistetaan kotiin tehtävä hoitotyö. Yhteistyötä tehdään

myös sairaanhoitopiirin psykiatristen osastojen kanssa.

Ammatillista osaamista vahvistetaan akuutti- ja päivystystyössä sekä kuntoutustyössä tehtävässä hoidontarpeen arvioimisessa ja hoitamisessa. Vuodella 2021 on suunniteltu edelleen lisättävän henkilöstön ryhmähoitokoulutuksia (CBASP ja Skeematerapia) sekä EMDR-terapiakoulutus. Skeematerapiaan pohjautuvan epävakaan potilaan hoitomallin jalkauttamista ja siihen liittyvää työhöjausta jatketaan vuonna 2021.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut vastaavat myös päihdehuollon laituskuntoutuksen määrärahoista, joilla hankitaan lyhytaikaisia huumevieroitus- ja päihdekuntoutus-jaksoja. Laituskuntoutusta tarvitsevien määrän arvioidaan hieman nousevan edelliseen vuoteen verrattuna. Päihdehuollon lääkekustannukset nousevat opioidiriippuvaisten korvaushoitöjen lisääntymisen takia.

Tulosalueella on 1 mielenterveys- ja päihdepalvelujen johtaja, 1 toimistosiihteeri, 1 sosiaaliryöntekijä, 1 toimintaterapeutti, 1 lääkäri (psykiatri) mielenterveyspalveluissa ja 20 % terveyskeskuslääkärin työpanosta päihdepalveluissa. Sairaanhoitajia on 9 (3 mielenterveyspoliklinikalla, 3 päihdepalveluissa ja 3 mielenterveyskuntoutuksessa) ja psykologeja 3, joista kaksi on terveyskeskuspsykologin toimia ja yksi mielenterveys- ja päihdetyön psykologin toimi. Terveyskeskuspsykologin työstä resurssia suuntautuu yksi päivä/viikko opiskeluterveydenhuoltoon.

Tulosalueen budjettiin on sisällytetty myös kriisipäivystyksen osto Mobilelta koko Äänekosken osalta.

Terveyskeskussairaala

Terveyskeskussairaalan talousarvio on mitoitettu 42 hoitopaikalle. Sairaalan pääasiallisia asiakkaita ovat akuuttihoitoa tarvitsevat potilaat. Tavoitteena on, että päivystyksistä, vastaanotoilta ja muista sairaaloista tulevalle tarkoituksenmukainen jatkohoito järjestyy viiveettä. Systemaattiset toimintakykykartoitukset ja kotiutussuunnitelmat toteutetaan osana potilaan hoitoketjua ja toimintakykyä. Omaisten osallistumista mahdollisuuksien mukaan tuetaan potilaan sairaalassaoloajan. Kuntoutustiimissä jatketaan ja kehitetään pitkäjänteistä työtä kuntoutuvien potilaiden hyväksi. Kaatumistapaturmien ehkäisyyn sekä potilaiden ravitsemustilan seurantaan kiinnitetään enenevää

huomiota. Saavutettua epidemiavalmiutta ylläpidetään kertaamalla ohjeistuksia ja jatkamalla tehostettua tiedotusta. Tavoitteena on asiakastytyväisyyden parantaminen jatkuvalla toiminnan kehittämisellä.

Henkilöstön määrä: 1 osastonhoitaja, 1 apulaisosastonhoitaja, 2 osastonsihteerä, 19 sairaanhoitajaa, 15 perushoitajaa, 7 laitoshuoltajaa, ja 2 fysioterapeuttia. Lääkäripanosta osastolle on varattu 2 lääkärin työpanoksen verran. Varahenkilöt pyritään sijoittamaan lyhytaikaisten poissaolojen sijaistuksiin, jotta henkilöstön aikaa säästyisi sijaisten etsimiseltä.

Hoitamitoitus on 0,81. Akuuttiosaston toiminnan turvaamiseksi kaikkiin poissaoloihin on varattu sijaismäärärahat.

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuollon tehtävänä on järjestää ja tuottaa Äänekosken kaupungin asukkaille suun terveydenhuollon palveluja omana toimintana. Toiminnassa painotetaan suusairauksien ennaltaehkäisyä ja kuntalaisten kannustamista omatoimiseen suun terveydestä huolehtimiseen. Yhteistyö Keski-Suomen muiden kuntien kanssa jatkuu. Tavoitteena on luoda yhteisiä toimintamalleja suun terveydenhuollon eri osa-alueilla painottaen erityisesti ennaltaehkäisevää varhaisen tuen toimintaa.

Keskeiset palvelut:

Kiireettömät hammashoidon palvelut koko väestölle

Alle 18 -vuotiaille järjestetään lakisääteinen hammashoito opiskelijaterveydenhuollon ohjeistusta noudattaen. Yli 18-vuotiaiden kiireettömän hammashoidon järjestäminen hoitotakuun rajoissa omana toimintana. Palveluseteli jatkohoidon turvaamiseksi on tarveharkintaisesti käytössä.

Arkipäivystys klo 8-16

Päivystys järjestetään omana toimintana muun perushoidon yhteydessä. Kaikki suun terveydenhuollon hammaslääkärit osallistuvat päivystykseen.

Ympäri vuorokautinen päivystys

1.1.2015 voimaan tullut STM:n asetus kiireellisen hoidon järjestämiseksi velvoittaa kuntia järjestämään palvelun (pois lukien yöpäivystys). Palvelu

on järjestettävä arki-iltoina klo 16-21 ja viikonloppuina sekä arkipäivinä klo 8-21 yhteistyössä muiden alueen kuntien kanssa. Öisin apua tarvitsevat potilaat ohjataan ERVA alueen toimipisteeseen.

Suun terveydenhuollon virka-ajan ulkopuolisesta päivystyspalvelusta on allekirjoitettu sopimus Keski-Suomen alueen kuntien kanssa 1.1.2017 alkaen. Tähän liittyvä kilpailutus toteutettiin 2017 loppuvuodesta. Kilpailutuksen perusteella toimijaksi valikoitui Coronaria Hoitoketju Oy. Sopimus oli määräaikainen kaksi (2) vuotta, jonka jälkeen hankintasopimus jatkui toistaiseksi voimassa olevana. Korvaus toimijalle on kapitaatioperusteinen ja suuruudeltaan 0,949 euroa/ vastuuväestöön kuuluva asukas.

Erikoishammaslääkäripalvelut

Tarpeellisiksi arvioidut palvelut (kirurgia, oikominen, muu vaativa hammashoito) järjestetään os-topalveluna vakiintuneiden sopimusten mukaisesti. Palveluiden tarve harkitaan kokonaistilanne huomioon ottaen.

Terveydenhuollon johto ja yhteiset palvelut

Terveydenhuollon johtoon ja yhteisiin palveluihin sisältyvät terveyspalveluiden johto ja toimistopalvelut, asiakirjahallinto ja sihteerityö, materiaalihallinto, välinehuolto, terveyskasvatus (mm. joukkoseulonnat ja ravitsemusterapiapalvelut), tartuntatautien ehkäisy ja ilmaisjakelu.

Yhä huonompikuntoisia asiakkaita hoidetaan avoyksiköissä, jonka seurauksena ilmaisjakelutannukset lisääntyvät. Avohoidossa olevien asiakkaiden hoitotarvikkeet on lain mukaan annettava terveyskeskuksesta maksuttomana hoitotarvikkejakeluna eli ilmaisjakeluna.

Johto- ja toimistopalvelut vastaa esim. terveyspalveluiden yhteisestä koulutuksesta sekä potilasasiamiestoiminnasta. Yksikköön on budjetoitu mm. Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:ltä ostettavat vartiointi- ja turvallisuuspalvelut.

Lisäksi yhteisiin palveluihin sisältyvät sairaanhoitopiiriltä ostettavat röntgenpalvelut ja Fimlab Laboratoriot Oy:ltä ostettavat laboratoriopalvelut, joiden osuus yhteisten palveluiden budjetista on noin puolet.

Tuloskortti
Vastuualue: Terveyspalvelut

Strateginen päämäärä		Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Näkökulma		Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023	
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Asiakastytyväisyyskysely (kokonaisarvio)	4,3	4,3	4,3	4,3	
	Lakisääteisten määräaikaisten toteutuminen	100 %	100 %	100 %	100 %	
	Valmiiden hoito- ja kuntoutussuunnitelmien määrä listatuilla potilailla	10 %	-	-	-	
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Asiakastytyväisyyskysely/vaikutusmahdollisuudet	4,1	4,2	4,2	4,3	
	Potilasjärjestöjen sovitut tapaamiset (kpl-määrä)	2	2	2	2	
	Pidettyjen asiakasraatien määrä	1	1	1	1	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Toimintamallien jatkuva arviointi ja kehittäminen. Suunnitelmallisuuden ja omahoitoon sitouttamisen lisääminen hoidon eri vaiheissa: hoito- ja kuntoutussuunnitelmien laadinta yhteistyössä asiakkaiden kanssa.						
Varhainen tuki ja ennaltaehkäisy.						
Kansansairauksien, päihdehaittojen sekä iäkkäiden kaatumisten ja vajaaravitsemuksen osalta ennaltaehkäisevän työn toimintakäytännöistä sopiminen (huom. myös prosessit).						
Systemaattiset toimintakykykartoitukset ja kotiutussuunnitelmat sairaalan potilaille. Terminaalivaiheessa oleville potilaille laaditaan saattohoitosuunnitelma.						
Asiakas- ja sidosryhmätapaamisten toteuttaminen sovitusti, kokemusasiantuntijoiden ja potilasjärjestöjen edustajien mukanaolo kehittämissuunnitelmien laatimisessa, asiakasraadin järjestäminen (mikäli koronatilanne sallii), asiakaspalautteen nopea käsittely ja analysointi ja tarvittaessa korjaavien toimenpiteiden tekeminen.						
Strateginen päämäärä		Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma		Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023	
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Käytössä olevat työmenetelmät ja työvälineet ovat toimivia	3,5	3,8	3,8	3,9	
	Kehityskeskustelun tarpeita vastaavuus	3,7	3,7	3,7	3,8	
	Tyhy-kysely: Työtyytyväisyys	4,0	4,0	4,0	4,1	
	Terveyspalveluiden sairauspoissaolot/työntekijä/vuosi	16,6	16	16	15	
Toimiva johto ja esimiestyö	Tyhy/Palautteen saaminen esimieheltä	3,6	3,6	3,7	3,8	
	Tyhy/ Tytytyväisyys työyhteisön johtamistapaan	3,7	3,8	3,8	3,9	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Tyhy-kyselyn tulosten hyödyntäminen ja toiminnan kehittäminen erityisesti niiden arviointialueiden osalta, joiden tulos on kaupungin keskiarvoa heikompi. Henkilöstön koulutus- ja kehittämistarpeiden arviointi mm. kehityskeskusteluja ja osaamiskartoituksia hyödyntämällä sekä Käypä hoito -suosituksia seuraamalla. Kehityskeskustelun ja työpaikkakokousten avulla arvioidaan käytössä olevien työmenetelmien ja työvälineiden toimivuutta (liittyy myös tietojärjestelmien hitauteen). Aktiivisen tuen toimintamalli käytössä (sairauspoissaolot). Henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen kiinnitetään erityisesti huomiota koronatilanteen vuoksi. Kehityskeskustelujen pitäminen säännöllisesti, soveltuvien toteutustapojen valinta tarpeen mukaisesti vaihdellen.						
Strateginen päämäärä		Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Näkökulma		Prosessi				
Kriittinen	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023	
Prosessien tehostaminen	Prosessien yhteensovittaminen sidosryhmien kanssa	30 %	40 %	50 %	50 %	
	Asiakaspalvelun kannalta oleelliset alaprosessit kuvattu	40 %	50 %	80 %	90 %	
	Prosessien sujuvuus (Tyhy-kysely)	3,7	3,8	3,9	3,9	
	Sovittujen toimintatapojen mukainen toiminta (Tyhy-kysely)	3,6	3,8	3,8	3,8	
Uuden teknologian hyödyntäminen	Tekstiviestipalvelu käytössä kaikilla ajanvarausvastaanotoilla	100 %	-	-	-	
	Etävastaanotot	-	10 %	10 - 20%	10 - 20%	
Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteistyön syventäminen	Luottamushenkilöiden tapaaminen sovitusti ja tarvittaessa	2	2	2	2	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Kansantautien hoito- ja kuntoutusprosessien kehittämisen osallistuminen. Erikoissairaanhoidon klinikakohtaisiin arviointeihin ja prosessikuvausten laadintaan osallistuminen. Tupakasta vieroitusprosessin jalkauttamista ja arviointia jatketaan. Ennaltaehkäisevän työn osalta toimivan yhteistyön kehittäminen paikallisten toimijoiden (kaupungin toimijat, vapaaehtoisjärjestöt ja yksityiset) kanssa. Toimintaohjeiden ja -mallien kirjaaminen.						
Toimintaa kehitettäessä arvioidaan muutoksen aiheuttamat kustannusvaikutukset suhteessa kohonneeseen laatuun mahdollisimman perusteellisesti. Etävastaanottojen lisääminen tarkoituksenmukaisesti. Maakunnallisen, uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän mahdollinen pilotointi 2021, käyttöönotto sovitulla aikataululla sairaanhoitopiirin kanssa.						
Strateginen päämäärä		Tasapainoinen ja kasvuun tukeva talous				
Näkökulma		Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023	
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	Talousarvion toteutuminen % alkuperäisestä talousarviosta	98,0 %	100%+-1	100%+-1	100%+-1	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Talousarvion laadinta realistiseksi huomioiden asiakkaiden sairastavuus/tarpeet. Talousarvion noudattaminen.						
Reagoiminen talousarvion ennakoituun ylitykseen välittömästi, kun arvio ylityksestä olemassa. Palvelutarjonnan suhteuttaminen resursseihin.						

3.4.6. Sosiaalityö

Toiminta-ajatus

Sosiaalityön palveluiden tavoitteena on edistää kuntalaisten sosiaalista kuntoutumista, elämänhallintaa ja itsenäistä selviytymistä sekä ehkäistä syrjäytymistä.

TALOUSARVIO 2021

5000330 Sosiaalityö (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	398	393	301	-23,4 %
Toimintakulut	-4 575	-4 340	-4 088	-5,8 %
Toimintakate (netto)	-4 177	-3 947	-3 787	-4,1 %

Sosiaalityön vastuualue käsittää aikuis- ja perhesosiaalityön, toimeentulotuen, lastensuojelun, perhetyön sekä lastenvalvojan palvelukokonaisuudet. Lisäksi vastuualueella hoidetaan kotouttamiseen liittyviä tehtäviä sekä sosiaalista luototusta. Vastuualueen palveluille on yhteistä sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen ehkäisemällä syrjäytymistä, tukemalla lasten ja lapsiperheiden arkea, edistämällä sosiaalista kuntoutumista ja osallisuutta sekä vahvistamalla itsenäistä selviytymistä.

Sosiaalityön palvelut ovat monella tapaa sidoksissa toisiinsa ja muiden toimialojen palveluihin. Asiakkaiden tarpeet edellyttävät palvelujen välistä vahvaa yhteistyötä. Korjaavien palvelujen rinnalla sosiaalityössä kehitetään matalan kynnyksen sosiaaliohjausta ja monimuotoista palveluohjausta. Sosiaalityön palvelut ovat pitkälle lakisääteistä toimintaa ja liikkumavara niiden järjestämisessä on hyvin pieni. Kustannuksia voidaan hillitä oikealla hoidonporrastuksella ja oikea-aikaisella toiminnalla. Tähän tähdätään erityisesti lastensuojelun rakenteellisilla muutoksilla (mm. sosiaaliohjaus, systeeminen lastensuojelutyö ja perhekuntoutus). Vuoden 2021 toiminnan osalta keskeinen huoli on talouden kehityksen riittävyys lakisääteisiin tehtäviin.

Aikuis- ja perhesosiaalityö

Aikuis- ja perhesosiaalityön palvelut kohdentuvat tukea tarvitsevien lapsiperheitten, pitkäaikaisyöttömien sekä eri tavoin syrjäytymisvaarassa olevien kuntalaisten tukeen ja auttamiseen. Tiimissä työskentelee kolme sosiaalityöntekijää, palveluohjaaja ja sosiaaliohjaaja sekä etuussihteeri.

Vastuualueen toimistosihteerin työpanos kohdentuu koko vastuualueen tehtäviin. Toimintasuunnitelmassa vuodelle 2021 esitetään yhden sosiaalityöntekijän viran muutosta sosiaaliohjaajan viraksi. Tämä tehtävärakenteen muutos on käytännössä osoittautunut toimivaksi ja tarkoituksenmukaiseksi.

Aikuis- ja perhesosiaalityön asiakasmääräksi toimintavuonna arvioidaan 750 asiakasta, sisältäen aikuisten sosiaalihuollon palvelutarpeen arvioinnin, asiakassuunnitelmat ja palvelujen järjestämisen, täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen, olosuhdeselvitykset ja nuorten jälkihuollon. Asiakkaista useilla on monen palvelun tarvetta. Sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa keskeistä on asiakkaan neuvonta ja ohjaus, palvelutarpeen arviointi, asiakasprosessin hallinta sekä asiakassuunnitelmien laadinta ja seuranta. Asiakkaille nimetään tarvittaessa oma työntekijä.

Aikuis- ja perhesosiaalityöntekijät osallistuvat edelleen tarvittaessa lastensuojelun työparityöhön/yhteistyöhön sekä toimivat lastenvalvojan työpareina käräjäoikeudelle annettavissa olosuhdeselvityksissä. Tiimin nuorten aikuisten sosiaalityöntekijä vastaa lisäksi 18 - 24 vuotiaitten lastensuojelun jälkihuollosta. Nuorten asiakkuuksien suuri määrä ja jälkihuollon vaatavuus tuo erityisiä haasteita tehtävän hallintaan. Nuorten sosiaalityöntekijä osallistuu edelleen OHJAAMO-toimintaan.

Lapsiperheille järjestetään sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja, jotka tukevat vanhempia ja lasten huoltajia kasvatustehtävässä ja arjen haasteissa. Sosiaalityön kautta perhettä ohjataan, ja

tarvittaessa laaditaan lähete peruspalveluihin, kuten lapsiperheitten kotipalveluun tai päivähoitoon. Sosiaalityöntekijän suosituksella nämä palvelut voivat olla perheelle maksuttomia. Tukiperhetoimintaa järjestetään aiemmassa laajuudessa ja perhetyö toteutetaan ensisijaisesti oman perhetyön yksikön toimintana. Yhteistyö perhekeskus Kerkän kanssa jatkuu mm. perhekeskuksen koordinoiman Lapset puheeksi -toimintamallin käytössä.

Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP-työ) toteutetaan vuoden 2021 alusta osana työllisyyden kuntakokeilua. Typin asiakastyössä olevat kolme sosiaaliohjaajaa siirtyvät näin ollen kuntakokeilun omavalmentajiksi. Työllisyyspalvelun ja aikuissosiaalityön yhteistyön jatkaminen tiiviinä on tärkeää, koska työttömillä asiakkailla on paljon sote-palvelujen tarvetta. Myös kuntouttava työtoiminta on siirtynyt vuonna 2020 työvalmennusyksikön toiminnaksi ja se toteutetaan kaupungin omana toimintana. Aikuis- ja perhesosiaalityön tiimi vastaa osaltaan työttömien asiakasohjauksesta ja tekee tiivistä yhteistyötä kuntouttavan työtoiminnan toimijoiden kanssa.

Vuonna 2020 päättyneen Palvelupolut kuntoon-hankkeessa (PAKU) kehitetyt palveluohjauksen toimintamallit otetaan käyttöön erityisesti varhaisen tuen sosiaaliohjauksen ja monialaisen intensiivisen palveluohjauksen osalta. Digitaalisen palveluohjauksen työmuotojen edelleen kehittäminen on tärkeää. Toimintavuonna kehitetään neuvontapuhelintoimintaa yhdessä arjen tuen vastuualueen kanssa: selvitetään mahdollisuudet yhteiseen neuvontapuhelintoimintaan, johon voi liittää myös digitaalisen neuvonnan palveluja.

Sosiaalisen kuntoutusta järjestetään niin yksilö- kuin ryhmätoimintaa sisältävänä tavoitteellisena ja määräaikaisena palveluna yhteistyössä ja yhteisin kriteerein arjen tuen toimijoiden ja muun verkoston kanssa. Sosiaalisen kuntoutuksen kokonaisuuteen liitetään tarvittaessa muita asiakkaan tarvitsemia palveluja. Sosiaalisen kuntoutuksen asiakasmäärää pyritään toimintavuonna lisäämään.

Etuuskäsittelyssä hoidetaan välitystilejä sekä ehkäisevää ja täydentävää toimeentulotukea. Välitystilien tavoitteena on talouden tasapainottaminen ja asiakkaiden oman elämänhallinnan tukeminen. Varaudutaan noin 60 välitystilin hoitoon vuodessa.

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen rahoitus ja myöntäminen ovat kuntien tehtävänä. Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea haetaan Kelalta perustoimeentulotuen yhteydessä ja Kela siirtää hakemukset sähköisesti kuntiin käsiteltäväksi. Ehkäisevää ja täydentävää toimeentulotukea voi hakea myös suoraan kunnasta, mutta se edellyttää, että perustoimeentulotuesta on jo päätös. Toimeentulotukiasiat hoidetaan pääosin keskitetysti sosiaaliohjaajan/ palveluohjaajan työnä ja tarvittaessa yhteistyössä neuvottelun muun tiimin kanssa. Erityisen tuen tarpeessa olevat asiakkaat ohjataan sosiaalityöntekijöille. Täydentävä toimeentulotuki kohdennetaan erityisesti tilanteisiin, joissa voidaan tukea kuntoutumista, työllistymistä tai opiskelua sekä lapsiperheitten arkea. Toimeentulotuen asiakasmäärässä ja määrärahasa varaudutaan vuoden 2020 tasoon. Vastuualueella hoidetaan myös osaltaan sosiaalista luototusta yhteistyössä perusturvan hallinnon kanssa.

Sosiaalityön asiakkailla on paljon taloudellisia vaikeuksia, jotka liittyvät usein tilanteisiin, joissa asiakas on pitkäaikaisesti työelämän ulkopuolella ja hänellä on pienten tulojen lisäksi haasteita arjen hallinnassa. Taloudelliset vaikeudet vaikuttavat laajasti hyvinvointiin ja osallisuuteen. Talousosiaalityön osaamisen vahvistaminen ja asian huomioiminen myös muissa sote-palveluissa on tärkeää. Toimintavuonna asiaa työstetään joko osana yliopistovetoista TASOS-hanketta ja mikäli hanke ei toteudu, pienimuotoisemmin omana kehittämistyönä.

Lastensuojelu

Lastensuojelu- ja arviointitiimissä työskentelevät johtava sosiaalityöntekijä, 5 sosiaalityöntekijää ja lapsiperheitten palveluohjaaja. Työntekijöistä yksi sosiaalityöntekijä ja palveluohjaaja tekevät palvelutarpeen arviointia ja muut työntekijät toimivat lapsen asioista vastaavana sosiaalityöntekijänä lastensuojelun avo- ja sijaishuollossa.

Arviointitiimi vastaa lastensuojeluilmoitusten vastaanotosta ja palvelutarpeen arvioinnista erityisen tuen tarpeessa olevien lasten osalta. Lisäksi lapsiperheitten palveluohjaaja vastaa osaltaan lapsiperheitten neuvonnasta ja ohjauksesta sekä verkostoyhteistyöstä. Ilmoituksesta käynnistyviä palvelutarpeen arvioinnin työprosesseja varaudutaan tehtävän n. 250 lapselle. Osa ilmoituksista koskee jo lastensuojelun asiakkuudessa olevia lap-

sia. Lastensuojeluilmoituksia tuli vuonna 2019 yhteensä 749 kappaletta ja vuonna 2021 varaudutaan edelleen korkeaan ilmoitusten määrään.

Lastensuojelun avohuollon toiminnoissa varaudutaan siihen, että palveluja tarvitsee vuoden aikana 230 lasta. Palvelutarpeen arviointia, sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja, avohuollon toimintatapoja ja tukimuotoja sekä ennaltaehkäisevää työtä peruspalveluissa tulee vahvistaa ja siten vähentää sijaishuollon tarvetta. Tähän toimintaan tähtää edelleen lastensuojelun ja lapsiperheiden palvelujen kokonaisrakenteen kehittäminen.

Lastensuojelun vastuusosiaalityöntekijät hoitavat avohuollon lisäksi sijaishuollon asiakkuudet. Lastensuojelun perhehoito on lain mukaan ensisijainen sijaishuollon järjestämistapa. Lastensuojelun lain mukaan lastensuojelun laitoshuoltoa järjestetään vain, jos lapsen sijaishuoltoa ei voida järjestää lapsen edun mukaisesti riittävien tukitoimien avulla perhehoidossa tai muualla. Lastensuojelun perhehoidon laajuus arvioidaan olevan vuoden 2020 tasossa ja hoitovuorokausissa varaudutaan 25 lapsen kokovuotista hoitoa vastaavaan hoitopäivien määrään. Uudet sijoitukset voidaan kattaa osittain poistuman kautta. Lastensuojelun laitoshoidon kustannuspaikka käsittää ammatilliset perhekodit ja lastensuojelulaitokset.

Lastensuojelun laitoshoidon järjestetään ostopalveluina ja varaudutaan noin 17 lapsen ja nuoren koko vuoden kestävästä sijoituksesta vastaavaan hoitopäivien määrään (6 300). Riskiä määrärahan ylittymiseen tuo lastensuojelun sijaishuollon ennakoinnattomuus ja erityisesti nuorten sijaishuollon erityistarpeet, jotka lisäävät kustannuksia. Ostopalveluissa tavoitteena on, että vähintään puolet sijoituksista on ammatillisissa perhekodeissa. Vuonna 2020 nuorten sijoituksissa on tarvittu aiempaa enemmän raskasta laitoshoidon ja myös erityisen tuen yksiköitä. Mikäli tämä suunta jatkuu, tuo se lisääntyviä kustannuksia. Lastensuojelussa käytetään edelleen Keski-Suomen sijaishuoltoyksikön palveluja.

Lastensuojelun sosiaalityön asiakasmäärät/sosiaalityöntekijä pyritään saamaan tasolle, joka mahdollistaa tehtävien asianmukaisen hoidon. STM:n selvityshenkilö Aulikki Kanaoja on antanut 2019 suosituksen lastensuojelun mitoituksista, jonka mukaan lastensuojelun yhdellä sosiaalityöntekijällä tulisi olla vastuullaan enintään 25 lasta. Äänekoskella lastensuojelun sosiaalityöntekijällä on nyt vastuullaan samanaikaisesti keskimäärin

30-40 lasta. Asiakasmäärän ei ole kuitenkaan aina jakautunut tasaisesti, mihin on vaikuttanut työntekijöiden vaihtuvuus.

Toimintavuonna tulee edelleen olla tavoitteena päästä lähemmäksi mitoitusosuutta, koska se on keskeinen tekijä työn vaikuttavuuden ja tulokellisuuden kannalta. Sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnin vaikeudet ja vaihtuvuus ovat edelleen iso haaste lastensuojelussa. Henkilöstön osalta esitetään uuden sosiaaliohjaajan vakanssin perustamista lastensuojeluun. Resursoimalla riittävästi lastensuojelun avohuoltoa voidaan vaikuttaa sekä henkilöstön jaksamiseen ja jatkuvuuteen työssä, että sijaishuollon kustannusten hallintaan.

Lastensuojelun jälkihuoltoa järjestetään sijaishuollon tai pitkän avohuollon sijoituksen päättymisen jälkeen. Jälkihuolto kokonaisvaltaista tukea lapselle tai nuorelle ja sen tarkoituksena on tukea lapsen kotiutumista sijaishuollosta tai auttaa aikuistuvaa nuorta saavuttamaan riittävät valmiudet itsenäisen elämän aloittamiselle. Enemmistö jälkihuollon asiakkaista ovat aikuistuvia 18 - 24 vuotiaita nuoria. Jälkihuollon sosiaalityöstä 18 - 24 vuotiaitten osalta vastaa nuorten aikuisten sosiaalityöntekijä. Lastensuojelulain muutos lisäsi jälkihuolto-oikeutta ja asiakasmäärä ja tuen tarpeet ovat kasvaneet huomattavasti. Toiminnassa varaudutaan 35 nuoren jälkihuoltoon ja tehtävän hoito edellyttää lisäresurssointia.

Perhekuntoutus on lapsen sijoitukseen nähden ensisijainen lastensuojelun tukitoimi. Talousarvion puitteissa varaudutaan 2 perheen laitoshuoltoon perhekuntoutukseen ja 3 perheen omassa kodissa tapahtuvaan avokuntoutukseen. Perhekuntoutus toteutetaan avokuntoutuksena ja tiiviissä yhteistyössä oman tehostetun perhetyön kanssa, aina kun se on sisällön puolesta tarkoituksenmukaista ja mahdollista. Perhekuntoutuspalvelut hankitaan vuonna 2021 kilpailutetuista yksiköistä. Hankinnan keskittäminen mahdollistaa vahvemman yhteyden omaan perhetyöhön.

Ensikotipalvelut hankitaan ostopalveluna. Ensikotijaksot kohdentuvat vauvaperheisiin tilanteissa, joissa vanhemmuuden tuen lisäksi tarvitaan tiivistä seurantaa, arviointia ja kuntoutusta. Vuoden 2021 aikana varaudutaan 180 ensikodin hoitopäivään.

Lastensuojelussa jatketaan systemisen lastensuojelun toimintamalliin koulutautumista ja käyttöönottoa. Kaikki lastensuojelun ja perhetyön

yksikön työntekijät ovat mukana systeemissä työskentelyssä. Systeemissä lastensuojelun toimintamallissa perheterapeutin työ liittyy osaksi lastensuojelutiimin toimintaa. Perheterapeutin työpanos saadaan perheneuvolan tai perhetyön esimiehen työnä.

Perhetyön yksikkö

Perhetyön palvelut kohdennetaan sekä sosiaalihoitolain mukaiseen perhetyöhön, että lastensuojelun tehostettuun perhetyöhön. Lisäksi perhetyön yksikkö vastaa tapaamispalveluista ja valvotuista vaihdoista, tukee sijaishuoltoa, huolehtii jälkihuoltonuorten lähiohjauksesta sekä sosiaalihoitolain mukaisesta alle 25-vuotiaitten nuorten perhetyöstä.

Toiminnallisesti perhetyön kokonaisuutta kehitetään yhteistyössä toisten toimijoiden kanssa siten, että palvelut kohdentuvat oikein ja matalan kynnyksen periaatteella. Perhepalvelujen järjestämä neuvolan perheohjaus ja lapsiperheitten kotipalvelu sekä perhekeskus Kerkkä ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita osana perheitten laajaa palvelukokonaisuutta.

Perhetyön yksikössä varaudutaan 250 asiakasperheen palveluihin. Yksikössä työskentelee esimies ja 8 perhetyöntekijää. Perhetyön prosesseja työstetään tavoitteellisesti työn vaikuttavuuden lisäämiseksi. Lastensuojelun jälkihuolto-oikeuden jatkuminen 25 ikävuoteen saakka lisää nuorten ohjauksen tarvetta.

Perhetyö osallistuu systeemisen lastensuojelun koulutukseen ja työskentelyyn; perhetyötä kehitetään myös laajemmin yhdessä Keski-Suomen alueen kuntien kanssa.

Sosiaalipäivystys

Lakisääteinen sosiaalipäivystys hankitaan edelleen virka-ajan ulkopuolella Jyväskylän kaupungin päivystysyksiköltä. Virka-aikainen päivystys hoidetaan omana toimintana siten, että sosiaalityöntekijät päivystävät VIRVE-puhelinta virka-ajalla viikkovuoroissa.

Lastenvalvoja

Lastenvalvojan hoitamiin perheoikeudellisiin palveluihin kuuluvat isyyden/ äitiyden vahvistaminen sekä lasten huoltoa, tapaamista, asumista ja elatusta koskevien sopimusten neuvottelut ja sopimusten vahvistaminen. Lastenvalvoja vastaa myös käräjäoikeudelle annettavista olosuhdeselvityksistä. Lasten valvottujen ja tuettujen tapaamisten osalta lastenvalvoja toimii yhteistyössä perhetyön yksikön tapaamispalvelujen kanssa.

Kotouttaminen

Äänekoski on päättänyt 30 kuntapaikan tarjoamisesta vuodessa kansainvälistä suojelua tarvitseville pakolaisille. Päätöksen mukaisesti paikoista kaksi kolmasosaa on kohdistunut kiintiöpakolaisille ja yksi kolmasosa turvapaikan hakijoille. Vuonna 2021 varaudutaan n. 20 uuden kiintiöpakolaisen vastaanottoon sekä edelleen vuosina 2019-2020 saapuneiden pakolaisten kotouttamisen palveluihin. Alaikäisinä maahan saapuneita ja kuntapaikan Äänekoskelta saaneita turvapaikanhakijoita on kahdeksan kotouttamislain mukaisten palvelujen piirissä. Kotouttamisen palveluohjaaja osallistuu myös Koskelan ylläpitämän maahanmuuttajien neuvontapisteen toimintaan perhekeskus Kerkässä. Valtio korvaa kotouttamisen kustannuksia laskennallisen korvauksen ja asiakaskohtaisten erityispalvelujen korvauksien kautta.

Tuloskortti
Vastuualue: Sosiaalityö

Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	asiakastytyväisyyskysely KA lakisäästeisten määräaikojen toteutuminen % lastensuojelun asiakkaita/ sosiaalityöntekijä ka sijaishuollossa olevia lapsia % 0-17 vuotiaista ls. asiakassuunnitelmien määrä % asiakkaista	4,1 100,0 % 37 1,1 %	4,1 100,0 % 35 1,1 % 100	4,3 100,0 % 35 1,0 % 100	4,5 100,0 % 33 1,0 % 100
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Suunnitelmalliset ja oikea-aikaiset palvelut, seuranta ja arviointi toteutuvat, palvelutarpeen muutosten ennakointi, jälkihuollon prosessin päivittäminen. Ennaltaehkäisevät ja varhaisen tuen palvelut ensisijaisia, erityinen huomio paljon palvelua tarvitseviin perheisiin. Lastensuojelun riittävät henkilöstöresurssit ja tarkoituksenmukainen työnjako. Arviointitiimin tehokas ja välitön työn käynnistyminen ilman pitkiä odotusaikoja. Asiakkaan osallisuuden lisääminen ja kokemusasiantuntijoiden käyttö palvelujen kehittämisessä					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Tyhy-kyselyn tulokset: vastuualueen ka osaaminen ja työolot osion ka työyhteisön toimivuus osion ka Johtaminen osion ka	3,8 3,8 3,9 3,7	3,8 3,8 3,9 3,7	4 3,9 3,9 3,8	4,1 4 4 4
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: TYHY-tulosten perusteella nostetut kehittämiskohteet: perehdyttäminen, myönteinen ilmapiiri, hyvinvointia parantavien työkäytänteiden käyttöönotto, työprosessien sujuvus Henkilöstön osaamisen/ erityisen osaamisen monipuolinen ja yksikkörajat ylittävä käyttö Terveet, turvalliset ja toimivat tilat					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Prosessien tehostaminen	työprosessien kuvausten määrä % keskeisistä työalueista (IMS) henkilöstökysely prosessien toimivuudesta	90,0 % 3,5	100,0 % 3,8	100,0 % 3,9	100,0 % 4,0
Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteistyön syventäminen	Luottamushenkilöiden tapaaminen sovitusti ja tarvittaessa	1	1	2	2
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Työprosessien IMS-kuvausten päivittäminen, vaiheitten kuvausten lisääminen IMS-kuvausten käyttö perehdyttämisessä Maakunnallisen, uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän pilotointi 2020, käyttöönotto sovitulla aikataululla sairaanhoitopiiriin kanssa. Tiimirakenteen edelleen kehittäminen. Palvelujen rajapintojen huomioiminen ja yhteisten palvelutarpeen arvioiden ja palvelusuunnitelmien laatiminen.					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvuja tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	talousarvion toteutuminen % alkuperäisestä talousarviosta	97,9 %	100+/-1%	100+/-1%	100+/-1%
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Talousarvion noudattaminen, säännöllinen toteutumisen seuranta ja ylitysriskien ennakointi. Palvelujen oikea-aikaisuus ja oikea porrastus. Ennakoiva ja ennaltaehkäisevä työ peruspalveluissa. Perheiden riskitekijöiden varhainen tunnistaminen. Sote- ennakointi sosiaalityön prosessin kehittämisessä.					

3.4.7. Arjen tuki

Toiminta-ajatus

Arjen tuen tehtävänä on tarjota asukkaille tarpeen mukaiset ja laadukkaat arjen toimintakykyä

ylläpitävät yksilölliset palvelut, jotka tukevat asiakkaan itsenäistä selviytymistä omassa toimintaympäristössä.

TALOUSARVIO 2021

5000340 Arjen tuki (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	6 203	6 095	6 110	0,2 %
Toimintakulut	-26 853	-26 445	-27 034	2,2 %
Toimintakate (netto)	-20 650	-20 350	-20 924	2,8 %

Arjen tuen vastuualueelle on sijoitettu vammais- palvelut, mielenterveys- ja päihdetyön asumis- palvelut sekä ikäihmisten palvelut. Vastuualueen toimintoja kehitetään esille nousevien tarpeiden mukaan painottaen ennaltaehkäisevää toimintakykyä tukevaa toimintaa kaikilla asiakasryhmillä ja suuntaamalla toimintaa edelleen kotona asumisen tukemiseen.

Ympäri- vuorokautisen hoidon kokonaiskattavuus on tavoitteena pienentyä samalla, kun ennaltaehkäisevää toimintaa ja kotihoitoa kehitetään. Ympäri- vuorokautisen hoidon paikkamäärää ei pienennetä, mutta väestön ikääntyessä ympäri- vuorokautisen hoidon kattavuus pienenee, kun ikääntyneiden osuus väestöstä kasvaa.

Ympäri- vuorokautisen hoidon kokonaiskattavuus on tavoitteena pienentyä samalla, kun ennaltaehkäisevää toimintaa ja kotihoitoa kehitetään. Ympäri- vuorokautisen hoidon paikkamäärää ei pienennetä, mutta väestön ikääntyessä ympäri- vuorokautisen hoidon kattavuus pienenee, kun ikääntyneiden osuus väestöstä kasvaa. Piilolanniemeen, Eerolankadulle uuden palvelutalon on suunnitella valmistua v. 2021 - 2022. Uuden palvelutalon käyttöönotto vaikuttaa nykyiseen palvelurakenteeseen monin eri tavoin.

Työ- ja päivätoiminnassa pyritään vakiinnuttamaan monipuolinen ryhmätoiminta siten, että toiminta on laaja-alaista ja yhteistyö arjen tuen sisällä toimii yksilöllisesti, asiakkaan tarpeita vastaavalla tavalla. Ulospäin suuntautuvaa työtoimintaa järjestetään yhteistyössä kaupungin eri toimijoiden kanssa sekä mielenterveys- ja päihdekuntoutujien että vammaisten osalta. Ikäihmisten seniorikeskustoiminnan järjestämistä jatketaan Äänekosken ja Suolahden taajamissa. Kaikessa työ- ja päivätoiminnassa painopiste on kotona asumisen ja arjessa suoriutumisen tukeminen. Toimintaa kehitetään entistä toiminnallisemmiksi ja siten, että asiakkaiden oma osallisuus korostuu.

Arjen tuessa otetaan käyttöön uusi asiakastietojärjestelmä Saga päätöksenteon ja asiakaslaskutuksen osalta joulukuussa 2020. Saga toimii potilastietojärjestelmä Mediatrin kanssa yhteen sovitettuna ja tarkoittaa koko Arjen tuen siirtymistä yhtenäiseen asiakastietojärjestelmään ja hajautettujen järjestelmien käytön lopettamista. Tämän uudistuksen pitäisi vähentää merkittävästi päällekkäistä työtä eri ohjelmistoissa ja parantaa tiedon käyttöä Arjen tuen ja terveydenhuollon kesken. Uudistuksella varmistetaan valtakunnallisten uusien palveluluokitusten käyttöönotto.

Toiminnoissa korostetaan edelleen moniammatillista yhteistyötä ja toiminnan hyvää suunnittelua, jotta saadaan kustannustehokkaita ja laadukkaita palveluita. Kaikissa palveluissa korostetaan asiakkaan omia voimavaroja ja kannustetaan toimintakyvyn ylläpitämiseen.

Asiakkuuksien hallinta

Asiakkuuksien hallinnan tulosalue sisältää vanhus-, mielenterveys-, päihde- ja vammaisasiakkaiden palveluohjauksen ja koordinoinnin sekä Arjen tuen sosiaalityön. Vastuualueelle on budjetoitu omaishoito, kotihoitoon kuuluvat tukipalvelut sekä ostopalveluna ja palvelusetelinä toteutettu kotihoito, vanhus-, vammais- ja mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden laitos-, asumis- ja perhehoitopalveluiden ostopalvelut ja kuljetuspalvelut sekä vammaisten muu avustaminen mm. henkilökohtainen apu. Lakisääteisiä määräaikoja noudatetaan asiakasohjauksessa.

Palvelutarpeen arvioinnissa, oikea-aikaisten ja tarkoituksenmukaisten palveluiden myöntämisessä sekä päätöksenteon tueksi hyödynnetään v. 2020 hyväksytyjä palvelujen myöntämisen perusteita ja toimintakyvyn mittareita. Valtakunnallisesti uusi laki velvoittaa, että koko Suomessa toimintakyvyn mittaaminen olisi yhtenäistä ja ikäihmisten osalta tämä tarkoittaa RAI-toimintakyvyn mittaristoon siirtymistä Äänekoskella ja luopu-

mista RAVA-arvioinnista. RAI-mittariston käyttöönotto on prosessi, jossa mittaristo tulee hankkia ja henkilökunta kouluttaa mittariston käyttöön. RAI-toimintakyvyn mittariston käyttöön otosta on tarkoitus tehdä suunnitelma v. 2021 ja toteuttaa sen käyttöönotto asteittain vuoden 2022 aikana.

Vuonna 2021 ostopalvelut pyritään pitämään edellisen vuoden tasolla ja niiden hankkimisessa käytetään harkintaa sekä hinta- ja laatuvertailua. Palveluasumisen tarpeen arvioinnissa otetaan aiempaa vahvemmin käyttöön tukiasuminen, ryhmäasuminen, perhehoitopalvelut.

Omaishoidon tarve on kasvanut viime vuosina kaikissa ikäryhmissä. Vuonna 2021 omaishoidon määrärahaa pidetään edellisen vuoden tasolla, mutta yli 65-vuotiaiden määrärahoista siirretään osa alle 65-vuotiaiden määrärahaan, koska omaishoitajien vaihtuvuus yli 65-vuotiaiden osalta on huomattavasti suurempaa. Omaishoidon sijaisvapaiden käytössä pyritään ensisijaisesti käyttämään toimeksiantosopimuksia ja lyhytaikaista perhehoitoa. Omaishoitajien arkea tukevia palveluja tarjotaan edellisen vuoden tapaan, mm. omaishoitajien terveystarkastukset ja omaishoitajille suunnattua virkistystoimintaa ja koulutusta. Omaishoidon tuen piirissä yli 65-vuotiaita on n. 130 asiakasta. Alle 65-vuotiaiden omaishoidon asiakkaita on reilu 50. Heidän selviytymistään kotiin tuetaan sekä rahallisesti että kotiin vietävinä palveluina. Omaishoitajien työn tukemiseen kohdennetaan sekä kotihoitoon että kahden omaishoidon lomittajan työpanosta. Omaishoidon lakisäateisten vapaiden pitäminen on mahdollista sekä kaupungin omissa yksiköissä lyhytaikaispaikoilla, kuitenkin ensisijaisesti perhehoidossa ja sijaishoitajan turvin kotona. Omaishoidon tukeen on lisätty 100 000 euroa kaupunginhallituksen 16.11.2020 § 270 mukaisesti.

Ostopalveluina ikäihmisille ympärivuorokautista palveluasumista käytetään lähinnä kotikuntamuu-toissa, jotka ovat lisääntyneet viime vuosina. Määrärahaa siirretään kotihoitoon palvelusetelipalvelusta asumispalveluiden hankintaan tämän vuoksi. Ikäihmisten pitkäaikaista perhehoitoa hankitaan tarpeen mukaan 1-2 asiakkaalle, mikäli pitkäaikaisia perhehoitopaikkoja on tarjolla. Palvelusetelillä hankitaan v. 2020 aikana 8-10 ikäihmisen ympärivuorokautinen hoito.

Vammaispalveluissa perhehoitoa on käytössä 26-30 asiakkaalle. Kotikuntamuuttajien osalta Äänekoski maksaa tällä hetkellä seitsemän asiakkaan sijoituksen toiseen kuntaan ja vastaavasti Äänekoskella on viisi kotikuntamuuttajaa, joista Äänekoski laskuttaa entistä kotikuntaa. Kotikuntamuuttajien määrä vaihtelee vuosittain. Vammaispalvelussa ostetaan pitkäaikaisia asumispalveluja 50-53 ja lyhytaikaista asumispalvelua 5-7 asiakkaalle. Erityishuollon laitoshoidon ostetaan lääkitysarviointijaksoja varten erityisen vaativissa tilanteissa vuosittain 0-2 asiakkaalle. Mielenterveysasiakkaiden asumispalvelua ostetaan n. 28-31 asiakkaalle, joista 14-17 asiakasta on ympärivuorokautisessa palveluasumisessa. Vuonna 2021 on tarkoituksena purkaa osa ostopalveluina hankittavista palveluista omiin yksiköihin Kotirantaan, Tukipilariin ja tukiasumisen tiimille. Ympärivuorokautista päihdeasumispalvelua ostetaan vuosittain 2-3 asiakkaalle.

Ostopalveluihin sisältyy mm. vaikeavammaisten n. 315 asiakkaalle ja sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut n. 20-25 asiakkaalle, ensisijaisesti kuitenkin suositaan yhteiskuljetuksia ja senioriliikennettä. Asiakkaiden määrä kuljetuspalveluissa on noussut edellisestä vuodesta ja sen lisäksi kustannuksia nostaa vaikeavammaisten opiskelut ja työskentely pitkissä matkoissa, joihin käytetään vammaispalvelulain mukaisia kuljetuspalveluita. Vuonna 2020 on kilpailutettu kaikki kuljetuspalvelut ja kilpailutuksen mukainen toiminta käynnistyy loppuvuonna 2020 tai alkuvuonna 2021. Kilpailutuksen vaikutusta kuljetuskustannuksen kokonaisuuteen ei vielä voida arvioida. Kilpailutuksen tavoitteena on parantaa palvelun laatua, hillitä kustannusten nousua ja siirtyä maakunnallisesti samaan toimintamalliin eri kuntien kanssa. Vaikeavammaisten sekä sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelukustannuksien hillitseminen edellyttää myös joukko- ja senioriliikenteen hyvää toteutusta ja lisääntyvää käyttöä sekä aikaisempaa tarkempaa palveluiden myöntämisen kriteeristön noudattamista ja palveluiden säännöllistä tarkistamista.

Ostopalveluiden budjetti sisältää myös vanhusten kotihoitoon liittyvät tukipalvelut mm. kotiin vietävät ateriapalvelut, jonka tuottaa pääosin kaupungin terveyskeskuksen keittiö ja osittain palvelut ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Tukipalveluissa palvelumuotoina ovat turvapalvelu, siivouspalvelu, saattajapalvelu ja hygieniapalve-

luita. Siivouspalvelun toteutukseen käytetään palveluseteliä, joka on tulosidonnainen ja suunnattu vähävaraisille. Sen tarve on lisääntynyt ja määrärahaa ehdotetaan tältä osin korotettavaksi.

Vammaispalvelussa kustannuspainetta tuo henkilökohtaisen avun asiakasmäärän kasvu omissa palveluissa, nuorten kehitysvammaisten joukko, jonka muuttoa pois kotoa on tuettava sekä vammaispalveluyksiköiden hinnankorotukset vuosittain. Avustuksen ja ostopalvelun lisäksi henkilökohtaiseen apuun suunnataan kahden työntekijän työpanos v. 2021. Vuonna 2021 vammaispalveluiden kuntoutusohjauksen työtä on tarpeen kehittää ja tukiasumistoimintaa tehostaa. Työnjakoa mielenterveystukiasumisen tiimin ja kotihoidon kanssa kehitetään edelleen ja etsitään yhteistyömuotoja mm. yöpartioiminta tukemaan tukiasumisen asukkaita.

Palvelutuotanto

Palvelutuotanto sisältää omat laitos- ja palveluasumisen yksiköt, toimintakyvyn tuen yksiköt sekä kotihoidon.

Laitoshoidon ja asumispalvelut

Omia vanhusten laitospalveluyksiköitä on vuonna 2021 Piilolan palvelukeskuksessa Hoivala ja Muistola, yhteensä 43 paikkaa. Muistolan yksikkö on tavoitteena muuttaa uuteen rakentuvaan yksikköön ja muuttaa se tehostetun palveluasumisen yksiköksi.

Kuhamon palvelutalo on 31-paikkainen tehostetun palveluasumisen yksikkö Piilolan palvelukeskuksen yhteydessä. Äänekosken taajamassa on myös Tukipuun palvelutalo, jossa tuotetaan sekä tehostettua palveluasumista että kotihoidon palveluita. Tavoitteena on, että Tukipuun palvelutalossa on v. 2021 yhteensä 33-35 tehostetun palveluasumisen paikkaa ja 26 asuntoa toimii kotihoidon palveluna. Suolahdessa toimiva Kotisatama on 40 - paikkainen tehostetun palveluasumisen yksikkö. Yksikkö toimii Attendolta vuokratuissa tiloissa. Konginkankaan palvelukeskuksessa on yhteensä 34 ympärivuorokautisen hoidon paikkaa ikääntyneille. Sumiaiskoti on 19-paikkainen yksikkö Sumiaisten taajamassa. Ympärivuorokautisesti valvottuja ikäihmisten asumispalvelupaikkoja on kaikissa Äänekosken taajamissa yhteensä 159 paikkaa. Ei ympärivuorokautista palveluasumista ikäihmisille on tarjolla Suolahdessa muutama paikka Kotirannan palvelutalossa.

Laitoshoidon ja asumispalveluiden turvajärjestelmät uusitaan kahden vuoden ajanjaksolla. Vanha järjestelmä on käyttöikänsä päässä ja osin rikkiäinen. Uudet turvajärjestelmät on kilpailutettu v. 2020 ja niiden asteittainen käyttöönotto eri yksiköihin tapahtuu vuosien 2020-2022 aikana. Kilpailutuksen voitti Vivago-turvajärjestelmä.

Yhteistyö terveystoimen kanssa jatketaan tiiviinä, jotta hoidon jatkuvuutta sairaalahoidon tarpeen jälkeen voidaan turvata. Ympärivuorokautisen hoidon turvaamiseksi sairaanhoidollista työpanosta tullaan suuntaamaan entistä enemmän asiakkaiden sairaanhoitoon ja lääkäriyhteistyötä tiivistämään. Kaikissa yksiköissä panostetaan asiakkaiden toimintakyvyn tukemiseen, kuntoutukseen ja elämän mielekkyyden säilymiseen.

Toimintakyvyn tuki

Toimintakyvyn tuki sisältää toimintakyvyn ylläpittoa edistävät ja kuntoutusta antavat yksiköt sekä kotihoidon avotoiminnan.

Kuntolan 12-13 lyhytaikaista ympärivuorokautista asiakaspaikkaa suunnataan enenevästi kuntouttaviin arviointijaksoihin, sairaalasta kotiutumisen ja omaishoidon tukemiseen. Niittywillassa on 10-11 ei ympärivuorokautista lyhytaikaishoidon paikkaa. Ne suunnataan toimintakykyä tukevaan lyhytaikaisiin jaksoihin, jotka tukevat kotona asumista ja sairaalasta kotiutumista sekä omaishoitoa. Molempien yksiköiden toimintaa pyritään kehittämään entistä tavoitteellisemmin toimintakykyä tukevalla ja kuntouttavalla työotteella. Yhteistyöterveystoimen, kotihoidon, asiakasohjauksen ja yksiköiden pidetään tiiviinä, jotta asiakkaille voidaan suunnitella kotona asumista tukevat tavoitteet myös lyhytaikaisjaksoille.

Tavoitteena on saada asiakas mahdollisimman nopeasti ja turvallisesti siirtymään kotiin sairaalajakson jälkeen, mikäli hän tarvitsee jakson toimintakyvyn arviointia ja kuntoutumista varten. Paikoilla turvataan arkikuntoutumisen mahdollisuus. Omaishoidon lakisääteisiä vapaita hoidetaan mahdollisuuksien mukaan enenevässä määrin lyhytaikaisessa perhehoidossa ja sijaishoitajasopimuksilla asiakkaiden omassa kodissa.

Mielenterveyskuntoutujien asumisyksikkö Tukipilarissa on yhteensä 12 paikkaa ja niistä osa on tarkoitettu pitkäaikaisille asukkailla ja osa lyhytaikaishoitoa tarvitseville. Tukipilari on avohoitoa, jossa ei ole yöhoitoa ja säännölliset yökäynnit

sekä turvahälytyspalvelu yöaikaan ostetaan yksityiseltä palvelun tuottajalta. Tavoitteena asumisyksiköllä on toteuttaa asukkaiden yksilöllistä ohjausta ja kuntoutusta niin, että asiakkaat kotiutuisivat omaan kotiin mahdollisuuksien mukaan tarvittaessa tukipalveluiden turvin.

Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden palveluita tuotetaan sekä asumis-, tukiasumis- että kotiin annettavina palveluina. Tukiasumisen tiimin toimintaa on kehitetty ja tehostettu. Palvelurakennetta on saatu kääntymään yhä enemmän kotona asumista tukevaksi. Tukiasumisen tiimi toimii myös viikonloppuisin, jonka avulla pystytään entistä paremmin tukemaan mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden kotona asumista. Omassa kodissa asumisen tukemisen lisäksi asiakkailta on mahdollisuus ryhmätoimintaan, jota tehdään yhteistyössä muiden alueella toimivien järjestöjen kanssa.

Kalevankodin ryhmäasunto on suunnattu 7 kehitysvammaiselle vakitukselle asukkaalle. Yksikössä on varattu huone tilapäiseen asumiseen ja asumiskokeiluihin ja sieltä käsin hoidetaan myös 6 asukkaan tukiasumisen palvelut (erilliset asunnot lähiympäristössä). Kalevankodin, toimintakeskuksen, kuntoutusohjauksen sekä henkilökohtaisen avun henkilöstön yhteiskäyttöä ja toiminnallista yhteistyötä jatketaan.

Seniorikeskukset toimivat suuremmissa taajamissa, Äänekoskella viitenä ja Suolahdessa kolmena päivänä viikossa. Toiminnan sisältöjä monipuolistetaan myös yhä enemmän kotihoitoa tukevaksi ja tavoitteellisemmaksi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Seniorikeskuksissa jatkuvat myös seniorineuvolan toiminta ja tämä toiminta jatkuu kaikissa taajamissa. Seniorineuvola toimintaa kehitetään tavoitteellisesti. Toimintaa ylläpitää ennaltaehkäisevän työn ohjaaja ja hän suorittaa myös omaishoitajien ja perhehoitajien terveystarkastuksia vuosittain sekä tekee hyvinvointia tukevat kotikäynnit 75 vuotta täyttävälle kuntalaisille. Hän kehittää myös eri riskiryhmien ennaltaehkäisevää toimintaa sekä jatkaa vastaanottotoiminnan kaa-tumisriskissä oleville asiakkaille.

Seniorikeskuksen toimintaa suunnataan toimintakykyä ja kotona asumista tukevaan toimintaan sekä muistiasiakkaille suunnattuihin ryhmätoimintoihin. Luotua muistisairaana asiakkaan muistipol-

kutoimintaa, eri yksiköiden muistiossaajien säännöllisiä kokoontumisia ja hyvin käytänteiden jakamista kaikkien käyttöön jatketaan.

Toimintakeskuksen päivä- ja työtoiminta suuntautuu vaikeavammaisten päivätoimintaan ja kotona selviytymistä tukevien taitojen ylläpitoon. Sisältö muokataan vastaamaan ajan henkeä ja asiakkaiden tarpeita ja toimintakykyä tukevaksi.

Ulospäin suuntaavaa toimintaa ja avosuojatyötä kehitetään yhteistyössä kaupungin eri toimijoiden kanssa. Vammaispuolueen kuntoutusohjauksessa työpanos kohdentuu edelleen vammaisten lasten ja perheitten ohjaukseen ja arjen tukeen sekä aikuisten kehitysvammaisten itsenäisen asumisen tukemiseen.

Kotihoito

Kotihoidon säännöllisen palvelun piirissä on n. 400 asiakasta ympäri kaupunkia. Kotihoidon erilaisten tukipalveluiden piirissä on n. 800-900 asiakasta. Tukipalveluja ovat mm. turvapuhelin-, ateria-, vaatehuolto- kauppa- ja asiointipalvelut. Kotihoito toimii ympärivuorokautisesti kaikissa taajamissa ja tämä mahdollistaa kotona asumisen mahdollisimman pitkään ja tätä kautta ympärivuorokautisesta asumisesta aiheutuvien kustannusten hallintaa.

Äänekoskella on vahvasti kehitetty kotihoidon toimintaa PaMu-hankkeessa. Tavoitteena hankkeessa on ollut vaikuttaa myönteisesti kotihoidon henkilöstön työn sisältöihin, toiminnan organisointiin sekä henkilöstön työhyvinvointiin. Hanke-työtä jatketaan edelleen v. 2021. Kotihoito Äänekosken ja Suolahden taajamassa on v. 2020 jaettu pienempiin tiimeihin asiakastyön laadun parantamiseksi. Toimintamalli on koettu pääosin hyväksi sekä asiakkaiden että työntekijöiden taholta. Vuonna 2021 toimintamallia juurrutetaan kotihoitoon ja tiimeille rakennetaan pysyviä toimitiloja toiminnan turvaamiseksi. Loppuvuodesta 2020 kotihoidossa on vaihdettu toiminnanohjausjärjestelmää ja asiakastietojärjestelmää, joiden käyttöä opetellaan v. 2021. Uusien järjestelmien avulla tiedon kulku, sen käytettävyys eri palveluissa paranee, työntekijöiden pääsy asiakastietoihin kotikäynnin aikana ja reaaliaikainen kirjaus mahdollistuu. Se vahvistaa sosiaali- ja terveystoimen yhteistyötä ja parantaa asiakkaiden hoidon toteuttamista. Toiminnanohjausjärjestelmä otetaan käyttöön myös Tukipuun kotihoidossa, tukiasumisen tiimissä,

omaishoitajien lomituspalveluissa sekä erityistyöntekijöillä vanhuspalveluissa.

Kotihoidon resurssija ohjataan entistä tehokkaammin asiakkaalle annettavaan aikaan. Tavoitteena on saada kohdennettua kotihoidon henkilöstön resurssija tasapuolisesti kaikille alueille ja saada asiakastyöaika hoitajilla 60 % kokonaistyöajasta ja sairaanhoitajilla 40 % kokonaistyöajasta. Vuonna 2020 aloitettua annosjakeluun siirtymistä jatketaan alkuvuodesta 2021. Tällä vapautetaan henkilöstön työaika kohdennettavaksi asiakastyöhön. Annosjakeluun siirtymisestä vapautuva työaika kohdistuu pääsääntöisesti sairaanhoitajiin.

Kotihoidossa asiakkaaksi tullaan määräaikaisella arviointijaksolla. Määräaikaisen jakson on todettu vähentävän kotihoidon säännöllisen palvelun tarvetta. Kotikuntoutusta toteutetaan sekä pääosin yksilöohjauksella ja arkeen kohdistuvana toimintana. Kotihoidon asiakkaiden kuntoutus kuuluu kaikille kotihoidon työntekijöille ja kuntoutuksen osaamista pyritään vahvistamaan laajalti koko kotihoidon henkilöstölle. Vuonna 2021 juurrutetaan kotiutustiimin toimintaa kotiutumisen tueksi koko Arjen tuen vastuualueelle ja pilotoidaan etähoitoa kotihoidon tueksi. Tiimin avulla turvataan asiakkaiden tarvitsema lisäapu mm. sairaalan jälkeisessä kotiutustilanteissa, uusien sairaalasta kotiutuvien asiakkaiden palvelu, jolloin asiakas on toipilaana ja tarvitsee tukea enemmän ja tiiviimmin. Kotiutustiimin avulla pilotoidaan kotihoidossa teknologian hyödyntämistä etäkäynteinä. Käyttöön otetaan 20 Videovisti-laitetta, joiden turvin toteutetaan kotihoidon etähoitoa ja parannetaan kotihoidon asiakkaan turvallisuuden kokemista kotona asuessaan.

Yöaikaisen avun tarve on viime vuosina kasvanut, kun kotona hoidetaan asiakkaita aiempaa pidempään. Kotihoidon yöpartion toiminta turvataan samankaltaisena kuin edellisinä vuosina ja yöpartion tukea kohdistetaan kaikkiin asiakasryhmiin Arjen tuen vastuualueella.

Henkilöstömuutokset vuonna 2021

Vakinaisen henkilöstön määrää esitetään muutettavaksi vuoden 2021 talousarvioon seuraavasti:

- kotihoitoon 1 määräaikainen kotihoidon esimiespaikka asiakas- ja hoitotyön johtamiseen
- Kolme (3) hoitajavakanssia kotiutustiimiin (kotiutumisen tuki ja etähoidon pilotointi)

- Kuhnamon palvelutalolle kaksi (2) hoitajavakanssia siirtona varahenkilöstöstä v. 2021 (lakisääteinen henkilöstömitoitus)
- Piilolan palvelukeskus, Hoivalaan siirtona varahenkilöstöstä 1 hoitajan vakanssi (lakisääteinen henkilöstömitoitus)
- Sairaanhoidajan toimen muutos kotihoidon palveluvastaavan viraksi (prosessin selkeytys ja nopeutuminen)
- 5 henkilön uusi oppisopimusryhmä Arjen tuen eri yksiköihin

Omissa yksiköissä osaamista lisätään koulutuksella, työssä oppimisella, yhteistyön lisäämisellä sekä henkilöstörakenteessa tapahtuvilla ratkaisuilla. Arjen tuessa käynnistyy 2. oppisopimuskoulutusryhmä. Ensimmäisen ryhmä valmistuu syksyllä 2021.

Henkilöstöresurssina esitetään määräaikaista kotihoidon esimiestä asiakas- ja hoitotyön johtajaksi vuosille 2021-2022. Määräaikaisuuden perusteena on se, että tällöin esimiesten välisiä tehtäväkuvia voidaan muokata joustavammin ja tehdä arviointia työn kohdentamisesta. Tällä hetkellä kotihoitoa johtaa yksi esimies vastuullaan 9 tiimiä, n. 70 työntekijää koko kaupungin alueella. Hänen työaikansa keskittyy tällä hetkellä henkilöstöhallinnollisiin tehtäviin ja aikaa hoitotyön johtamiseen eri tiimeissä kohdistuu rajallisesti. Siirron yhteydessä kotihoidon esimiehelle siirtyvät liikkuvat hoitajat varahenkilöstön esimieheltä. Kotihoito on Arjen tuen vastuualueen suurin ja asiakas- ja työntekijämäärältään kasvava yksikkö. Kotihoidon henkilöstöllä on selkeä tuen tarve asiakastyön sisältöjen ja arkityön sujumisen tueksi, mm. hoitosuunnittelu.

Arjen tukeen esitetään kotiutustiimin toiminnan vakinaistamista. Kotiutustiimillä on vaikutusta asiakkaiden sairaalasta kotiutumisen tukemiseen ja kotiutumisten onnistumisten merkitys koko perusturvan toimintaan tulee jatkossa korostumaan aiempaa enemmän, koska sairaalasta kotiutumisesta ovat muuttuneet koko ajan nopeammiksi. Sairaalaan kotiutuu Arjen tukeen yli 100 asiakasta joka kuukausi.

Muutoin uusia henkilöstöresurssija ei esitetä lisättäväksi, vaan esitetään, että varahenkilöstöstä kolme (määräaikainen päätös v. 2020) hoitajan vakanssia siirrettäisiin; Kuhnamon palvelutalolle 2 hoitajan vakanssia v. 2021 ja 1 hoitajan vakanssi

Piilolan palvelukeskukseen Hoivalaan pysyvästi. Sekä Kuhnamon palvelutalolla, että Hoivalassa asiakasrakenne vaatii henkilöstömitoitusten vahvistamista. Varahenkilöstöön jää siirtojen jälkeen 18 pysyvää hoitajan ja sairaanhoitajan vakanssia sekä varahenkilöstön esimiesvakanssi. Varahenkilöstön toiminnalla on pyritty turvaamaan sijaisten saantia yksiköihin ja sitä kautta lisäämään asiakasturvallisuutta ja vapauttamaan esimiesten työaikaa kehittämistyöhön ja työhyvinvoinnista huolehtimiseen. Rekrytoinnin kehittämistä Arjen tuen vastuualueella on kehitetty ja yhdenmukaistettu keskittämällä rekrytointeja varahenkilöstön vastaavalle ohjaajalle.

Arjen tukeen esitetään perustettavaksi uusi 5 henkilön oppisopimusryhmä v. 2021 alusta. Oppisopimusopiskelijoille laaditaan määräaikaiset kahden vuoden työsopimukset koulutuksen ajalle. Sairaanhoitajan tehtävää esitetään muutettavaksi kotihoidon palveluvastaavaksi, jonka tarkoituksena on selkeyttää edelleen asiakkaaksi tulon prosessia. Tällöin asiakkuudet tulisivat samalle palveluvastaavalle aivan palveluiden alusta alkaen, myös sairaalasta kotiutumisessa, jolloin asiakassuhteen luottamuksellista suhdetta voidaan aloittaa alusta alkaen ja välttyttäisiin tiedonkulun katkoksilta.

Tuloskortti
Vastuualue: Arjen tuki

Strateginen päämäärä					
Näkökulma	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä	91,3 %	92,0 %	92,0 %	92,0 %
	Laitoshoidossa olevien yli 75-vuotiaiden määrä	1,7 %	1,7 %	1,0 %	1,0 %
	Tehostetussa palveluasumisessa olevien yli 75-vuotiaiden määrä	7,0 %	6,3 %	7,0 %	7,0 %
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien	Asiakkaalle myönnetty kuntoutusjakso kotiin, kpl	77	80	80	80
	Asiakastytytyväisyykselyn tulokset: keskiarvo kokonaisuudesta.	4,1	4,2	4,2	4,2
	Toteutuneet asiakasraadit, kpl	7	10	10	10
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi Palvelujen oikea-aikainen kohdentaminen asiakasohjauksella, asiakasohjausresurssin lisääminen ja prosessin tehostaminen, asiakkaan osallistaminen asiakasraadin ja osana omaa asiakassuunnitelmaa, painopiste kuntoutuksessa, ennaltaehkäisevissä palveluissa ja kotiin tuotetuissa palveluissa					
Strateginen päämäärä					
Näkökulma	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Suosittelun mukaiset henkilöstömitoitukset yksiköissä, mitoituskriteeri ympäri vuorokauden yksiköissä min. 0,5 tt/as.	0,55 - 0,68	0,60 - 0,68	0,65 - 0,70	0,70
	Työhyvinvointikysely, osaaminen ja työolot	4,0	4,0	4,0	4,0
	Työhyvinvointikysely, työyhteisön toimivuus	3,9	4,0	4,0	4,0
	Kotihoidossa asiakastyöaika % kokonaistyöajasta	33%/53%	40/60 %	40/60 %	40/60 %
	Sairauspoissaolot kalenteripäivää/ htv	23,3	21	20	19,5
Toimiva johto ja esimiestyö	työhyvinvointikysely, johtaminen	3,7	3,7	3,8	3,8
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Yksiköissä tehty suunnitelmat mitoitukseen pääsemiseksi, minimimitoitus tehostetussa palveluasumisessa 0,5 Kotihoidossa asiakastyöajan seuranta toiminnanohjausjärjestelmällä ja sen avulla työajan kohdentaminen tasapuolisesti ja tavoitetasolle. Rekrytointiosaamisen vahvistaminen ja perehdytyksen suunnitelmallinen toteutuminen. Mind map käytössä osana perehdytystä. Yhteistyön tehostaminen työterveyshuollon kanssa ja varhaisen tuen toimintamallin tehokkaampi käyttö. Johtamisalueiden uudelleen arviointi ja johtamisosaamisen vahvistaminen tavoitteena työhyvinvoinnin lisääminen.					
Strateginen päämäärä					
Näkökulma	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Prosessien tehostaminen	Kotihoidon kattavuus yli 75-vuotiaiden osuudesta	16,3 %	15,5 %	15,5 %	15,5 %
	Kotikuntoutuksen määrä	580	400	400	400
	Lakisääteisten määräaikaisten toteutuminen: %-osuus	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
	Varahenkilöstön käyttöaste %-osuus	95,2 %	98,0 %	98,0 %	98,0 %
Uuden teknologian hyödyntäminen	Hyvinvointiteknologiaratkaisujen pilotointi ja kokeilu sekä käyttöönotto, laitteiden määrä	33	50	50	50
Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteistyön syventäminen	Luottamushenkilöiden tapaaminen sovitusti ja tarvittaessa	1 krt/v.	1-3x/v	1-3x/v	1-3x/v
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Asiakas- ja palveluprosessikuvaukset käytössä osana IMS-järjestelmää, yhtenäinen palvelusuunnitelmaprosessi. Kotihoidon mobiilijärjestelmä optimaalisesti käytössä ja toimintaa uudistetaan kokoistava kotihoito -hankkeen mukaisesti. Yhteistyötä kotihoidon, terveystoimen, sosiaalitoimen ja arjen tuen välillä syvennetään edelleen. Teknologian mahdollisuuksia otetaan pilotoitina käyttöön ja kokeilujen jälkeen osaksi toimintaa, mm. kotihoidon etäkäynnit					
Strateginen päämäärä					
Näkökulma	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	Talousarvion toteutuminen % suunnitellusta talousarviosta	100,2 %	98-101%	98-101%	98-101%
	Käyttöasteet ka:				
	- Laitoshoido	97,8 %	99,5 %	99,5 %	99,5 %
	-Tehostettu palveluasuminen	96,7 %	97,5 %	98,0 %	98,5 %
	-Tavallinen palveluasuminen	93,4 %	99,0 %	99,0 %	99,0 %
	-Lyhytaikaishoito	96,5 %	99,9 %	99,9 %	99,9 %
	Tukiasuminen suoriteprosentti	111,1 %	99,0 %	99,0 %	99,0 %
	Seniorikeskus + päivätoiminta suoriteprosentti	84,7 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Ennaltaehkäisevän työn ja toimintakykyä lisäävän toiminnan ja työn lisääminen kaikilla osa-alueilla. Palvelurakenteen keventäminen, prosessien toimivuuden arviointi ja tehostaminen, talouden seuranta kuukausittain ja poikkeamiin aktiivinen puuttaminen.					

3.5. Kasvun ja oppimisen lautakunta

3.5.1. Toiminta-ajatus

Kasvun ja oppimisen toimiala vastaa lasten ja perheiden palveluista, opetuspalveluista ja nuorisopalveluista.

3.5.2. Talousarvio 2021

Kasvun ja oppimisen lautakunta (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	2 303	1 748	2 200	25,9 %
Toimintakulut	-29 405	-28 912	-30 050	3,9 %
Toimintakate (netto)	-27 101	-27 164	-27 850	2,5 %

3.5.3. Henkilöstö

Kasvun ja oppimisen lautakunta	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Vakinaiset vakanssit					
Kokoaikaiset	395,5/ 409	397,5/ 409	400,5/410	410	410
Osa-aikaiset	14	14	14	14	14
Määräaikaiset vakanssit					
Kokoaikaiset	15	26	34	15	15
Osa-aikaiset	1	1	2	1	1
Yhteensä					
Kokoaikaiset	410,5/ 424	423,5/435	434,5/444	425	425
Osa-aikaiset	15	15	16	15	15

Henkilöstötaulukko sisältää 25,5 htv hanketyössä vuonna 2021. Taulukko ei sisällä sivutoimisia tuntiopettajia.

3.5.4. Lasten, perheiden ja nuorten palvelut

Toiminta-ajatus

Lasten ja perheiden palveluiden perustehtävänä on lasten, nuorten ja heidän perheidensä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen tarjoamalla laadukasta varhaiskasvatusta, neuvolatoimintaa, koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoa sekä nuorisotyötä.

Painopisteenä perustehtävän toteuttamisessa on ennaltaehkäisevä toiminta, varhainen tuki ja kuntoutus moniammatillista asiantuntijuutta hyödyntäen.

TALOUSARVIO 2021

5000410 Lasten, perheiden ja nuorten palvelut (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	1 251	1 209	1 209	0,0 %
Toimintakulut	-10 946	-11 108	-11 269	1,5 %
Toimintakate (netto)	-9 694	-9 899	-10 061	1,6 %

Hallinto

Perhepalveluiden hallinnossa työskentelee 1,5 toimistosihteerä, perhepalvelujohtaja ja perhepäivähoidon ohjaaja. Hallinnossa mm. tehdään

viranhaltijapäätöksiä, valmistellaan asioita lautakuntaan, annetaan kuntalaisille palveluohjausta, ohjataan ja valvotaan varhaiskasvatusta, perhepäivähoitoa sekä yksityistä toimintaa

LASTEN VARHAISKASVATUS

Päiväkoti	Lapsiryhmiä/paikkoja (ei mukana pelkän eon ryhmät/paikat 30.9.2020)	Henkilöstö	Lapset yhteensä (ei mukana pelkän eon ryhmät)
Alkulan päiväkoti	3 ryhmää/54	10	48
Karhunlähteen päiväkoti	5 ryhmää/78	17	77
Katvelan päiväkoti	4 ryhmää/75	12	63
Kellosepän päiväkoti	4 ryhmää/66	16	60
Konginkankaan päiväkoti	2 ryhmää/33	5+2 määräaikaista	34
Koulunmäen päiväkoti	6 ryhmää/108	22	108
Mikonpuiston päiväkoti	7 ryhmää/129	29	137
Piilolan päiväkoti	2 ryhmää/42	6,5	35
Tiitelän päiväkoti	1 ryhmä/21	4+1	28
Yhteensä			590

Talousarvion tekovaiheessa syyskuun lopussa 2020 lasten määrä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on yhteensä 619 lasta, edellisenä vuonna vastaavana aikana palveluiden piirissä oli 677 lasta (oma toiminta). Varhaiskasvatukselle tyypillinen ilmiö on lapsimäärän suuri vaihtelu vuoden aikana. Aikaisempien vuosien kokemuksella varhaiskasvatuksessa voi olla jopa sata lasta enemmän kevättalvella alkusyksyn määriin verrattuna. Lasten määrä epäsäännöllisessä varhaiskasvatuksessa on vuosi vuodelta kasvanut.

Päiväkotihoidossa (osa- ja kokopäivähoito) on syyskuun 2020 lopulla yhteensä 590 lasta. Vuotta aiemmin vastaava luku oli 634 lasta. Perhepäivähoidossa on aktiivisuudessa 7 hoitajaa lokakuussa 2020 ja hoitopaikkoja 28. Lokakuussa 2020 perhepäivähoitoon on sijoitettu 26 lasta.

Ostopalvelut /Päiväkotihoido/perhepäivähoito

Perhepalvelujohtajan päätöksellä ostopalveluja voidaan käyttää tarvittaessa. Kunnalliset hoitopaikat täytetään pääosin ensin. Lautakunnassa on määritelty kriteerit, joiden mukaan tehdään yhteistyötä yksityisten toimijoiden kanssa. Äänekosken taajamassa, Ääneniemen asualueella, toimii yksityinen päiväkoti Touhula Vipellys, jossa on paikkoja 54. Touhula Vipellys on Äänekosken alueella toimiva ainoa yksityinen päiväkoti. Äänekoskella viheralueella toimii yksi yksityisellä toimimella toimiva perhepäivähoitajaa. Kaupungin viranhaltijat valvovat yksityistä varhaiskasvatustoimintaa. Lisäksi kunnallista ja yksityistä varhaiskasvatusta ostetaan eri paikoista tarpeen mukaan.

Esiopetus

Toimintakaudella 2020-2021 esiopetuksessa on 189 lasta, joista kuudella on pidennetty oppioikeus ja erityisen tuen päätös.

Päiväkotien (Koulunmäki, Konginkangas, Tiitelä, Katvela, Kelloseppä ja Alkula) esiopetusryhmät muodostuvat sekä pelkkää esiopetusta saavista lapsista että niistä lapsista, jotka tarvitsevat varhaiskasvatusta esiopetuksen lisäksi.

Hietaman koululla tarjotaan esiopetuksen lisäksi kerhomuotoista toimintaa esikoululaisille täydentämään esiopetusta yhteistyössä koululaisten ap/ ip- toiminnan kanssa.

Varhaiskasvatuksen erityisopetus

Äänekosken varhaiskasvatuksessa on seitsemän varhaiskasvatuksen erityisopettajan tointa, joista viisi on täytetty. Yksi työntekijä toimii Kellosepän päiväkodin ryhmässä ja yksi VEO toimii Koulunmäen päiväkodissa pienennetyssä ryhmässä. Kolmelle VEO:lle on jaettu koko varhaiskasvatuksen toimintakenttä ja koko alue on konsultoinnin piirissä. Konginkankaan, Tiitelän (Sumiainen) ja Hietaman esioppilaat kuuluvat perusopetuksen erityisopettajan toiminta-alueeseen. Kahta VEO:n tointa hoitaa tällä hetkellä varhaiskasvatuksen opettaja.

Perusopetus

Toimintakaudella 2020-2021 päiväkodeissa on kaksi perusopetuksen kirjoilla olevaa lasta, joille on myönnetty pidennetty oppivelvollisuus. Näiden lasten kustannukset laskutetaan perusopetuksesta.

Avoin varhaiskasvatus ja kerhotoiminta

Kerhotoimintaa 3-5- vuotiaille järjestetään Äänekoskella ja toimintaa on kolmena päivänä viikossa KYK:n tiloissa ja lisäksi perjantaisin aamupäivällä toimii avoin päiväkotiperhekeskuksen tiloissa. Suolahdessa avoin päiväkotiperhekeskus järjestetään maanantaisin aamupäivällä yhteistyössä seurakunnan kanssa. Kerhotoiminnassa on mukana 20-30 lasta. Kerhotoiminnassa työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja ja osa-aikainen lastenhoitaja. Avoin päiväkotitoiminta on saavuttanut suuren suosion. Osallistujia on ollut jopa 40-60 / kokoontumiskerta.

Lasten ja perheiden terveystaloudet

Neuvola- ja terapiapalvelut

Neuvola- ja terapiapalvelut käsittävät perhesuunnittelu-, äitiys- ja lastenneuvolatoiminnan, neuvolan perhetyön, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä lasten puhe- ja toimintaterapian. Toiminnan painopiste on ennaltaehkäisevässä, varhaisen tuen työssä. Menetelmällisiä sisältöjä kehitetään valtakunnallisten suositusten mukaisesti huomioiden moniammatillinen tuen kolmiportaisuus. Henkilöstön koulutuksessa painopisteenä on lasten, nuorten ja lapsiperheiden varhaisen tuen toiminta sekä maakunnallisiin kehittämishankkeisiin sisältyvien uusien toimintamallien käyttöönoton edellyttämisen osaamisen vahvistaminen. Henkilökuntaa on 18.

Perheneuvola

Perheneuvola vastaa erityistason kasvatus- ja perheneuvolapalveluiden antamisesta Äänekosken ja Konneveden alueilla. Työntekijöinä perheneuvolassa on 2 psykologia, sosiaalityöntekijä ja 0,5 toimistosihteeri. Lisäksi käytössä on yksityisen lastenpsykiatrin palvelut noin joka toinen kuukausi.

Muut lasten ja perheiden palvelut

Lapsiperheiden kotipalvelu

Lapsiperheiden kotipalvelua hoidetaan kolmen kodinhoitajan työpanoksella. Satunnaisesti palvelua ostetaan myös yksityisiltä toimijoilta. Toiminnan esimiehenä ja palvelutarpeen arvioijana toimii Alkulan päiväkodin johtaja.

Perhekeskustoiminta

Perhekeskustoiminnan tavoitteena on tarjota monipuolista matalan kynnyksen palvelua eri elämäntilanteissa oleville perheille. Toimintamuotoina voivat olla esimerkiksi avoin päiväkotitoiminta, leikkipuistotoiminta sekä erilaiset tapahtumat. Jäljellä olevaa hankerahaa käytetään perhekeskustoiminnan toteuttamisesta aiheutuviin kuluihin, palveluihin ja hankintoihin. Perhekeskustoiminnalla on toimitilat Koulunmäen yhteiskoulun (KYK) uudisrakennuksessa. Perhekeskuskoordinaattorin toimi on vakinainen. Vuoden 2020 lopulla perheohjaaja siirtyi työskentelemään perhekeskuksesta käsin. Vuoden 2021 alusta perheohjaaja siirtyy perhekeskuksen alaisuuteen, mutta tiivis yhteys neuvolatoimintaan edelleen on toiminnan peruspilari.

NUORISOPALVELUT

Nuorisotyö tarjoa palveluita 12-29-vuotiaille nuorille. Palveluiden piirissä olevat nuoret ovat pääosin 12-17-vuotiaita. Nuorisopalveluissa tuotetaan tilatyötä, koulun nuorisotyötä, liikkuvaa nuorisotyötä, kansainvälistä toimintaa, leirejä ja retkiä sekä nuorisovaltuuston ohjausta. Osallisuus on kaikessa toiminnassa lävistävä teema.

Projektit

Nuorisopalvelut hakee aluehallintoviraston koulu- nuorisotyön kaksivuotista hanketta, joka alkaa loppuvuodesta 2020.

Nuorisotilat ja leirikeskus

- Nuorisokeskus Spotti, Kotakennäntie 21
- Nuorisotila Suolahti, Kellosepänkatu 21
- Nuorisotalo Vapari, Konginkangas Kansa- koulutie 1 B
- Nuorisotila, Sumainen, Sumiaisraitti 17
- Leirikeskus Kangaslampi, Syvälahdentie 245, 44260 Vihijärvi

Kohdennettu nuorisotyö

Kohdennetun nuorisotyön tarkoituksena on tavoittaa tuen tarpeessa olevia nuoria ja löytää heille tarvittavaa apua ja tukea. Työskentelyyn ohjautaan nuoren omasta aloitteesta, vanhempien yhteydenoton kautta, eri oppilaitosten tai viranomaisten toimesta. Kohdennettu nuorisotyö on nuorille organisoitua vapaa-ajantoimintaa, jolla on kasvatuksellisia ja kehitykseen kiinnittyviä päämääriä.

Kohdennetun nuorisotyön työmuotoja ovat mm. yksilö- ja pienryhmätoiminta. Kohdennettua nuorisotyötä tekevät nuorisopalveluissa etsivä nuorisotyö sekä liikkuva nuorisotyö.

Etsivä nuorisotyö

Kaksi vakinaista etsivää nuorisotyöntekijää ja kaksi määräaikaista etsivää nuorisotyöntekijää. OPM:n avustus toimintaan 120 000 euroa.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta, elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Liikkuva nuorisotyö

”Kesäkaara”

Toimii nuorten omassa elinympäristössä ja tuottaa nuorten palveluja liikkuvalla toimipisteellä. Liikkuva nuorisotyö toimii ympärivuotisesti avuksi monipuolistamaan nuorisotyön palveluja mm. koulunuorisotyössä, jossa toiminnan tarkoituksena on järjestää opiskelijoille aktiviteetteja välitunneilla tai teemallisia päiviä. Äänekoski on laaja kaupunki, jossa on kyläkeskuksia mutta niissä ei ole nuorisotiloja tai nuorille tarkoitettuja palveluja tarjolla. Liikkuva nuorisotila toimii näillä alueilla aktiivisesti.

Osallisuus

Nuorisovaltuustojen tehtävänä on tuoda nuorten ääni kuuluviin, ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä tehdä aloitteita ja kannanottoja. Nuorisovaltuustojen tarkoituksena on myös tiedottaa nuoria kunnan päättäjien toiminnasta sekä auttaa nuoria löytämään keinoja vaikuttaa. Äänekoskella nuorisovaltuustoon kuuluu 10 nuorta ja nuorisovaltuusto kokoontuu kerran kuukaudessa tai tarvittaessa useimmin.

Kansainvälinen toiminta

Erasmus + ohjelman kautta toteutetaan 2021 nuorisovaihto Espanjaan. Nuorisovaihto oli 2019 Äänekoskella. Mukana nuorisovaihdossa on 20 nuorta. Nuorisovaihto toteutetaan, mikäli korona tilanne helpottaa maailmanlaajuisesti.

Tuloskortti
Vastuualue: Lasten, perheiden ja nuorten palvelut

Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Toimialojen asiakastytyväisyyskysely				
	Palvelujen riittävyys ja saatavuus	4,6	4,6	4,6	4,6
	Tyytyväisyys palveluihin	4,4	4,5	4,6	4,6
Kuntalaisten vuoroaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Kuntalaisten vaikuttamistilaisuudet				
	Perhepalveluiden asiakasraati	0	2	2	2
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Palveluiden oikea-aikainen ja tehokas kohdentaminen. • Painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin ja varhaisen tuen palveluihin. • Monialaisen työtavan vahvistaminen • Teknologian entistä laajempi hyödyntäminen. • Lapsi- ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin edistäminen. • Osallisuuden lisääminen • Uuden opetus suunnitelman mukaisen toimintakulttuurin kehittäminen Perhepalveluiden asiakasraatin perustaminen ja toiminnan tavoitteiden määrittäminen					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitys- ja osaamiskeskustelujen toteutuminen	91 %	92 %	93 %	93 %
	Henkilöstökysely (asteikko 1-5):				
	* osaaminen ja työolot	4,1	4,3	4,3	4,4
	* työyhteisön toimivuus	4,3	4,3	4,4	4,4
	* omat voimavarat	4,1	4,3	4,4	4,4
	Sairauspoissaolot (pv/ty/v)	20,7	14	13	12
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Henkilöstöresurssien käytön optimointi (henkilöstösuunnittelu, henkilöstön kohdentaminen, tehtäväkuvausten ajantasaisuus, osaamisvaatimusten ajantasaisuus jne) Osaamiskartoituksiin pohjautuvien koulutus suunnitelmien toteutuminen Työyhteisötaitojen ja vuoroaikutustaitojen kehittäminen ja osallistavien menetelmien käyttö Palkitsemisen kehittäminen Työyksikkökohtaisten tavoitteiden asettaminen.					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Toimiva johto ja esimiestyö	Henkilöstökysely: Johtamisosio	4,0	4,2	4,2	4,3
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Suunnitelmallinen esimieskoulutus Valmentavan esimiestyön menetelmien systemaattinen käyttö Strategisen henkilöstötiedon tuottaminen johtamisen tueksi Ajantasaiset työyhteisön kehittämistoimenpiteet (henkilöstökyselyn pohjalta) Johtamista arvostavan ilmapiirin rakentaminen.					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Näkökulma	Prosessit				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Prosessien tehostaminen	Henkilöstökysely: Prosessin toimivuus	4,0	4,1	4,2	4,3
	Määritellyt prosessit kuvattu IMS (%)				
	- Ydin- ja avainprosessit	100 %	100 %	100 %	100 %
	- Toimialakohtaiset aliproessit	60 %	100 %	100 %	100 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> - toimintojen osittainen keskittäminen ja prosessien standardointi - parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto - vakioitu palvelutaso ja määritellyt palvelut 					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Uuden teknologian hyödyntäminen	Henkilöstökysely (tyytyväisyys)				
	- raportointijärjestelmät	4,1	4,2	4,2	4,2
	- tietojärjestelmät ja ohjelmistot	3,6	4,0	4,1	4,1
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> - sähköisen asiointialustan rakentaminen - uusien tietojärjestelmien hankkiminen (asianhallinta, ERP) - sähköisten palveluiden lisääminen - osaamistason lisääminen 					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	• Talousarvion toteuma (1.000 €) verrattuna alkueraiseen talousarvioon	Toteuma - 201 t.€	Toteuma +/- 26 t€	Toteuma +/- 26 t€	Toteuma +/- 26 t€
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Talouskurin noudattaminen • Talouden vakauttamisen toimenpideohjelman noudattaminen • Prosessien tehostaminen 					

3.5.5. Opetuspalvelut

Toiminta-ajatus

Opetuspalvelun perustehtävä on tuottaa laadukasta opetussuunnitelmien mukaista yleissivistävää perusopetusta ja lukiokoulutusta, sekä tarjota tasokasta aamu- ja iltapäivätoimintaa.

TALOUSARVIO 2021

5000420 Opetuspalvelut (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	1 052	539	991	83,9 %
Toimintakulut	-18 459	-17 804	-18 781	5,5 %
Toimintakate (netto)	-17 407	-17 265	-17 789	3,0 %

Hallinto

Hallinnossa työskentelee opetus- ja kasvatustajien lisäksi kaksi toimistosihteerä. Hallinnon erityispalveluissa on kolme koulupsykologin vakanssia ja kolme vastaavan koulukuraattorin vakanssia. Koulupsykologi-koulukuraattori-työpareista kaksi työskentelee esi- ja perusopetuksessa ja yksi työpari toisella asteella. Äänekosken lukion ja Poken nuorisosaasteen opiskelijoita on yhteensä noin 1 100. Perus- ja esiopetuksessa oppilaita on työparia kohti noin 1 200. Opetuspalveluiden hallintoon kuuluu myös kasvun ja oppimisen palveluiden koordinaattori. Hänen tehtäviinsä kuuluvat mm. opetussuunnitelmantöiden koordinointi, hankkeiden hallinnointi, erityisopetuksen ja oppilashuolto-työn koordinointi sekä täydennyskoulutuksen suunnittelu.

Projektit

Talousarvioon on kirjattu hanketuloja 673 500 euroa ja hankemenoja 864 500 euroa. Kaupungin omavastuurahoitusta on 191 000 euroa.

Projektit käsittävät valtion erityisavustuksilla rahoitettavat hankkeet:

1. Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin
 - Avustussumma on 379 000 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 94 750 €.
2. Valtion erityisavustus Koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen esi- ja perusopetuksessa

- Avustussumma on 322 800 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 16 951 €.

3. Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin

- Avustussumma on 240 000 € ja perhepalveluiden rahoitusosuus 60 000 €.

4. Valtion erityisavustus Koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen varhaiskasvatuksessa

- Avustussumma on 73 000 € ja perhepalveluiden rahoitusosuus 3 842 €.

Hankkeiden (kohdat 1-4) avulla pyritään kasvatukseen, opetus ja tuki järjestämään samanaikaisopettajuuden ja lastenhoitajien ja koulunkäynninohjaajien tuella. Näin pyritään takaamaan lähikouluperiaate ja tukemaan oppilaita omiin ryhmiinsä ja luokkiinsa. Poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi tukea pyritään järjestämään erityisesti niille, joiden kasvua ja kehitystä poikkeusolot ovat vahvimmin vaikeuttaneet.

Tasa-arvo- ja korona-hankkeiden kautta tuetaan koulunkäynninohjaajien ja samanaikaisopettajien palveluita seuraavasti:

- Hietaman koulu, 1 samanaikaisopettaja, koulunkäynninohjaaja 4 kk
- Honkolan koulu, 1 samanaikaisopettaja, koulunkäynninohjaaja 4 kk
- Koiviston koulu, 1 samanaikaisopettaja

- Konginkankaan koulu, 1 samanaikaisopettaja, 1osa-aikainen koulunkäynninohjaaja
 - Koulunmäen yhtenäiskoulu, 5 samanaikaisopettajaa, 1 osa-aikainen samanaikaisopettaja, 3 koulunkäynninohjaajaa
 - Sumiaisten koulu, 1 samanaikaisopettaja
 - Suolahden yhtenäiskoulu, 3 samanaikaisopettajaa, 2 koulunkäynninohjaajaa
 - Alkulan päiväkoti, 1 lastenhoitaja, 1 osa-aikainen varhaiskasvatuksen opettaja
 - Katvela-Kellosepän päiväkoti, 2 varhaiskasvatuksen opettajaa
 - Konginkankaan päiväkoti, 1 osa-aikainen varhaiskasvatuksen opettaja
 - Koulunmäen esiopetus ja päiväkoti, 2 varhaiskasvatuksen opettajaa
 - Mikonpuiston päiväkoti, 1 varhaiskasvatuksen opettaja, 1 lastenhoitaja
 - Piilon päiväkoti, 1 osa-aikainen varhaiskasvatuksen opettaja
 - Tiitelän päiväkoti, 1 lastenhoitaja, 1 osa-aikainen varhaiskasvatuksen opettaja
5. Koulun kerhotoiminnan tukeminen
- Avustussumma on 20 000 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 8 572 €.
 - Hankkeessa tuotetaan kouluille kerhotoimintaa joko ostamalla ohjaus yhteistyökumppaneilta tai koulun oman henkilöstön voimin. Hankkeen rahoituksella voidaan myös ostaa välineitä kerhotoiminnan järjestämiseksi.
6. Tutoropettajien toiminta ja kouluttaminen
- Avustussumma 24 740 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 6 185 €.
 - Hankkeen kautta mahdollistetaan koulukohtainen laadukas tutortoiminta uuden opetussuunnitelman mukaisten TVT-taitojen vahvistamiseksi kouluilla. Kouluilla on yhteensä 15 tutoropettajaa.
7. Kielten tutoropettajatoiminta
- Avustussumma 6 000 €, hankkeessa ei ole rahoitusosuutta.
 - Hankkeen kautta mahdollistetaan laadukas uuden opetussuunnitelman mukainen varhennettu A1-kielen opetus, joka on aloitettu kouluilla syksyllä 2019. Varhennetun kielen opetuksen tukena on kaksi tutoropettajaa.
8. Valtion erityisavustus koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen ja siihen liittyviin kokeiluihin, Kouluun kiinnittymättömät
- Avustussumma 172 000 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 9 053 €.
 - Hankkeen kautta mahdollistetaan sellaisten oppilaiden koulunkäynnin joustavat ratkaisut, joilla on kouluun kiinnittymisen vaikeuksia. Hankkeeseen on palkattu erityisopettaja ja kasvatusohjaaja, jotka toteuttavat toimintaa kummankin yläkoulun oppilaille.
9. Erityisavustus varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja alkuopetuksen lukemisen kulttuurista ja lukutaitoa vahvistaviin toimenpiteisiin, Luke-malla lento
- Avustussumma 23 500 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 2 612 €.
 - Hankkeen kautta palkattavan Lukukoordinaattorin avulla kehitetään lukemiskulttuuria, pyritään lisäämään lukuinnostusta, lukemisvalmiuksia ja lukutaitoa varhaiskasvatuksessa ja esi- ja alkuopetuksessa.
10. Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation edistämiseksi
- Avustussumma 59 000 € ja perhepalveluiden rahoitusosuus 14 750 €.
 - Hankkeen kautta palkattavien lastenhoitajien avulla mahdollistetaan toimintamallien kehittäminen ja vahvistaminen laadukkaan yleisen tuen varmistamiseksi kaikissa varhaiskasvatuksen ryhmissä ja niiden käytön vakiinnuttaminen kaikissa varhaiskasvatuksen ryhmissä.

Perusopetus

Äänekoskella on yhteensä 7 perusopetusta antavaa koulua: kaksi yhtenäiskoulua ja viisi alakoulua. Suolahden yhtenäiskoulun uudisrakennus otettiin käyttöön keväällä 2019 ja Koulunmäen yhtenäiskoulun uusi osa syksyllä 2019. Koiviston koulun uudisrakennus otettiin käyttöön keätlukukauden 2020 alussa.

TILASTOPÄIVÄN 20.9.2020 MUKAINEN TILANNE:

Koulu	Perusopetusryhmiä	Opettajia	Ohjaajia	Oppilaita
Koulunmäen yhtenäiskoulu	45	77	18	975
Suolahden yhtenäiskoulu	32	53	10	641
Honkolan koulu	6	7+1 kiertävä	1	94
Koiviston koulu	5	6+1 kiertävä	1	76
Konginkankaan koulu	5	6	1	72
Hietaman koulu	4	5+1 kiertävä	1	70
Sumiaisten koulu	4	5	1	57
Hankerahoituksella		14 (tuntiopettajia)	6 (osavuosi)	

Kouluilla on yhteensä 4 koulusihteeriä ja 5 virka-rehtoria: kaksi yhtenäiskoulun rehtoria, kaksi apulaisrehtoria ja yksi lukion rehtori.

Vuoden 21 syksyllä opetusryhmien määrä laskee luokilla 1-6 kolmella ryhmällä (63) ja vastaavasti luokilla 7-9 opetusryhmien lukumäärä laskee yhdellä (34). Oppilasmäärä laskee 85 oppilaalla syksyllä 2021 (1 900 perusopetuksen oppilasta).

Vuoden 2021 talousarvion valmistelun yhteydessä esitetään seuraavia muutoksia hyväksyttäväksi henkilöstösuunnitelman käsittelyn yhteydessä:

- Perustetaan kasvun ja oppimisen palvelukoordinaattorin vakanssi.
 - Koordinaattori tehtävää on hoidettu kaksi vuotta määräaikaista ja jatkaa edelleen 31.7.2021 saakka. Koordinaattorin työpanos keskittyy tuen palveluiden, oppilashuollon ja opetussuunnitelmatyön koordinointiin ja kehittämiseen. Koordinaattori vastaa hankkeiden hakemisesta, ohjauksesta ja raportoinnista sekä toimii Priimus/Kurre/Wilma ohjelmistojen pääkäyttäjänä. Aikaisemmin erityisen tuen koordinoitua ja pääkäyttäjyyttä on hoitanut Koulunmäen yhtenäiskoulun erityisopettaja. Ko. avointa erityisopettajan virkaa ei ole täytetty, eikä siihen ole kohdennettu palkkavarausta, joten vakanssimuutoksella ei ole kustannusvaikutusta.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen on kunnille vapaaehtoista. Mikäli kunta järjestää toimintaa, saa se valtionosuutta ryhmää kohti tuotettujen toimintatuntien mukaan.

Äänekosken kaupunki toteuttaa iltapäivätoimintaa Hietaman, Honkolan, Konginkankaan, Koiviston ja Sumiaisten kouluilla sekä Koulunmäen ja Suolahden yhtenäiskouluilla.

Koulunmäen ja Suolahden yhtenäiskouluilla järjestetään toimintaa kehitysvammaisille lapsille. Koskelan Setlementti järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa Äänekosken keskustassa sekä iltapäivätoimintaa Suolahdessa. Toimintaa avustetaan 174 000 eurolla vuonna 2021. Kaupunki saa myös Koskelassa järjestetystä toiminnasta valtionosuiden.

Kasvun ja oppimisen lautakunta säätelee päätöksillään toiminnan järjestämistä.

Toiminnasta perittäviä osallistumismaksuja tarkistettiin keväällä 2017.

Muut peruskoulut

Äänekoskelaisia lapsia opiskelee mm. Valteri kouluissa tai muiden opetuksen järjestäjien kouluissa 36. Kotikuntakorvausmenoiksi on budjetoitu 248 000 euroa vuodelle 2021 (vuoden 2020 taso). Lopulliset päätökset/laskelmat saadaan loppuvuodesta 2020.

Lukio

Toisen asteen koulutusta tuottaa Äänekosken lukio. Lukion opiskelijamäärä on pysynyt viime vuodet noin 300 opiskelijassa. Äänekosken perusopetuksen ikäluokasta siirtyy omaan lukioon noin 40 % ikäluokasta.

Lukiossa on opetusryhmiä 12, opettajia 27 ja opiskelijoita 319 (joista kaksoistutkinto 28).

Tuloskortti

Vastuualue:	Opetuspalvelut				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Palveluiden saatavuus Tyytyväisyys palveluihin	3,5 3,8	3,6 3,8	3,7 3,9	3,8 4,0
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Asiakasraadin kokoontuminen vuodessa	1	2	2	2
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Palveluiden oikea-aikainen ja tehokas kohdentaminen. • Painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin ja varhaisen tuen palveluihin. • Monialaisen työtavan vahvistaminen • Teknologian entistä laajempi hyödyntäminen. • Lapsi- ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin edistäminen. • Osallisuuden lisääminen • Uuden opetus suunnitelman mukaisen toimintakulttuurin kehittäminen • Asiakasraadin perustaminen 					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitys- ja osaamiskeskustelujen toteutuminen	85 %	88 %	90 %	95 %
	Henkilöstökysely				
	* osaaminen ja työolot	3,9	4,0	4,1	4,2
	* työyhteisön toimivuus	4,1	4,1	4,2	4,2
	* omat voimavarat	4,0	4,1	4,2	4,2
	Sairauspoissaolot (pv/tt/v)	12,7	11,0	10,0	10,0
Toimiva johto ja esimiestyö	Henkilöstökysely Johtamisosio	3,7	3,9	4,0	4,1
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <p>Henkilöstöresurssien käytön optimointi (henkilöstösuunnittelu, henkilöstön kohdentaminen, tehtäväkuvausten ajantasaisuus, osaamisvaatimusten ajantasaisuus jne)</p> <p>Osaamiskartoituksiin pohjautuvien koulutussuunnitelmien toteutuminen</p> <p>Työyhteisötaitojen ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja osallistavien menetelmien käyttö</p> <p>Palkitsemisen kehittäminen</p> <p>Työyksikkökohtaisten tavoitteiden asettaminen.</p> <p>Suunnitelmallinen esimieskoulutus</p> <p>Valmentavan esimiestyön menetelmien systemaattinen käyttö</p> <p>Strategisen henkilöstötiedon tuottaminen johtamisen tueksi</p> <p>Ajantasaista työyhteisön kehittämistoimenpiteet (henkilöstökyselyn pohjalta)</p> <p>Johtamista arvostavan ilmapiirin rakentaminen.</p>					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Prosessien tehostaminen	Henkilöstökysely: Prosessien toimivuus	3,8	3,9	4,0	4,0
	Määritellyt prosessit kuvattu IMS (%)				
	- Ydin- ja avainprosessit	100 %	100 %	100 %	100 %
	- Toimialakohtaiset aliprosessit	90 %	100 %	100 %	100 %
Uuden teknologian hyödyntäminen	Henkilöstökysely (tyytyväisyys):				
	- raportointijärjestelmät	4,0	4,0	4,1	4,2
	- tietojärjestelmät ja ohjelmistot	3,7	3,8	3,9	4,0
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> - toimintojen osittainen keskittäminen ja prosessien standardointi - parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto - vakioitu palvelutaso ja määritellyt palvelut - sähköisen asiointialustan rakentaminen - uusien tietojärjestelmien hankkiminen (asianahallinta, ERP) - sähköisten palveluiden lisääminen - osaamistason lisääminen 					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	• Talousarvion toteuma (1.000 €) verrattuna alkuperäiseen talousarvioon	Toteuma - 135 t€	Toteuma +/- 49 t€	Toteuma +/- 49 t€	Toteuma +/- 49 t€
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Talouskurin noudattaminen • Talouden vakauttamisen toimenpideohjelman noudattaminen • Prosessien tehostaminen 					

3.6. Tekninen lautakunta

3.6.1. Toiminta-ajatus

Tekninen lautakunta vastaa tilaajana toimitilojen suunnitteluttamisesta, rakennuttamisesta ja huolehtii rakennuttajavalvonnasta sekä isännöitsijävelvoitteista ja omaisuuden arvon säilyttämisestä. Toimiala rakentaa tai rakennuttaa sekä hallitsee kunnan omassa käytössä olevia toimitiloja ja tilaajana vastaa niiden ylläpidosta ja hoidosta.

Lautakunta vastaa yhdyskuntateknisen rakentamisen ja yleisten alueiden suunnittelusta ja rakentamisen valvonnasta sekä tilaajana hoidosta ja kunnossapidosta.

Lautakunta valmistelee vesihuollon yleistä kehittämistä ja toiminta-aluepäätöksiä koskevat asiat.

Lautakunta huolehtii kunnalle lainsäädännössä osoitetusta asuntotoimea, yksityisteitä, tie- ja vesiliikennettä ja romuajoneuvoja koskevista tehtävistä.

Teknisen lautakunnan ruokapalvelut tuottavat ravitsemussuosituksen mukaisia, laadukkaita, turvallisia, kasvatusta ja hoitoa tukevia ateriapalveluja asiakkaiden tarpeisiin.

Lautakunta vastaa Jyväskylän kaupungin järjestämän ylikunnallisen pelastustoimen kustannuksista.

Nykyisen henkilökunnan kehittämisessä panostetaan toimialan prosessien ymmärtämiseen, oppimiseen ja käyttöönottoon sekä talouden-, rakentamisen- ja palvelun tuottamisen kustannusseurannan kouluttautumiseen.

Julkisen hallinnon päätöksenteon perusteet on kirjattu Suomen perustuslakiin. Päätöksentekomenettelyä kunnassa säätelee pääosin kuntalaki ja hallintolaki. Teknisen lautakunnan tehtävää on myös ohjaamassa muita omia menettelyjä koskevia säännöksiä.

Kunnan päätöksentekomenettely voidaan jakaa viiteen eri vaiheeseen: vireille tulo, valmistelu, päätös, tiedoksianto sekä täytäntöönpano. Näiden laaja-alainen osaaminen ja sen kautta oikea ja virheetön, saatujen sekä annettujen tehtävien valmistelu ja toteuttaminen mahdollistaa strategian ja talouden mukaisen toiminnan, jossa mm. sisäisen valvonnan kautta on kaikki mahdolliset riskit minimoitu.

3.6.2. Talousarvio 2021

Tekninen lautakunta (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	8 467	8 627	8 386	-2,8 %
Toimintakulut	-21 592	-21 790	-21 485	-1,4 %
Toimintakate (netto)	-13 125	-13 163	-13 098	-0,5 %

Vuoden 2021 talousarvion laadinnassa ei ole huomioitu sote- ja maakuntauudistuksen tuomia mahdollisia muutoksia esim. tilojen hallinnassa. Lautakunta varautuu kuitenkin mahdolliseen sosiaali- ja terveyspalveluiden ja aluehallinnon uudistukseen seuraamalla tilannetta tiiviisti ja reagoimalla kyseisen asian tuomiin mahdollisiin muutoksiin nopeasti.

Tekninen toimiala on käynnistänyt toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi. Tärkeimpänä toimenpiteenä on Äänekosken kaupungin ja Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n välisten kiinteistöhoitoa koskevien sopimuksien uudistaminen. Sopimuksien kautta on tavoitteena saada vuonna 2021

noin 400 000 euron kulujen leikkaus huonontamatta palvelurakennetta. Tavoitteena on, että vuoden 2021 tulos on ylijäämäinen ja että suunnitelmakaudella kaupungin sekä siten myös teknisen toimialan talous on tasapainossa

Kaupunkirakennepalvelut tulevat keskittymään seuraavina vuosina ennakoivaan ja ennaltaehkäisevä korjaustoiminnannan vahvistamiseen ja sen suunnitelmalliseen toteuttamiseen. Tehokaan energiankäytön rinnalla päivittäisessä toiminnassa otetaan entistä voimakkaammin huomioon ilmasto- ja ympäristövaikutukset. Nykyisten toi-

mintatapojen ja uusien toimintamallien kehittäminen jatkuu ja niiden mittarit valitaan tarkoituksenmukaisesti

Toiminnan muutoksessa tulee huomioida ns. turhista tiloista luopuminen. Äänekosken kaupungin taloussuunnitelmassa on asetettu vuosittainen tavoite aikaan saada luovutusvoittoja.

Taloussuunnitelmassa ennakoidaan myös, että myytävien ja kaupungin käytöstä poistettujen rakennusten ja alueiden tila-, käyttö- ja hoitokustannukset jäävät pois vähentäen kokonaiskuluja. Jotta asetetut tavoitteet saavutetaan, tulee kaupungin omistamat tyhjä ja vajaakäyttöiset tilat ja rakennukset myydä tai jatkojalostaa uuteen, kaupungin tarvitsemaan käyttöön. Luovutusvoittojen saamiseksi on tehtävä päätöksiä joidenkin isompien kiinteistökohteiden myymiseksi mm. Teollisuuskadulla sijaitseva Teknologiakeskuksen tila ja tyhjäksi jäävä Meconetin kiinteistö.

Tavoitteiden laadinnassa korostetaan erityisesti mitattavuutta. Tavoitteista laaditaan erilliset tu-

loskortit. Talousarvion laadinnassa on huomioitava, että valtuuston käsittelyssä olevien tavoitteiden tulee olla helposti seurattavia.

Talousarvion laadintaprosessin yhteydessä huomioidaan kokonaisvaltaisesti kaikki organisaation toimintaan liittyvät riskit. Talousarvion laadinnan yhteydessä talousarvioissa esitettyihin taloudellisiin ja toiminnallisiin tavoitteisiin liittyvät riskit on tunnistettava, analysoitava, sekä arvioitava niiden merkitys suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja organisaatioon. Toimialan riskit määritellään sen operatiivisessa johtoryhmässä.

Teknisen lautakunnan talousarvioesityksen toimintatuotot ovat 8,4 miljoonaa euroa ja toimintakulut 21,5 miljoonaa euroa ja toimintakate 13,1 miljoonaa euroa. Toimintakate on 0,5 % vähemmän, kuin vuonna 2020. Teknisen toimen nettointestointiesitys kokonaisuudessaan on 7,5 miljoonaa euroa sisältäen kaikki investointiohjelman kohteet.

3.6.3. Henkilöstö

Tekninen lautakunta	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Vakinaiset vakanssit					
Kokoaikaiset	12	72	72	72	72
Osa-aikaiset		5	6	5	5
Määräaikaiset vakanssit					
Kokoaikaiset	1	0	0	0	0
Osa-aikaiset			1		
Yhteensä					
Kokoaikaiset	13	72	72	72	72
Osa-aikaiset		5	6	5	5

Henkilöstötaulukko sisältää ruokapalveluiden siirron keskushallinnosta vuoden 2020 alusta alkaen.

Taulukko ei sisällä investointikohteille palkattuja.

3.6.4. Kaupunkirakennepalvelut

Toiminta-ajatus

Vastuualue vastaa hallinnosta, kaupungin toimintojen ylläpidosta, kunnossapidosta ja siivouksesta sekä hoitaa kiinteistöomaisuuteen liittyvät uudisrakennus- ja korjausinvestoinnit. Tavoitteena on tarjota kaupungin palvelutoiminnan käyttöön tur-

valliset, terveelliset ja hyväkuntoiset tilat kustannustehokkaasti sekä taata kaupungin kiinteistöomaisuuden arvon säilyminen.

Vastuualue vastaa katujen, puistojen, uimarantojen ja satamien suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta.

TALOUSARVIO 2021

5000710 Kaupunkirakennepalvelut (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	3 050	3 220	2 927	0,0 %
Toimintakulut	-15 493	-15 534	-15 089	-2,9 %
Toimintakate (netto)	-12 443	-12 315	-12 162	-1,2 %

Vastuualueen palvelutaso ja pääsuoritteet

Palvelutaso toteutetaan kiinteistönhoidon ja siivouksen mitoitusten, kadunhoito- ja viheralueuokitusien sekä investointiohjelman, talousarvion mukaisena. Vuokratulojen vähentyminen näkyy voimakkaasti talousarviossa 2021.

Vastuualueelle kuuluvien rakennusten määrä on noin 160 kpl (huoneistoala on noin 140 000 m² ja tilavuus noin 700 000 m³), hoidettavia katuja n.215 km, kevyenliikenteenväyliä noin 57 km, avustettavia yksityisteitä on 395 km, viheralueita yli 50 ha, puistometsiä 555 ha, uimarantoja/-paikkoja 29 kpl ja leikkipuistoja 28 kpl, satamia on 12

kpl, noin 800 venepaikkaa, joista lähes 550 on laituripaikkoja. Laskutettavia autopaikkoja on lähes 750 kpl.

Teknisen toimen nettoinvestointiesitys kokonaisuudessaan on 7 467 000 euroa sisältäen kaikki investointiohjelman kohteet. Leasingkohteita ei ole vuonna 2021.

Kaupunkirakennepalveluiden isoimpia investointeja ovat Koulunmäen yhtenäiskoulun rakennus B korjaustyöt sekä Painotalon korjauksen aloittaminen. Infrarakentamisen suurimmat hankkeet ovat Koulunmäenyhtenäiskoulun piha-alue sekä Riihijärvenkadun peruskorjaus.

Tuloskortti

Vastuualue:	Kaupunkirakennepalvelut				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Ympäristöystävällinen, energiatehokas ja uusiutuviin energialähteisiin tukeutuva kaupunki	Öljylämmitteiset kiinteistöt kpl	3	0	0	0
Hyvien liikenneyhteyksien vahvistaminen	Erittäin huonokuntoiset ja huonokuntoiset kadut (km)	-	28,8	28,3	27,8
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Öljylämmitteisten kiinteistöjen muuttaminen kaukolämpöön tai muihin uusiutuvien energialähteitä käyttäviin järjestelmiin. Turvallinen ja laadukas katuverkosto,					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikyselyn tulos (asteikko 1-5)				
	Riittävä osaaminen työtehtäviin	4,3	4,5	4,5	4,5
	Tiedonkulkua työyhteisössä	3,4	4,5	4,5	4,5
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Henkilöstön koulutus, informaatiojärjestelmän kehittäminen.					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Uuden teknologian hyödyntäminen	Kiinteistöt kpl	2	5	6	7
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Uudisrakennuskohteissa uusiutuvien energialähteiden käyttöönotto : maalämpö, matalaenergia, aurinkolämpö. Sähköpattereiden säätö-/seurantajärjestelmä. Virtuaalivoimala					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Strategisten investointien hallinta	KPL	2	1	1	2
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Taloudellista rakentamista tukevien eri urakkamuotojen käyttöönotto : KVR, projektinjohtourakka, ST , uusien rakennusmenetelmien käyttöönotto					

3.6.5. Ruokapalvelut

Toiminta-ajatus

Lakisääteisiä ruokapalveluja tarjotaan päiväkotien, koulujen, terveyskeskuksen, vanhainkotien

ja palvelutalojen asiakkaille sekä henkilöstölle. Lisäksi tuotetaan kotipalveluaterioita.

TALOUSARVIO 2021

5000750 Ruokapalvelut (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	5 418	5 407	5 459	1,0 %
Toimintakulut	-4 569	-4 574	-4 677	2,3 %
Toimintakate (netto)	848	833	782	-6,1 %

Päivittäin valmistetaan lounas noin 4 300 asiakkaalle. Valmistettavia annoksia päivässä on lähes 5 000. Käytettävien elintarvikkeiden kotimaisuusaste on korkea, esim. liha- ja leipomotuotteet sekä peruna 100 %. Ruokalista- ja reseptiikkasuun-

nittelulla sekä elintarvikehankinnoilla panostetaan kuntalaisten hyvinvointiin ja ravitsemukseen. Lisäksi ruokapalveluiden asiakkaita ohjataan ravitsemussuositusten mukaisiin valintoihin. Hankinnoissa on huomioitu myös kestävän kehityksen ja ympäristövastuullisuuden näkökulma.

Tuloskortti

Vastuualue:	Ruokapalvelut				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Asiakastytyväisyyskyselyt	80 %	95 %	95 %	95 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Asiakastytyväisyyskyselyjen uudistus menossa(sähköinen)					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvointikysely (asteikko 1-5)	4,1	4,5	4,5	4,5
Toimiva johto ja esimiestyö	Henkilöstön työhyvinvointikysely (asteikko 1-5)	4,7	4,6	4,6	4,6
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Kehityskeskustelut joka vuosi, sairauspoissaolojen seuranta, varhaisen tuen käyttö, korvaava työ Ryhmäkehityskeskustelut, esimiespalaverit, säännölliset tapaamiset,henkilöstöpalaverit, Teams käyttö					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Uuden teknologian hyödyntäminen	Tuotannonohjausjärjestelmä Jamix	70 %	80 %	90 %	100 %
Prosessien tehostaminen	IMS- prosessikuvaus	80 %	90 %	90 %	90 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Ohjelman pohjatietojen tallentaminen, sisäisten asiakkaiden kouluttaminen, ruokapalveluhenkilöstön koulutus, ruokalistan kehittytyö Tehtäväkuvausten päivittäminen, tuotantomenetelmien kehittäminen					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	Talousarvion toteuma	Toteutuma + 1 %	Toteuma +/- 2 %	Toteuma +/- 2 %	Toteuma +/- 2 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Kilpailutetut hankinnat, sopimushankintoihin sitoutuminen, kuukausittainen talouden seuranta Koko henkilöstön taloudellinen toiminta, talousarviossa pysyminen					

3.6.6. Pelastustoimi

TALOUSARVIO 2021

5000760 Pelastustoimi (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-1 530	-1 682	-1 718	2,2 %
Toimintakate (netto)	-1 530	-1 682	-1 718	2,2 %

Jyväskylän kaupungin järjestämän ylikunnallisen pelastustoimen kustannukset Äänekosken kaupungille ovat vuonna 2021 arviolta 1 718 000 euroa, jossa on korotusta edelliseen vuoteen 36 700 euroa eli 2,2 %. Kunnan öljyntorjuntaviranomaisen

tehtäviin on varattu myös ensi vuodeksi 24 000 euroa. Pelastustoimi siirtyi vuoden 2019 alusta ympäristölautakunnalta teknisen lautakunnan alaisuuteen.

3.7. Ympäristölautakunta

3.7.1. Toiminta-ajatus

Lautakunnan perustehtävänä on huolehtia ympäristölautakunnan alaisista lakisääteisistä tehtävistä.

Lautakunnan talousarvioon sisältyy myös ylikunnallisesti hoidettavia viranomaistehtäviä.

3.7.2. Talousarvio 2021

Ympäristölautakunta (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	309	239	161	-32,4 %
Toimintakulut	-750	-913	-843	-7,7 %
Toimintakate (netto)	-440	-674	-681	1,1 %

Lautakuntatasolla menot muodostuvat pääosin palvelujen ostoista. Ostopalveluihin, oikeammin seudullisten palveluiden (ympäristöterveyden-

huollon ja maaseutuelinkeinopalveluiden) kustannusten jakoon Äänekosken kuntaosuutena, kohdistuu noin 50 prosenttia lautakunnan talousarvion menoista.

3.7.3. Henkilöstö

Ympäristölautakunta	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Vakinaiset vakanssit					
Kokoaikaiset	6	6	6	6	6
Osa-aikaiset					
Määräaikaiset vakanssit					
Kokoaikaiset	0	0	0	0	0
Osa-aikaiset					
Yhteensä					
Kokoaikaiset	6	6	6	6	6
Osa-aikaiset					

Henkilöstötaulukossa ei ole huomioitu yhteistyötä lähikuntien kanssa.

3.7.4. Ympäristövalvonta

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on vastata ympäristölautakunnan alaisista lupa- ja valvontatehtävistä, sekä riittävästä ympäristön seurannasta säädösten mukaisesti ja paikallisten olosuhteiden edellyttämällä tavalla.

Rakentamisen ja ympäristönsuojelun ohjauksessa ja neuvonnassa on tavoitteena edistää hyvää rakentamistapaa ja kaupunkikuvaa, sekä luonnonsuojelun ja kestävä kehityksen huomioon ottamista kunnan toiminnassa.

TALOUSARVIO 2021

5000810 Ympäristövalvonta (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	309	239	161	-32,4 %
Toimintakulut	-406	-493	-473	-4,1 %
Toimintakate (netto)	-97	-254	-311	22,5 %

Ympäristövalvonnan vastuualueen päätulosalueet ovat rakennusvalvonta sekä ympäristönsuojelu.

Ympäristövalvonnan menoiksi vuonna 2021 on arvioitu 472 520 euroa. Pääosa kuluista on henkilöstömenoja. Nähtävillä ei ole olennaisia muutoksia toimintaympäristössä. Toimintojen luvittamisessa ja valvonnassa näyttää tehtävien siirto valtiolta peruskunnille edelleen jatkuvan ja säädösmuutosten muutoinkin lisäävän ympäristövalvonnan tehtäviä kunnissa. Sähköiset asiointikanavat rakennusvalvonnan sekä ympäristövalvonnan palveluissa aiheuttavat jonkin verran lisätyötä ja myös lisäkustannuksia ohjelmien lisenssimaksuihin ja mm. lupien arkistopalveluihin. Palvelujen sähköistäminen on kuitenkin välttämätöntä ja mahdollistaa myös nopean tietojen siirtelyn.

Ympäristövalvonnan tuloiksi vuonna 2021 on arvioitu 161 300 euroa. Tulojen arvioidaan kattavan noin 34 % vastuualueen menoista. Uutta rakentamista tai toimintaa koskevan lupavolyymien ja samalla lupatulojen odotetaan vuonna 2021 kuitenkin jäävän biotuotetehtaan aiheuttaman vuosien 2015 - 2016 tilapäisen piikin jälkeen ehkä hieman alle menneen parin vuoden tasoa. Ympäristönsuojelun valvontatulot vielä hakevat tasoaan kunnan luvittamien yritysten lakisääteisen valvonnan käynnistyttyä, mutta juuri sen takia, koska suunnitelmallinen valvonta vasta käynnistyy, ajankäyttö ei välttämättä mahdollista tavoitellun määrän tarkistamista. Maa-aineslupien määrä kasvoi niin ikään teollisuuden ja tiestön voimakkaan rakentamisen ja kunnostamisen myötä. Uusien maa-aineslupien määrän ei odoteta enää merkittävästi kasvavan mutta vanhoja lupia uusitaan edelleen.

Ympäristölautakunnan alaisen toiminnan keskeisiä lupasuoritteita ovat rakennus-, toimenpide-, purku-, maisematyö-, ympäristö- ja maa-aineslupapäätökset, sekä meluilmoituspäätökset. Päätökset ovat maksullisia. Lisäksi lain edellyttämästä rekisteröinnistä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään peritään maksu. Sen sijaan päätöksistä hakemuksiin, jotka koskevat vapauttamisesta vesihuoltolaitosten (käytännössä osuuskuntien) verkostoista, ei ole oikeutta periä maksua.

Ilmanlaadun tarkkailu on muuttunut vuonna 2020 konsultilta ostettavaksi palveluksi, jossa kaupunki on vain yhtenä maksajana mukana.

Henkilöstö

Ympäristövalvonnan vastuualueella on olemassa kuusi vakanssia, joista viisi on virkoja (ympäristöpäällikkö, kaksi ympäristötarkastajaa, johtava rakennustarkastaja sekä rakennustarkastaja) ja yksi on toimistosihteerin toimi.

Tulokortti

Vastuualue:	Ympäristövalvonta				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Ympäristöystävällinen, energiatehokas ja uusiutuviin energialähteisiin tukeutuva kaupunki	Uusien pientalojen laskennallinen kokonaisenergiankulutus (E-luku) kWh€/m2 vuosi)	97	80	80	80
	Vuorokausien lkm, jolloin ilmanlaatuindeksin mukainen ilmanlaatu huono tai erittäin huono	2	10	10	10
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Ilmanlaatuindeksi on riippuvainen katupölystä, sääolosuhteista ja teollisuudesta, ei ympäristövalvonnan toiminnasta.					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikysely (aseikko 1-5): Osaaminen ja työolot	3,8	4,1	4,1	4,1
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Riittävä, osaava henkilöstö. Hyvä esimies.					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Prosessien tehostaminen	Määritellyt vastuualueen prosessit kuvattu	100 %	100 %	100 %	100 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Riittävän yksityiskohtaiset prosessit					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	Talousarvion toteutuma (1000) € verrattuna alkuperäiseen talousarvioon	237	20	20	20
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					

3.7.5. Ympäristöterveydenhuolto

TALOUSARVIO 2021

5000820 Ympäristöterveydenhuolto (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-286	-350	-300	-14,3 %
Toimintakate (netto)	-286	-350	-300	-14,3 %

Ympäristöterveydenhuollon kustannusten ja kuntaosuuksien on arvioitu pysyvän aika ennallaan Äänekosken maksuosuuden ollessa yhteensä noin 300 000 euroa.

3.7.6. Maaseutuasiat

TALOUSARVIO 2021

5000830 Maaseutuasiat (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-58	-70	-70	0,0 %
Toimintakate (netto)	-58	-70	-70	0,0 %

Saarijärven tuottamien maaseutuelinkeinoviranomaisen palvelujen kustannusten on arvioitu pysyvän noin 70 000 eurossa.

3.8. Vapaa-aikalautakunta

3.8.1. Toiminta-ajatus

Vapaa-aikalautakunta vastaa Äänekosken vapaa-aikapalveluista ja ratkaisee kirjasto-, kulttuuri-,

liikunta- ja museolain, sekä taiteen perusopetuksen ja musiikkioppilaitoksia koskevan lainsäädännön mukaiset kunnille kuuluvat asiat.

3.8.2. Talousarvio 2021

Vapaa-aikalautakunta (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	793	753	739	-2,0 %
Toimintakulut	-4 325	-4 377	-4 462	1,9 %
Toimintakate (netto)	-3 532	-3 624	-3 723	2,7 %

3.8.3. Henkilöstö

Vapaa-aikalautakunta	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Vakinaiset vakanssit					
Kokoaikaiset	44,5/45	48,5/ 49	49,5/50	50,5/51	50,5/51
Osa-aikaiset					
Määräaikaiset vakanssit					
Kokoaikaiset	5	2	2	1	1
Osa-aikaiset					
Yhteensä					
Kokoaikaiset	49,5 /50	50,5/ 51	51,5/ 52	51,5/ 52	51,5/ 52
Osa-aikaiset					

Henkilöstötaulukko ei sisällä sivutoimisia tuntiopettajia.

3.8.4. Vapaa-aikapalvelut

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikapalvelut vastuualueena tuottaa yhdessä eri toimijoiden kanssa (yhteisöt ja yksityiset) laadukkaita ja monipuolisia vapaa-aika- ja hyvinvointipalveluita. Palveluiden tuottamisessa

huomioidaan kaikki kuntalaiset ja korostetaan ennaltaehkäisevän toiminnan merkitystä. Vapaa-aikapalveluiden vastuualue sisältää hallinto ja kansalaistoiminnan, kirjastoiminnan, kulttuurityön, liikuntatyön ja musiikkiopiston tulosalueet.

TALOUSARVIO 2021

5000510 Vapaa-aikapalvelut (1 000 €)	TP2019	TA2020	TAE2021	Muutos -% 2021/2020
Toimintatuotot	793	753	739	0,0 %
Toimintakulut	-4 325	-4 377	-4 462	1,9 %
Toimintakate (netto)	-3 532	-3 624	-3 723	2,7 %

Hallinto- ja kansalaistoiminta

Tulosalueen kautta koordinoidaan avustuksia kansalaisopistotoimintaan ja taiteen perusopetuksen tukemiseen (Koskela), kyläyhdistysten kohde- ja perusavustuksiin sekä luottamushenkilöiden palkkioihin. Lisäksi tulosalueen talousarviossa on kaupungin juhlatilaisuuksiin liittyvät määrärahat (itsenäisyyspäivän juhla, veteraanipäivän juhla, uuden vuoden juhla, jne.) Tulosalue sisältää vapaa-aikajohtajan ja toimistosihteerin palkan. Tulosalueen keskeinen toiminta on vapaa-aikapalveluiden hallinnollinen työ, sekä avustusten koordinaatio.

Kirjastotoiminta

Kirjastotoiminnan tulosalueen tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukuaitaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kirjastopalveluja tarjotaan neljässä kirjastossa: Äänekoskella pääkirjastossa, Suolahdessa, Konginkankaalla ja Sumiaisissa. Konginkankaan ja Sumiaisten omatoimikirjastot parantavat kirjastopalvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta.

Kirjastolain mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistua-

kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukuaitaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjastolla tulee olla käytössään tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö. Kirjaston tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Kirjasto on lähipalvelu, jolla tulee olla riittävät aukioloajat. Palveluiden järjestämisessä on huomioitava tasa-arvon vahvistaminen sekä toiminnan lähtökohtina olevat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Suurimmat menoerät ovat henkilöstön palkkakustannukset, kirjastoaineistomenot ja ICT-palvelut, joilla täytetään kirjastolain velvoite kirjasto- ja tietopalveluhenkilöstöstä sekä uusiutuvasta kirjastokokoelmasta ja -välineistöstä. Tulot kertyvät pääosin myöhästymismaksuista ja aineiston korvauksista.

Kulttuurityö

Kulttuurityön tulosalueen tehtävänä on tuottaa monipuolisia kulttuuripalveluita Äänekoskella ja tukea avustusten kautta paikallisten yhdistysten, yksityishenkilöiden ja muiden yhteisöjen kulttuuritoimintaa.

Kulttuurityön tavoitteena on lisätä ihmisten kokonaisvaltaista hyvinvointia kulttuuritoiminnan kautta ja parantaa osaltaan kulttuurin harrastusmahdollisuuksien saatavuutta ja saavutettavuutta alueella taiteen perusopetustoimintaa tukemalla.

Lisäksi kulttuurityön tehtävänä on koordinoita museotoiminnan kautta paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja kotiseututyön edistämistä.

Keskeisiä toimintamuotoja ovat avustusten myöntäminen, erilaisten konserttien, näyttelyiden ja muiden tapahtumien järjestäminen, sekä kulttuurikasvatus ja taiteen soveltavien menetelmien hyödyntäminen hyvinvointipalveluissa eri kohderyhmien kanssa.

Kulttuurityön tulosalueen suurimmat menot koostuvat henkilöstön palkkakuluista, avustuksista, tapahtumien järjestämisestä aiheutuvista kuluista sekä taiteen perusopetuksen kuluista. Tulot kertyvät pääosin pääsylipputulosta.

Kulttuurityön tulosalueelle on lisätty 10 000 euroa kulttuuripalvelujen hankintaan kaupunginvaltuuston 7.12.2020 § 70 mukaisesti.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden tulosalue tuottaa kaikille kuntalaisille liikuntalaissa määritellyjä liikuntapalveluita ottaen huomioon harrasteliikunnan, kilpaliiikunnan, lasten- ja nuorten liikunnan, sekä erityisryhmien tarpeet. Liikuntapalveluiden tulosalue vastaa liikuntapaikkaverkoston ylläpitämisestä ja kehittämisestä, järjestää ohjattua liikuntaa erityisryhmille ja huolehtii koulujen uimaopetuksesta. Lisäksi se vastaa ostopalveluiden kautta liikuntapaikkojen kunnossapidosta, sekä myöntää avustuksia liikuntajärjestöille.

Liikuntapalveluiden tulosalueen menot koostuvat liikuntapaikkojen hoitamisesta, hallinnon kuluista, liikuntaseurojen avustuksista ja urheilijastipendeistä. Liikunnan ohjaustoimintaan ja erityisryhmien liikuntaan on varattu määrärahat omille kustannuspaikoilleen. Äänekosken uimahallin ja Suolahden uimahallin hoitajien ja uinninvalvojen, sekä Pankkarin ja liikuntatalon liikuntavahtimestareiden palkkakulut on varattu liikuntapalveluiden tulosalueen talousarvioon. Ulkoliikuntapaikkojen kunnossapito hoidetaan pääosin ostopalveluna Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n kautta.

Osa haja-asutusalueiden liikuntapaikkojen (ladut ja kentät) kunnossapidosta hoidetaan järjestöjen, sekä yksityishenkilöiden ja yrittäjien toimesta.

Liikuntapalveluiden tulosalueen tulot koostuvat pääosin uimahallien ja kuntosalien pääsymaksuista, sekä ohjaustoiminnan osallistumismaksuista.

Äänemäen laskettelurinnettä hoidetaan edelleen Äänekosken Urheilijoiden toimesta yhteistyösopimuksen puitteissa.

Musiikkiopisto

Ala-Keiteleen musiikkiopiston tulosalue antaa oppilaan yksilölliset ominaisuudet ja tavoitteet huomioon ottavaa musiikin- ja soitonopetusta, jonka päämääränä on vahvistaa oppimisen iloa soitto- ja laulutaidon, yhteismusisoinnin ja musiikin perusteiden oppimisen sekä niiden edelleen kehittämisen kautta. Lisäksi tavoitteena on kannustaa oppilasta harjoitteluun ja itseohjautuvaan työskentelyyn sekä luoda oppilaalle perusta elinikäiselle myönteiselle musiikkisuhteelle.

Valtionosuus 577 105 € on laskettu OKM:n vuodelle 2020 vahvistetulla yksikköhinnalla 79,54 €/opetustunti. OKM esittää vuoden 2021 hallituksen talousarvioehdotukseen taiteen perusopetuksen tuntiperusteiseksi yksikköhinnaksi 82,11 €/opetustunti. Musiikkiopiston valtionosuuteen oikeutettava vahvistettu tuntimäärä vuodelle 2020 on 12 729 tuntia.

Arviot oppilasmääristä (ka.) perusopetuksessa ja syventävissä opinnoissa vuodelle 2021 ovat seuraavat: Hankasalmi 12, Konnevesi 13, Laukaa 58, Uurainen 17, Äänekoski 160 oppilasta eli yhteensä 260 oppilasta. Varhaisiän musiikkikasvatuksen (VaMu) oppilasmäärän on arvioitu olevan ka. 100 oppilasta, mikä on 40 oppilasta vähemmän kuin arvio vuodelle 2019. Em. näkyy VaMun maksutuottojen vähenemisenä.

Oppilaspaikan arvioitu hinta kunnille on 136 euroa suurempi kuin arvio vuodelle 2020.

Perus- ja syventävät opinnot

- tae 2021: 1 359 € / oppilas (260 opp.)
- ta 2020: 1 223 € / oppilas (266 opp.)
- tp 2019: 1 064 € / oppilas (263 opp.)

Varhaisiän musiikkikasvatus

- tae 2021: 351 € / oppilas (100 opp.)
- ta 2020: 314 € / oppilas (140 opp.)

- tp 2019: 238 € / oppilas (149 opp.)

Palkkamäärärahat on laskettu 1.8.2020 tiedossa olevan henkilökunnan, palkkatason ja opetustuntimäärän mukaan niin, että mahdolliseen vuosi- sidonnaiseen osaan oikeuttava palvelusaika on huomioitu. Kuntien maksusuuteen on huomioitu 2,0 % korotus sisäisiin vuokriin, hallintopalveluihin

ja palkkoihin. Henkilösivukulut on laskettu 26,22 % mukaan. Kevään 2021 viikkotuntimäärä on samalla tasolla kuin arvio syksyn 2020 tuntimäärästä. Syksyn 2021 tilanne perustuu arvioon ja on samalla tasolla kuin kevään 2021 tuntimäärä. Opetuksen kokonaistuntimäärä vuodelle 2021 on arviolta hiukan alle 13 000 tuntia, mikä on sama kuin aiempina vuosina.

Tuloskortti

Vastuualue:	Vapaa-aikapalvelut				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Monipuoliset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut					
	Kirjastojen määrä	4	4	4	4
	Kirjastojen kävijät	150048	150000	150000	150000
	Kirjastojen lainat	233433	250000	250000	250000
	Kulttuuritapahtumien määrä	198	100	200	200
	Kulttuuritilojen ja tapahtumien kävijämäärät	34008	15000	30000	30000
	Liikuntatilojen vuorojen määrä	4136	4000	4000	4000
	Eriyisliikunnan ryhmien määrä	36	35	35	35
	Eriyisliikunnan ryhmien käyntikertojen määrä	12162	12000	12000	12000
	Uimahallin kävijämäärät	86834	60000	90000	90000
	Seniorikortit	623	300	600	600
	Juniorikortit	184	150	200	200
	Musiikkiopiston oppilasmäärä	422	410	420	420
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Kirjastojen tehokas markkinointi, projektit lapsille/senioreille					
Lähikirjastojen yhteispalvelupisteet					
Kirjastojen itsepalveluaukioloajat					
Monipuolisten tapahtumien järjestäminen					
Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen					
Kulttuurihyvinvointipalveluiden toteuttaminen					
Kulttuuritilaohjelman toteuttaminen					
Tapahtumatekniikan ja tilojen ylläpito ja uudistaminen vastaamaan nykyvaatimuksia					
Yhteistyö kulttuurialan ja liikunta-alan yhdistysten, sekä muiden yhteisöjen ja toimijoiden kanssa					
Liikunnan ohjaustyön kehittäminen					
Uusien lähiliikuntapaikkojen rakentaminen sekä nykyisten liikuntapaikkojen kunnossapito ja kehittäminen					
Konkreettiset suunnitelmat AKMO:n sijoittamiseen yhteen paikkaan toiminnallisesti tarkoituksenmukaisiin tiloihin.					
Musiikkiopiston tarjonta pidetään monipuolisena ja helposti saavutettavana.					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	asteikko 1-5				
	Henkilöstökysely: Osaaminen ja työolot	3,9	4	4,2	4,3
	Työyhteisön toimivuus	3,8	4	4,2	4,3
	Omat voimavarat	4	4	4,2	4,3
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Henkilöstöresurssien käytön optimointi (kohdentaminen, tehtäväkuvausten ajantasaisuus, osaamisvaatimukset)					
Tiedotuksen parantaminen ja henkilöstön yhteiset palaverit					
Perehdyttäminen uusiin tai vaihtuviin tehtäviin					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Prosessien tehostaminen	asteikko 1-5				
	Henkilöstökysely: prosessien toimivuus	4	4,2	4,3	4,4
	Määritellyt prosessit kuvattu vastuualueella %	100	100	100	100
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Vakioitu palvelutaso ja määritellyt palvelut					
Parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto					
Hankittujen ohjelmistojen tehokas käyttö					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2021	2022	Tavoitetaso 2023
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	• Talousarvion toteuma (1000 €) verrattuna alkuperäiseen talousarvioon	Toteuma + 57 €	Toteuma +/- 10€	Toteuma +/- 10€	Toteuma +/- 10€
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Talousresurssit pysyvät vähintään nykytasolla					
Talousarviossa pysyminen					

4. INVESTOINTISUUNNITELMA

Äänekosken kaupungin investointien omahankintamenot vuodelle 2021 ovat 9,3 miljoonaa euroa, joten laskua vuoden 2020 alkuperäisen talousarvion mukaisiin investointeihin on 3,8 miljoonaa euroa.

Vuosien 2013 - 2020 investointien omahankintamenojen keskiarvo on noin 12,2 miljoonaa euroa ja poistojen keskiarvo on noin 7,2 miljoonaa euroa/vuosi. Verrattuna investointien omahankintamenojen keskiarvoon, on vuoden 2021 investointien määrä 3,0 miljoonaa euroa alhaisempi ja poistojen keskiarvoon nähden alle kaksinkertainen.

Vuoden 2021 talonrakennuksen isoimpia investointeja ovat Koulunmäen yhtenäiskoulun B-rakennuksen saneeraus, Katvelan päiväkodin saneeraus, painotalon korjauksen aloittaminen sekä

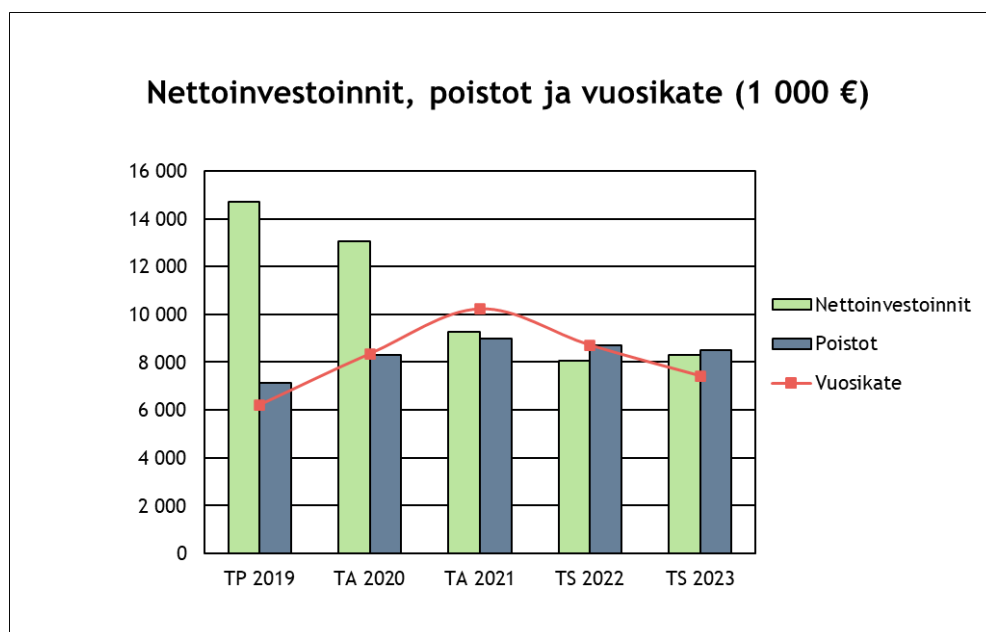
vuonna 2020 aloitetun ylipainehallin rakentaminen.

Kunnallisteknisen puolen isoimpia investointeja ovat Koulunmäen yhtenäiskoulun piha-alue, Sumiaistentien kevytliikenneväylä sekä Riihijärvenkadun peruskorjaus.

Sumiaisten ja Konginkankaan leikkipuistojen kunnostamiset on aikaistettu toteutettavaksi vuonna 2021 kaupunginvaltuuston 7.12.2020 § 70 mukaisesti. Kummankin leikkipuiston kunnostamiseen varataan 30 000 euroa.

Suunnitelman mukaisella investointivauhdilla kaupungin lainakanta on vuoden 2023 lopussa noin 78,1 miljoonaa euroa. Vuosina 2021 - 2022 vuosikate riittää suunniteltujen investointien toteuttamiseksi, mutta vuonna 2023 vuosikate ei riitä investointien toteuttamiseen.

NETTOINVESTOINNIT, POISTOT JA VUOSIKATE 2019-2023

4.1. Investointisuunnitelma (Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, irtain omaisuus, sijoitukset ja hankkeet)

Lautakunta	Vastuualue	Investointikohde	2021	2022	2023
Kaupunginhallitus	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet / Kh	Liittymämaksut	-200 000	-200 000	-300 000
		Maa- ja metsäalueet	-400 000	-400 000	-400 000
		Maa- ja metsäalueet, tulo	200 000	200 000	200 000
		Rakennukset	-100 000	-100 000	-100 000
	Irtain omaisuus / Kh	VmWare laiteympäristön uusiminen	-70 000	0	
Kaupunginhallitus Summa			-570 000	-500 000	-600 000
Perusturva	Irtain omaisuus / Perusturvaltk	Arjen tuki, hälytintjärjestelmät ja turvalaitteet	-55 000	-55 000	
		K-S Shp, asiakas- ja potilastietojärjestelmä APTJ	-333 000	-624 000	-277 000
		Mediatri, Arjen tuki/käytön laajennus	-100 000	-100 000	
		Perusturvan atk-hankinnat (Mediatri)	-50 000	0	
Perusturva Summa			-538 000	-779 000	-277 000
Vapaa-aika	Hankkeet / Vapaa-aika	Liikuntapuisto, urheilukentän katsomon uusiminen	-15 000	0	
		Liikuntapuisto, urheilukentän Novotan pinnoite	-100 000	-250 000	
		Liikuntapuisto, valaistus	-30 000	0	
		Lähiliikuntapaikka, Hietama (ulkokuntoilulaitteet)	-30 000	0	
		Lähiliikuntapaikka, Honkola (ulkokuntoilulaitteet ja jääkiekkokaukalo)	-30 000	0	
		Lähiliikuntapaikka, Koivisto (pallokenttä, jääkiekkokaukalo, yleisurh.)	-100 000	0	
		Lähiliikuntapaikka, Konginkangas (monitoimikaukalo / ulkokuntoilulaitteet)	-80 000	0	
		Lähiliikuntapaikka, Liimattala (jääkiekkokaukalo)	-40 000	0	
		Lähiliikuntapaikka, Sumainen (monitoimiareena ja jääkiekkokaukalo)	-40 000	0	
		Lähiliikuntapaikka, Suol. yht. koulu (monitoimiareena, kuntorata)	-50 000	0	
		Lähiliikuntapaikka, Suolahti (jääkiekkokaukalo)	-40 000	0	
		Lähiliikuntapaikka: Mämme (monitoimikululituntapaikka)	-50 000	0	
		Äänemäen laskettelurinne	0	-60 000	
		Kuntosalilaitteet, Sum, Kgas, Sti, Äki	-10 000	0	
	Irtain omaisuus / Vapaa-aika	Äänekoski, Pump Track rata	0	-80 000	
Vapaa-aika Summa			-615 000	-390 000	0

4.2. Investointisuunnitelma (Talonrakennus)

Lautakunta	Vastuualue	Investointikohde	2021	2022	2023
Tekninen	Talonrakennus / Tekninen	Hammashoitola, Yhtenäiskoulu, Äki	-200 000	0	
		Hietaman koulu, lämmitysenergian vaihto	-50 000	0	
		Junavarikko, Sti	-100 000	0	
		Katvelan päiväkotit (talotekniikka+aita), Sti	-250 000	0	
		Kaupungintalo	-50 000	-50 000	
		Kaupungintalo, peruskorjauksen suunnittelu, saneeraus	0	0	-300 000
		Keittiökaluusteet (varaus)	-30 000	-30 000	-30 000
		Kirjasto, Äki (IV-laitteiston korjaus)	-100 000	0	
		Kirjasto, Äki (sähköoivet, lattia ja näyttelyvalaistus)	-20 000	-60 000	
		Konginkankaan paloasema			-50 000
		Konginkankaan palvelukeskus, suunnittelu 2022		-50 000	
		Koulunmäen yhtenäiskoulu: saneeraus, julkisivun korjaus ja välilosan purku, lukitus 2022-23	-1 300 000	-200 000	
		Koulunmäen yhtenäiskoulu: Rakennus C (yläkoulu), sisäilman parantaminen		-550 000	-1 000 000
		Kovalan maja, kuntoarvio ja kustannusarvio, Äki	-12 000		
		Kuntalan (Äki) alueen kehittäminen (saunarakennus Hiskin mökille)	-100 000		
		Lehtolan palvelukeskus, vesiputkien uusiminen (vesivuotoja), Sti	-30 000	-100 000	
		Liikuntatalo, IV ja L.J., Äki	-50 000	0	
		Museo, Äki	-200 000	-200 000	-200 000
		Museo, tulo	60 000	60 000	60 000
		Muut talonrakennushankkeet	-320 000	-320 000	-320 000
		Painotalo, Äki	-400 000	-1 600 000	
		Piitolan palvelukeskus ja päiväkeskus kuntoarvio, Äki	-30 000		
		Sosiaalipalvelut, hallintorakennus, Äki + laboratorion siirto			-300 000
		Spotti nuorisokeskus, Äki	0	-250 000	-250 000
		Sumiaistentie 102, Niittyvilla/Tukipilari, Sti			-2 500 000
		Suolahden paloasema			-50 000
		Suolahden yhtenäiskoulu, vanha osa, käyttövesiputkien uusiminen	-300 000	-300 000	
		Terveyskeskus, aurinkosähköjärjestelmä	-80 000	0	
		Terveyskeskus, aurinkosähköjärjestelmä, tulo	20 000	0	
		Uimahalli, Sti	-100 000	-100 000	-100 000
		Ylipainehalli, Äki	-800 000	0	
		Ylipainehalli, tulo	150 000	0	
Tekninen Summa			-4 392 000	-3 750 000	-5 040 000

4.3. Investointisuunnitelma (Liikenneväylät, puistot, yleiset alueet, sillat, satamat ja laiturit sekä muut maanrakennushankkeet)

Lautakunta	Vastuualue	Investointikohte	2021	2022	2023	
Tekninen	Liikenneväylät	Akselinkatu, päällystäminen, Äki	-40 000			
		Hirvimäki, Hirvaskangas	-145 000			
		Jaakopintie, Äki	0	-250 000		
		Katuvalaistus (varaus)	-50 000	-100 000	-100 000	
		Kauppakatu/Äänekoskentien kierto liittymän patsas	-30 000			
		Kevytvyörien parantaminen	-50 000	-50 000	-50 000	
		Kirkkokatu, Äki	0	0	-300 000	
		Kotakennäs II, Äki v. 2021 kevarin päällystys	-150 000	0	-800 000	
		Kotakennäntie, kantavuuden parantaminen ja melueste, Äki	-150 000	-150 000	-150 000	
		Kuntokatu, Äki	0	-200 000		
		Likolahdenkatu + kevytliikenneväylä, Äki	0	-100 000	-200 000	
		Marianpolku, Sti	0	0	-100 000	
		Nuottatie päällystys, Äki	-100 000			
		Opistokadun/Kaartotien liikennejärjestelyt, Suolahti	-200 000			
		Pienet liikennejärjestelyt (varaus)	-50 000	-50 000	-50 000	
		Laaialahti, aluesuunnitelu, Äki	-50 000			
		Päällystekorjaukset	-50 000	-100 000	-100 000	
		Rannankyläntie (vanha), Hirvaskangas	-50 000	0		
		Rautatienkatu, uudet liikennejärjestelyt, Äki	-50 000	-250 000	-300 000	
		Riihijärvenkatu, peruskorjaus, Sti	-250 000	0		
	Sumiaistentie kevytliikenneväylä, Sti	-300 000	0			
	Ääneniementie, Johannanranta, Abrahaminranta, päällystys, Äki	-70 000	0			
	Muut maanrakennushankkeet	Alkulan päiväkodin piha			-300 000	
		Kaupungin valokuituverkko	-50 000	-50 000	-50 000	
		Kaupungintalo, pysäköintialue	-50 000	0		
		Koiviston koulun piha	-100 000	0		
		Koulunmäen yhtenäiskoulu, piha	-350 000			
		Liikuntapuiston ensilumiladun valaistus	-125 000			
		Liikuntapuiston pukukopit	-50 000			
		Liikuntapuiston tekonurmikenttä		-50 000		
		Pankkarin alueen kehittäminen	-140 000			
		Taajamien infrasuunnittelu	-50 000	-50 000	-50 000	
	Puistot ja yleiset alueet	Yhtenäiskoulu/jäähalli, pysäköintialue, Sti	-150 000	0		
		Montoimiauukio, Äki	0	-400 000		
		Leikkipuisto, Sumainen	-30 000			
		Leikkipuisto, Konginkangas	-30 000			
	Satamat ja laiturit	Wanhon aseman seutu, Sti	-50 000	-50 000	-50 000	
		Satamat (varaus)	-50 000	-50 000	-50 000	
		Satamat, kameravalvonnan toteuttaminen, Knsgs, Sum	-30 000	0		
	Sillat	Satamat, laiturit (varaus)	-60 000	-60 000	-30 000	
Pankkisilta, Äki		-20 000	-380 000			
Uimarannat	Uimarannat ja luontokohteet	-15 000	-15 000	-15 000		
Tekninen Summa			-3 135 000	-2 655 000	-2 395 000	

4.4. Investointitulot ja investointimenot yhteensä

Tili	2021	2022	2023
Investointitulot	430 000	260 000	260 000
Investointimenot	-9 680 000	-8 334 000	-8 572 000
Yhteensä (netto)	-9 250 000	-8 074 000	-8 312 000

4.5. Leasingrahoituksella toteutettavat investointikohteet

Lautakunta			2021	2022	2023
Perusturva	Irtain omaisuus	Terveyspalvelut, vastaanotot, colonoskooppi	-40 000	0	-30 000
		Terveyspalvelut, vastaanotot, gastrooskooppi	0	-30 000	0
		Terveyspalvelut, suun terveydenhuolto, hoitokone	-30 000	-32 000	0
		Terveyspalvelut, autoklaavi	0	-60 000	0
Perusturva summa			-70 000	-122 000	-30 000
Kasvu ja oppiminen	Irtain omaisuus	Koulunmäen koulu, digi + irtain	-500 000		
Kasvu ja oppiminen summa			-500 000	0	0
Kaikki yhteensä			-570 000	-122 000	-30 000

5. RAHOITUSSUUNNITELMA

Tässä luvussa on esitetty Äänekosken kaupungin rahoitussuunnitelma vuosille 2021 - 2023. Suunnitelmavuosien vuosikatteen ovat luvun 6 taloussuunnitelman mukaisia ja investointien rahavirrat investointisuunnitelman (luku 4) mukaisia.

Talousarvioon on kuntalain 110 §:n 4 momentin mukaan otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitettava miten määrärahojen rahoitustarve katetaan.

Rahoitussuunnitelma jakautuu kahteen osaan:

1. Toiminnan ja investointien rahavirta pitää sisällään

- a. *toiminnan rahavirran*, joka muodostuu tulossuunnitelmasta siirtyvästä vuosikatteesta ja satunnaisista eristä sekä tulo-rahoituksen korjause-ristä sekä

- b. *investointien rahavirran*, joka muodostuu investointimeinoista, investointeihin saaduista rahoitusosuuksista ja käyttöomaisuuden luovutustuloista.

2. Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset.

Toiminnan ja investointien rahavirran ylijäämäinen summa osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen summa osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella.

Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

RAHOITUSSUUNNITELMA 2021-2023

RAHOITUS, 1000 €	TP2019	TPE2020	TA2021	TS2022	TS2023
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	6 210	9 816	10 216	8 702	7 422
Tulo-rahoituksen korjause-rist	-1 082		0	0	0
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-16 817	-11 163	-9 680	-8 334	-8 572
Rahoitusosuudet investointeihin	635	730	430	260	260
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 466				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-9 588	-617	966	628	-890
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-19	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	328	200	200	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 300	20 000	10 000	5 000	5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 648	-5 100	-5 300	-6 600	-7 300
Lyhytaikaisten lainojen muutos	15 000	-14 400	-5 800	1 100	3 300
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-6 102				
Rahoituksen rahavirta	7 858	700	-900	-500	1 000
Rahavarojen muutos	-1 730	83	66	128	110
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Investointien tulo-rahoitus, %	38,37	94,09	110,44	107,78	89,29
Pääomamenojen tulo-rahoitus, %	27,62	64,02	71,19	59,30	47,54
Asukasmäärä 31.12.	18 765	18 700	18 500	18 600	18 650

5.1. Toiminnan ja investointien rahavirta

Kaupungille syntyy 1,0 miljoonaa euroa rahoitus-
 ylijäämää vuonna 2021, joten investoinnit rahoitetaan kokonaan tulo-rahoituksella.

5.1.1. Toiminnan rahavirta

Tulo-rahoituksen osatekijät eritellään yksityiskohtaisesti tuloslaskelmassa. Tästä syystä rahoitus-

laskelmaan otetaan vain varsinaisen toiminnan tulo-rahoitusjäämän osoittava vuosikate, satunnaiset erät sekä tulo-rahoituksen korjaukset.

5.1.2. Investointien rahavirta

Investoinnit ja niiden rahoitusosuudet on esitetty yksityiskohtaisesti investointisuunnitelmassa. Vuodelle 2021 on budjetoitu investointeihin määrärahoja yhteensä noin 9,3 miljoonaa euroa, mikä

on 1,2 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2020 arvioitu investointien toteutuma.

5.2. Rahoituksen rahavirta

5.2.1. Antolainauksen muutokset

Antolainauksen lisäksi budjetoidaan arvio suunnitelmakaudella myönnettävistä antolainoista ja

antolainasaamisten vähennykseen budjetoidaan antolainojen suunnitelmakauden lyhennykset.

5.2.2. Lainakannan muutokset

Lainakannan muutoksiin budjetoidaan pitkäaikais-
 ten lainojen lisäys (uudet lainat) ja vähennys (lyhennykset) sekä lyhytaikais-
 ten lainojen muutos (nettomääräisenä).

vuonna 2023 lainamäärä kääntyy kasvuun. Koko maan keskiarvo "Lainaa asukasta kohti" oli vuoden 2019 tilinpäätöksessä 3 342 euroa, Äänekoskella 4 169 euroa ja Keski-Suomessa 3 209 euroa.

Rahoitussuunnitelman mukaan velkamäärä vähenee vuonna 2021 vuoden 2020 tasosta. Myös suunnitelmavuonna 2022 lainamäärä vähenee, mutta

LAINAKANNAN KEHITYS 2019-2023

	TP2019	TPE2020	TA2021	TS2022	TS2023
Pitkäaikaiset lainat	37 224	52 124	56 824	55 224	52 924
Lyhytaikaiset lainat	41 000	26 600	20 800	21 900	25 200
Lainamäärä	78 224	78 724	77 624	77 124	78 124
Laina / asukas €	4 169	4 210	4 196	4 146	4 189

5.2.3. Oman pääoman muutokset

Kunnassa oman pääoman muutoksiin siirretään kunnan muun taseyksikön peruspääoman lisäys, joka oikaisee edellä investointimenoihin merkityn

kunnan pääomasijoituksen muuhun taseyksikköön.

5.2.4. Muut maksuvalmiuden muutokset

Tähän kohtaan budjetoidaan toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden

muutos, saamisten muutos sekä korottomien velkojen muutos.

6. TALOUSSUUNNITELMA 2021-2023

6.1. Yleistä

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Alijäämän kattamista ei voida siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelmavuosien yli, vaan yksilöidyt tasapainottamistoimenpiteet hyväksytään taloussuunnitelmassa. Alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

6.2. Taloussuunnitelman perusteet

Vuosi 2021 on taloussuunnitelmassa sama kuin edellä luvussa 2 (tuloslaskelma) on esitetty. Vuosien 2022-2023 laskennassa on käytetty seuraavia oletuksia:

- Toimintatuotot: korotus 1,2 % vuodelle 2022 ja 1,3 % vuodelle 2023
- Henkilöstökulut: korotus 1,9 % vuodelle 2022 ja 2,0 % vuodelle 2023
- Palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, avustukset ja muut toimintakulut: korotus 1,2 % vuodelle 2022 ja 1,3 % vuodelle 2023
- Verotulot: vuodet 2022 - 2023 Kuntaliiton veroennustekehikon sekä oman arvion mukaisesti
- Valtionosuudet: vuodet 2022-2023 VM:n arvion mukaisesti
- Korkotuotot: Laskettu olemassa olevista antolainasopimuksista
- Muut rahoitustuotot on arvioitu vuoden 2020 tasossa
- Korkokulut: Laskettu nykyisen korkokannan ja arvioitun lainakannan mukaisesti
- Poistot: Poistolaskenta käyttöomaisuuskirjapidossa investointisuunnitelman mukaisesti sekä mahdollinen lisäpoisto

Äänekosken kaupungilla on kertynyttä ylijäämää vuoden 2019 tilinpäätöksessä 7,6 miljoonaa euroa.

Taloussuunnitelman 2021 - 2023 mukaan kaupungin kertynyt ylijäämä on vuoden 2023 tilinpäätöksessä 9,2 miljoonaa euroa, mikäli suunnitelma-kaudella ei synny ennalta odottamattomia talouteen merkittävästi vaikuttavia muutoksia.

Taloussuunnitelmaan liittyy paljon epävarmuuskijöitä ja haasteita. Suurimmat riskit tulopuolella ovat verotulokertymät ja valtionosuudet.

Menopuolella suurimmat riskit liittyvät toimialojen talouskurin noudattamiseen. Menoennusteet perustuvat indeksikorotuksiin tulevina vuosina eikä laskelma salli toimialoilta suurempia korotuksia.

Lisäksi on vielä epävarmaa, miten soteuudistus etenee ja millaisia taloudellisia vaikutuksia ja riskejä se aiheuttaa kaupungille.

Mikäli kaupungin taloustilanne ei kehity suunnitellusti, voidaan viime kädessä joutua turvautumaan verojen korotuksiin.

Vuosikatteen vuosina 2022 - 2023 ovat noin 7,4 - 8,7 miljoonaa euroa.

Vuosien 2021 ja 2022 tulos näyttäisi muodostuvan ylijäämäiseksi, mutta vuonna 2023 tulos on ennusteen mukaan alijäämäinen.

TALOUSSUUNNITELMA 2021-2023

TULOSLASKELMA, 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	8 823	7 246	7 561	7 651	7 751
Maksutuotot	9 579	10 305	9 914	10 033	10 164
Tuet ja avustukset	2 594	2 047	2 375	2 404	2 435
Muut toimintatuotot	4 258	4 099	3 577	3 620	3 667
Valmistus omaan käyttöön	41	0	0	0	0
Toimintakulut				0	
Henkilöstökulut	-59 975	-61 876	-62 981	-64 178	-65 461
Palvelujen ostot	-59 977	-58 773	-58 925	-59 522	-60 296
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 543	-8 666	-8 718	-8 822	-8 937
Avustukset	-5 618	-5 899	-5 503	-5 539	-5 611
Muut toimintakulut	-3 243	-3 661	-3 835	-3 881	-3 932
Toimintakate	-112 060	-115 176	-116 535	-118 234	-120 220
Verotulot	73 572	76 151	75 143	76 468	76 673
Valtionosuudet	42 963	45 829	50 328	49 088	49 689
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	624	630	570	570	570
Muut rahoitustuotot	1 334	1 210	1 110	1 210	1 210
Korkokulut	-202	-300	-400	-400	-500
Muut rahoituskulut	-18	0	0	0	0
Vuosikate	6 212	8 344	10 216	8 702	7 422
Poistot ja arvonalentumiset	-7 152	-8 300	-9 000	-8 700	-8 500
Tilikauden tulos	-940	44	1 216	2	-1 078
Tilinpäätössiirrot	20	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-920	44	1 216	2	-1 078
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	18,42	17,06	16,74	16,70	16,65
Vuosikate / Poistot, %	86,86	100,53	113,51	100,03	87,32
Vuosikate, euroa / asukas	331	446	552	469	399
Asukasmäärä 31.12. (Ennuste)	18 765	18 700	18 500	18 550	18 600

KERTYNEEN YLI-/ALIJÄÄMÄN KEHITYS

	TP 2019	TPE2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	7 550	9 067	10 282	10 284	9 206

7. TALOUSARVIO 2021 TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

7.1. Talousarvion sitovuus

Kuntalaki ja kirjanpitolaki velvoittavat hoitamaan kaupungin taloutta hyväksytyin talousarvion mukaisesti, joten talousarvio on sitova ohje kaupunginhallitukselle, lautakunnille, viranhaltijoille ja työntekijöille, jotka osallistuvat määrärahojen käyttöön.

Vuoden 2021 talousarvio on valtuuston nähden sitova vastuualuetasolla tarkastuslautakunnan, pe-

rusturvalautakunnan, kasvun ja oppimisen lautakunnan, teknisen lautakunnan, ympäristölautakunnan ja vapaa-aikalautakunnan osalta. Keskushallinnon osalta talousarvion sitovuus on kaupunginhallituksen tasolla (pl. tarkastuslautakunta). Investointimäärärahat ovat sitovia kohteittain. Määrärahat on budjetoitu nettoperiaatteella ja ne ovat sitovia nettomääräisinä.

7.2. Talousarviomuutokset

Hallintokuntien tulee pitäytyä tiukasti laaditussa talousarviossa. Määrärahaa ei saa ylittää eikä käyttää muuhun kuin talousarviossa mainittuun tarkoitukseen. Lautakuntien tulee huolehtia talousarviossa myönnettyjen määrärahojen riittävydestä.

Jos määräraha ei riitä, on hyvissä ajoin ennen määrärahan loppumista selvitettävä mahdollisuudet toiminnan supistamiseen ja/tai sopeuttamiseen jäljellä olevan määrärahan puitteissa.

Lisätalousarvioesitykset kaupunginvaltuustolle on riittävästi perusteltava. Perusteluissa on selvitettävä, onko toimialan muilta vastu- tai tulosalueilta odotettavissa säästöjä, ja mihin toimenpiteisiin on ryhdytty lisämäärärahatarpeen välttämiseksi ja miksi tässä pyrkimyksessä ei ole onnis-

tuttu. Lautakunnan tulisi ensisijaisesti pyrkiä kattamaan lisämäärärahatarpeensa lautakunnan sisäisin määrärahasiirroin, ja vasta toissijaisena keinona anoa valtuustolta lisämäärärahaa.

Merkittävälle (yli 100 000 €) sitovan tason ylityksille on hankittava valtuuston hyväksyminen. Hyväksyminen on hankittava ennen ylityksen muodostumista ja aina ao. tilivuoden aikana.

Tekninen johtajalla on oikeus siirtää viranhaltijapäätöksellä määrärahaa (teknisen lautakunnan alaisista) investointikohteesta toiselle enintään kuitenkin 100 000 euroa.

Talusojohtajalla on oikeus viranhaltijapäätöksellä kohdentaa asukasluku nousuun -hankkeeseen varattua määrärahasta niihin toimialojen toimenpiteisiin, jotka on päätetty hankkeessa toteuttaa.

7.3. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Lautakunnan tulee seurata asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Mikäli talousarviovuoden aikana käy ilmeiseksi, että toimialueelle tai lautakunnalle talousarvion yhteydessä tai muutoin ase-

tettuja tavoitteita ei saavuteta, tulee lautakunnan esittää valtuustolle muutos tavoitteeseen ja sen mahdollinen vaikutus määrärahatarpeeseen ja/tai tuloarvioon.

7.4. Tuloslaskelma

Kaupunginhallituksen on informoitava valtuustoa talousarviovuoden aikana, mikäli toimintakate tai vuosikate on poikkeamassa oleellisesti talousarviossa ennakoidusta.

Mikäli vuosikatteen on syytä arvioida poikkeavan ennakoidusta euromääräisesti enemmän kuin puolen kunnallisveron prosenttiyksikön verran, tulee valtuustolle esittää tarvittavat ehdotukset talousarvion muuttamiseksi.

7.5. Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman mukainen käyttöomaisuusinvestointien kokonaismäärä on sitova.

Rahoituslaskelman mukainen antolainojen lisäyksen määrä on sitova.

Rahoituslaskelman mukainen pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäyksen määrä on sitova.

Talousarviolainojen ottamisesta on päätetty hallintosäännössä.

7.6. Käyttösuunnitelmat

Lautakunnan on tarvittaessa vahvistettava talousarvion käyttösuunnitelma, jolla tarkennetaan vastualueen määrärahan käyttöä ja tuloarvion saavuttamista lautakunnan päättämällä tulosityksikköjaotuksella.

Lautakunta päättää talousarvion määrärahojen ja tavoitteiden puitteissa omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä sekä asettaa tarkennetut toiminnalliset ja taloudelliset tulostavoitteet. Lautakunta voi delegoida käyttösuunnitelman laadinnan osaksi tai kokonaan alaisilleen viran- tai toimenhaltijoille.

7.7. Erityiset rajoitukset

7.7.1. Henkilöstö

Riippumatta em. talousarvion sitovuusohjeista, hallintokunnat eivät saa palkata uutta henkilökuntaa perustamalla uusia toimia ilman kaupunginhallituksen lupaa.

Kun virka tai toimi jää vapaaksi viran- tai toimenhaltijan siirtyessä eläkkeelle tai muutoin pois kaupungin palveluksesta, on toimialan tehtävä selvitys viran/toimen tehtävistä ja/tai siitä kuinka tehtävät hoidettaisiin, jos vakanssia ei täytettäisi. Kaupunginjohtaja/henkilöstöjohtaja päättää luvan antamisesta vakanssin täytölle.

7.7.2. Yleishallinto/elinkeinoelämän kehittäminen

Uusien merkittävien yleishallinto/elinkeinoelämän kehittäminen projektien käynnistämisestä päättää kaupunginhallitus. Toimialojen on ylläpi-

detävä projektisalkkua kaikista merkittävimmistä hankkeista ja projekteista sekä esiteltävä ne kaupungin johtoryhmässä.

7.7.3. Muut rahoitusmenot

Talusojohtaja voi hyväksyä muihin rahoitusmenoihin merkittävä muuta menoa 10 000 euroa, käytettäväksi katteena vahingoista, varkauksista tms.

johtuviin korvaushankintoihin, joita ei omavastuun määrästä johtuen korvata vakuutuksista.

7.7.4. Investoinnit

Investointien ohjeellinen aktivointiraja on 10 000 euroa.

7.7.5. Investointien rahoitusosuudet

Jos investointikohteelle on asetettu rahoitusosuusehto, on tulon saaminen tuloarvion mukaisesti edellytys määrärahan käytölle.

7.8. Raportointi

Lautakuntia, kaupunginhallitusta ja kaupunginvaltuustoa on informoitava talousarvion toteutumisesta siten, että em. seurantatehtävät ovat mahdollisia. Lautakuntia ja hallitusta on informoitava vähintään ensimmäisen ja toisen vuosikolmanneksen jälkeen sekä tilikauden kokonaistuloksen valmistumisen jälkeen.

Raportoinnissa on kiinnitettävä huomiota toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen sekä niiden määrittelyn kehittämiseen ja mittaamiseen.

Talousjohtaja laatii osavuosikatsaukset kausista 1-4 ja 1-8, ja ne annetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

8. LIITTEET

8.1. Tuloslaskelma 2021, ulkoinen/sisäinen

Äänekosken kaupunki

Sivu 1
08.12.2020

Virallinen budjetti
Ulkoinen/Sisäinen

T A L O U S A R V I O
01.01.2021 - 31.12.2021

EUR

	Budjetti 2021
ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI	
TULOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	7.560.500
Maksutuotot	9.914.210
Tuet ja avustukset	2.375.323
Muut toimintatuotot	3.577.100
TOIMINTATUOTOT	23.427.133
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	-62.980.900
Palvelujen ostot	-58.925.223
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8.717.700
Avustukset	-5.503.250
Muut toimintakulut	-3.835.207
TOIMINTAKULUT	-139.962.280
TOIMINTAKATE	-116.535.147
Verotulot	75.143.000
Valtionosuudet	
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	42.518.400
Muut valtionosuudet	7.809.400
Valtionosuudet	50.327.800
Rahoitustuotot ja -kulut	
Korkotuotot	570.000
Muut rahoitustuotot	1.110.000
Korkokulut	-400.000
Rahoitustuotot ja -kulut	1.280.000
VUOSIKATE	10.215.653
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-8.600.000
Kertaluonteiset poistot	-400.000
Poistot ja arvonalentumiset	-9.000.000
TILIKAUDEN TULOS	1.215.653
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1.215.653

8.2. Käyttötalousosa lautakunnittain 2021, ulkoinen/sisäinen

Äänekosken kaupunki		Sivu 1 08.12.2020
	T A L O U S A R V I O	
Virallinen budjetti		EUR
Ulkoinen/Sisäinen	01.01.2021 - 31.12.2021	

 Budjetti
2021

Tarkastuslautakunta

TULOSLASKELMA

TOIMINTAKULUT

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot

Maksetut palkat ja palkkiot -19.000

Palkat ja palkkiot

-19.000

Henkilösivukulut

Eläkekulut

-200

Muut henkilösivukulut

-100

Henkilösivukulut

-300

Henkilöstökulut

-19.300

Palvelujen ostot

Muiden palvelujen ostot

-29.100

Palvelujen ostot

-29.100

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

-1.700

TOIMINTAKULUT

-50.100

TOIMINTAKATE

-50.100

Äänekosken kaupunki

 Sivu 1
08.12.2020

T A L O U S A R V I O

 Virallinen budjetti
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2021 - 31.12.2021

EUR

	Budjetti 2021
Kaupunginhallitus	
TULOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	
Liiketoiminnan myyntituotot	350.000
Korvaukset kunnilta	20.000
Korvaukset kuntayhteisöiltä	2.000
Muut suoritteiden myyntituotot	99.000
Myyntituotot	471.000
Maksutuotot	
Yhdyskuntapalvelujen maksut	23.000
Muut palvelumaksut	10.000
Maksutuotot	33.000
Tuet ja avustukset	1.471.323
Muut toimintatuotot	
Vuokratuotot	610.000
Muut toimintatuotot	428.000
Muut toimintatuotot	1.038.000
TOIMINTATUOTOT	3.013.323
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Maksetut palkat ja palkkiot	-4.595.600
Palkat ja palkkiot	-4.595.600
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-988.500
Muut henkilösivukulut	-195.100
Henkilösivukulut	-1.183.600
Henkilöstökulut	-5.779.200
Palvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	-115.733
Asiakaspalvelujen ostot	-115.733
Muiden palvelujen ostot	-3.770.720
Palvelujen ostot	-3.886.453
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-268.500
Avustukset	
Avustukset kotitalouksille	-54.400
Avustukset yhteisöille	-1.769.000
Avustukset	-1.823.400
Muut toimintakulut	
Vuokrat	-135.687
Muut toimintakulut	-23.900
Muut toimintakulut	-159.587
TOIMINTAKULUT	-11.917.140
TOIMINTAKATE	-8.903.817

Äänekosken kaupunki

 Sivu 1
08.12.2020

T A L O U S A R V I O

Virallinen budjetti

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2021 - 31.12.2021

	Budjetti 2021
Perusturvalautakunta	
TULOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	
Täydet valtiolta saadut korvaukset	170.100
Korvaukset kunnilta	361.500
Korvaukset kuntayhteisöiltä	89.900
Muut suoritteiden myyntituotot	382.200
Myyntituotot	1.003.700
Maksutuotot	
Terveystieteiden maksut	1.987.510
Sosiaalitoimen maksut	5.839.500
Maksutuotot	7.827.010
Tuet ja avustukset	74.800
Muut toimintatuotot	
Vuokratuotot	17.000
Muut toimintatuotot	4.900
Muut toimintatuotot	21.900
TOIMINTATUOTOT	8.927.410
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Maksetut palkat ja palkkiot	-22.264.300
Palkat ja palkkiot	-22.264.300
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-5.303.900
Muut henkilösivukulut	-938.700
Henkilösivukulut	-6.242.600
Henkilöstökulut	-28.506.900
Palvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	-29.835.680
Palvelusetelit	-327.000
Asiakaspalvelujen ostot	-30.162.680
Muiden palvelujen ostot	-7.662.470
Palvelujen ostot	-37.825.150
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2.174.000
Avustukset	
Avustukset kotitalouksille	-2.163.250
Avustukset yhteisöille	-103.700
Avustukset	-2.266.950
Muut toimintakulut	
Vuokrat	-374.100
Muut toimintakulut	-8.900
Muut toimintakulut	-383.000
TOIMINTAKULUT	-71.156.000
TOIMINTAKATE	-62.228.590

Äänekosken kaupunki

 Sivu 1
 08.12.2020

T A L O U S A R V I O

 Virallinen budjetti
 Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2021 - 31.12.2021

EUR

	Budjetti 2021
Kasvun ja oppimisen lautakunta	
TULOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	
Korvaukset kunnilta	300.300
Korvaukset kuntayhteisöiltä	1.100
Muut suoritteiden myyntituotot	36.000
Myyntituotot	337.400
Maksutuotot	
Sosiaalitoimen maksut	908.000
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	122.600
Maksutuotot	1.030.600
Tuet ja avustukset	819.200
Muut toimintatuotot	
Vuokratuotot	200
Muut toimintatuotot	12.700
Muut toimintatuotot	12.900
TOIMINTATUOTOT	2.200.100
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Maksetut palkat ja palkkiot	-18.208.500
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	215.000
Palkat ja palkkiot	-17.993.500
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-3.838.400
Muut henkilösivukulut	-751.300
Henkilösivukulut	-4.589.700
Henkilöstökulut	-22.583.200
Palvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	-825.200
Asiakaspalvelujen ostot	-825.200
Muiden palvelujen ostot	-4.664.070
Palvelujen ostot	-5.489.270
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-830.600
Avustukset	
Avustukset kotitalouksille	-748.400
Avustukset yhteisöille	-214.000
Avustukset	-962.400
Muut toimintakulut	
Vuokrat	-180.520
Muut toimintakulut	-4.000
Muut toimintakulut	-184.520
TOIMINTAKULUT	-30.049.990
TOIMINTAKATE	-27.849.890

Äänekosken kaupunki

Sivu 1
08.12.2020

T A L O U S A R V I O

Virallinen budjetti
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2021 - 31.12.2021

EUR

	Budjetti 2021
Tekninen lautakunta	
TULOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	
Liiketoiminnan myyntituotot	80.500
Muut suoritteiden myyntituotot	5.491.300
Myyntituotot	5.571.800
Maksutuotot	
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	2.000
Yhdyskuntapalvelujen maksut	340.000
Maksutuotot	342.000
Muut toimintatuotot	
Vuokratuotot	2.269.600
Muut toimintatuotot	203.000
Muut toimintatuotot	2.472.600
TOIMINTATUOTOT	8.386.400
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Maksetut palkat ja palkkiot	-2.578.100
Palkat ja palkkiot	-2.578.100
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-570.500
Muut henkilösivukulut	-105.900
Henkilösivukulut	-676.400
Henkilöstökulut	-3.254.500
Palvelujen ostot	
Muiden palvelujen ostot	-10.024.490
Palvelujen ostot	-10.024.490
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5.070.700
Avustukset	
Avustukset yhteisöille	-145.000
Avustukset	-145.000
Muut toimintakulut	
Vuokrat	-2.805.100
Muut toimintakulut	-185.000
Muut toimintakulut	-2.990.100
TOIMINTAKULUT	-21.484.790
TOIMINTAKATE	-13.098.390

Äänekosken kaupunki

Sivu 1
08.12.2020

T A L O U S A R V I O

Virallinen budjetti
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2021 - 31.12.2021

EUR

	Budjetti 2021
Vapaa-aikalautakunta	
TULOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	
Liiketoiminnan myyntituotot	13.000
Korvaukset kunnilta	145.400
Muut suoritteiden myyntituotot	18.200
Myyntituotot	176.600
Maksutuotot	
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	520.300
Maksutuotot	520.300
Tuet ja avustukset	10.000
Muut toimintatuotot	
Vuokratuotot	6.500
Muut toimintatuotot	25.200
Muut toimintatuotot	31.700
TOIMINTATUOTOT	738.600
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Maksetut palkat ja palkkiot	-1.950.600
Palkat ja palkkiot	-1.950.600
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-430.200
Muut henkilösivukulut	-80.400
Henkilösivukulut	-510.600
Henkilöstökulut	-2.461.200
Palvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	-311.500
Asiakaspalvelujen ostot	-311.500
Muiden palvelujen ostot	-907.340
Palvelujen ostot	-1.218.840
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-361.800
Avustukset	
Avustukset kotitalouksille	-5.000
Avustukset yhteisöille	-300.500
Avustukset	-305.500
Muut toimintakulut	
Vuokrat	-110.500
Muut toimintakulut	-3.900
Muut toimintakulut	-114.400
TOIMINTAKULUT	-4.461.740
TOIMINTAKATE	-3.723.140

Äänekosken kaupunki

Sivu 1
08.12.2020

T A L O U S A R V I O

Virallinen budjetti
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2021 - 31.12.2021

EUR

	Budjetti 2021
Ympäristölautakunta	
TULOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Maksutuotot	
Yhdyskuntapalvelujen maksut	161.300
Maksutuotot	161.300
TOIMINTATUOTOT	161.300
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Maksetut palkat ja palkkiot	-298.300
Palkat ja palkkiot	-298.300
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-66.000
Muut henkilösivukulut	-12.300
Henkilösivukulut	-78.300
Henkilöstökulut	-376.600
Palvelujen ostot	
Muiden palvelujen ostot	-451.920
Palvelujen ostot	-451.920
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10.400
Muut toimintakulut	
Vuokrat	-3.600
Muut toimintakulut	-3.600
TOIMINTAKULUT	-842.520
TOIMINTAKATE	-681.220